

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 05803

DI IDISHE DIKHTUNG IN AMERIKE BIZ YOHR 1916

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

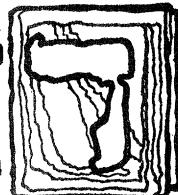
•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

אנטאלאגין

י אידישנדיכטונג
איינ אמעריךם
ביז אַהֲרֹן 1919

צואמןגעגעטעלט
פּוֹזְשָׁטְ כָּנֶרוֹן

באנצ'ערט פּוֹזְשָׁטְ מאור

פארלאג' אידיש
תרעט נז אַדְקָה 1919

דיבטונג, די רاطפינירסטע קונסט, ציחט צו זיך צו דעם פײַז
פיהַלענְדרען נויסט און דעם אונגענטוווקעלסטען, דעם ווייזע גרייז
און דעם פֿאָרְלִיעְבְּטָעַן יונגענְמָאָן, וואָם, נוֹט קענענדִיג אֲפִילּוּ מִיט
ווערטער אַוְיסְדְּרִיקָעַן זיַּנְעַג עַפְּיַהְלָעַן, פֿרוֹבֶט עַרְעַס טָאוּ אַין פֿערְ-
זָעַן אָוָה, שְׁטַעְנְדִּיג, אָהָן אַוְיסְנָאָמָעָן — אַין גְּרָאָמָעָן. שְׁרִיְעַנְדִּיגָּע
עַפְּיַטְעַטָּעַן, אַוְנְמַעְגְּלִיכָּעַ גּוֹזְמִוָּת אָוָן אַיְכְּעַטְרִיבְּנוֹגָנָעָן בְּאַרְאָקְטָעָרִי
זָרָעָן די דָּאַזְוָינָג „דִּיבְּטוֹנָג“, וואָם אָיוֹן, אַין תָּהָר, לִוְגְּנָעָרָשׂ וּוּיְדָר
גּוֹיִסְטִינָג אַרְבִּיטָט, צָוּ וּוּלְכָעָר עַמְּנָעָן זִיךְרָעָנָשׂ, וואָם זַיְנָעָן
נוֹט בָּאַרְפָּעָן דְּעָרָצָן.

עם אַיְזָה דָּעֵרְפָּאָר פְּאָרְשְׁתָּעַנְדְּלִיהָ, וואָם אַיְזָה פֿינְדָּרָעָן
פָּוֹן דֻּעָם אִידְישָׁעָן יְשָׁוֹב אַיְזָה אַמְּעָרִיקָא, וואָם אַיְזָה בָּאַשְׁטָאָגָעָן פָּוֹן די
דִּעְרְשָׁלָאָנְגָּנְסָטָעַן, אַרְעָמָסָטָעַן אָוָן אַוְנְמַעְגְּלִיכָּעַן מְעַנְשָׁעַן מִיט
אַ צּוֹמִישָׁ פָּוֹן צּוּקְרָאָכָּעָן, סְעַנְטִימְעַנְטָאָלָעַן נָאָרָאָדוֹאָזָאָלָעָצָעַן אָוָן „זַיְזָי
אַ אִיד אַיְזָה דָּעָרְחִים אָוָן אַ מעָנָשָׁ אַיְזָה דָּעָרְנָאָס“ מְשִׁכְלִילָם, הָאָ-
בָּעַן זִיךְרָעָנָה נִיט בָּאַרְפָּעָן גּוֹנְמָעָן צָוּ פְּרָעוֹזָעָן, אַלְסָ דֻּעָם פְּרִיְ-
כִּיטְיוֹוּסָטָעַן מִיטָּעַל צָוּ קָעָנָעָן אַוְיסְדְּרִיקָעַן זְיוּעָרָעָן גַּעַפְּיַהְלָעָן אָוָן
זִיךְרָעָנָה „פְּאָרוּזָעָטָם שְׁטוֹפָעָן די פְּרִיְהִיטָּס רְעַדְעָרָה“, וּוּיְדָר
— זִיךְרָעָנָה אַוְיסְגָּנְדָּרְקָט דָּעָרְטִיְּפִשְׁמָטָעָר פְּאָרְשָׁטָעָהָעָרָה פָּוֹן יְעַנְעָרָ צִוְּיָת
— דָּודְרְעַלְשָׁטָאָדָט.

סָאָצִיאָלָעַ האָפָּנוֹג אָוָן לְיִדְעָן, זַיְנָעָן גּוֹעָוָן דָּאָס אַיְוַנְצִיגָּעָן,
וּוָאָס האָבָּעָן אַיְזָה יְעַנְעָרָ צִוְּיָת פְּאָרְנוֹמָעָן די אִידְיִישָׁעָן נָאָס אָוָן עַרְשָׁת
שְׁפָעָטָה, נָאָד אַ פְּעַרְטָעַל יְאָהָרָהָנוֹדָעָרָטָה האָבָּעָן זִיךְרָעָנָה גַּעַלְאָוָעָן הָעָר
רָעָנָה נָאָצִיאָנָאָלָעָטָעָנָה. בִּיְזָה דֻּעָם אַנְפָּאָנָגָה פָּוֹן אַוְנוֹזָעָר
, אַ חְרָהָנוֹדָעָט אַיְזָה גּוֹוָעָן אַ שְׁאָנְדָעָצָוּ
שְׁרִיְיָבָעָן אַנְדָעָרָעָ לְיִעְדָעָר וּוּיְדָרָעָמָאָלָעָ.

וּוְ בֵּי אָלָעַ אָנוֹנָעַטּוֹקָעַלְתָּעַ מְעַנְשָׁעַןִ. זַיְנָעַ בֵּי זַיְיָ אָלָעַ פֶּרֶאָדָּ
בְּלַעֲמָעַן אָזְוֵי לַיְכָטָן צַוְּלָעָן, אָלָעַ סָאַצְיָאַלָּעַ אַיְבָּלָעַן — מִמְשׁ מִיטָּ
דַּעַר הַאנְטָ אָוּעַקְצָוְמָאַכָּעַן.

הַעֲרָתָן זַיְדָן צַוְּ, וּוְאָסָן אַיְדָן וּוְעַלְן זַאַגְעָן,
אָוִיב אַיְהָר וּוְלְטָן קִיְּוָן קִיְּטָעָן טְרָאָגָעָן,
קוּמָט אַיְן אָנוֹנָעָר פָּאָלָקָן.
וּוְאָסָן מִיר וּוְלְלָעָן, אָזְוֵן נִיטָן פִּיעָל בְּרוּיָעָן
אוֹוּ פָוּ שְׂקָלָאָפָעָן יַאֲךְ בְּאָפְרִיָּעָן
דָּאָס אָנוֹנָעַגְעָרְדִּיקָעָטָן פָּאָלָקָן.
דוֹד עַדְעַלְשְׁטָאָדָט.

די אַוְיָפָן וּוּמְעָם בְּאָרְדָן מַעַן הַאָטָן זַיְדָן גַּלְעָרָנְטָן שְׁעָרָעָן זַיְנָעַן
נִיטָן גַּעַוְעָן אָזְוֵי פִּיוֹן פְּהַלְעָנְדָן אָנוֹ נַאֲדָן בְּאַחֲבָה זַיְדָן צְוּנָעָהָרָטָן צַוְּ דִי
דָּאַזְוְנָעָשָׁן "דִּיבְּטָעָר", וּוְאָסָן זַיְנָעַן אָפְשָׁר אַיְן יְאַהְרָעָן גַּעַוְעָן אָוּעַקְגָּעָן
נַאֲגָנָעַן פָּוּ דַּעַר קִינְדָּהִיָּט, אָבָעָר וּוְלְכָעָן זַיְנָעַן נַאֲדָן גִּיסְטָיָגָן דָּאָרָט
גַּעַבְלִיבָּעָן. מִיטָן דַּעַר צִיְּטָן וּוְלְרָטָן דִי אַרְבָּיִיטָן מַעְהָרָן סְפָעַצְיָאַלְיָוָרָטָן,
כָּאַטָּשָׁ דַּעַר קָוָק אַוְיָפָן' לְעָבָעָן בְּלִיְבָעָטָן דַּעַר וּלְעָבָעָטָן. דָּעָם אָוִיבָעָזָאָן
בְּאַרְנָעָמָעָן פְּרִיחָעָר דָּוָד עַדְעַלְשְׁטָאָדָט אָנוֹ שְׁפָעָטָעָר רָאַזְעַנְפָּעָלָהָן. די
וּוּרְיָוָגָן פָּוָן'ס עַרְשָׁטָעָן אַיְן וּוְיָיטָ אַרְבָּיָעָר זַיְוֵן אַנְאָרְכִּיסְטִישָׁעָן קָרְיוֹן
אָנוֹ אָוִיךְ אַיְבָעָר דִי גְּרָעִינְצָעָן פָּוּ אַמְּעָרִיקָה. זַיְנָעַן לְיַעַרְעָרָהָבָעָן
גַּעַפְוָנָעַן אָזְ אַפְּקָלָאָגָן אַיְן דִי הַעֲרָצָעָרָן פָּוּ דִי אַיְדִּישָׁ אַרְבִּיטָעָר מַאֲ-
סָעָן פָּוּ דַּעַר אַלְטָעָר וּוּלְטָעָן. אָנוֹ דַּעַר רָוּחָם פָּוּ מָאָרָים רָאַזְעַנְפָּעָלָהָן
נְרִיוּכָט וּוְיָיטָ אַיְבָעָר דִי גְּרָעִינְצָעָן פָּוּ זַיְוֵן אַיְנָעָן פָּאָלָקָן. — עָרָ אַיְזָן
אַיְבָעָרָעָט גַּעַוְאָרָעָן אַיְן דִי מַעְרָהָטָעָשָׁ פְּרָאָכָעָן פָּוּ אַיְרָאָפָא.

עַדְעַלְשְׁטָאָדָט שְׁטָאָרָבָט אַיְן אַנְפָאָגָן פָּוּ דִי נִיְּנָצִיְּגָעָר יְאַהְרָעָן פָּוּ
לְעַטְמָעָן יְאַהְרָהָנְדָעָרָט. מִוטָן אַיְוָם אַיְן אַפְּנָעָשְׁטָאָרָבָעָן דָּאָס אַנְ-
בָּאַהָאַלְפָעָנָעָן, נַאֲיָוָעָן, וּוְאָסָן הַאָטָן בָּאַצְיָוָבָעָנָט דִי עַרְשָׁטָעָט טְרִיטָטָן פָּוּ
דַּעַר אַיְדִּישָׁעָר דִּוְכְּתָוָגָן אַיְן אַמְּעָרִיקָה. מִיטָן' בְּלוֹטָן הָאָרָצָעָן
הַאָטָן עָרָ זַיְנָעַן קִינְדִּישָׁעָן פָּעָרָזָעָן גַּעַשְׁרִיבָעָן, מִיטָן אַוְיָרְכִּטְנִיקִיָּט
וּוְעָהָעָן זַיְנָעַן שְׁוֹרוֹתָן; אָכְבָעָר, אָוִיב אַוְיָרְכִּטְנִיקִיָּט אַיְזָן אַנְוִיָּטָן
וּוְעַנְדִּיגְקִיָּט פָּאָר אַטְאָלָאָגָן, אַיְן עָם אָכְבָעָר אַזְוָיְרִוְגָּעָר בְּאַלְאָסָטָן.

הבא נושא, ואם פארנו מזיד מיט לוטעראטור אונ וועלכער אמענשען, מאלאנט ניט.

אין די יאחיםו האט שווין מארים ראוונפער געלאזוט זיך פיה לאען. אין די ערנעד פון די אכציגער יאחיםו זייןגען שווין געווען פון איהם ערשינען צוויי קלינען זאמלונגנען ליידער. ער איז שווין פרורי פון יענער נאאוזויטעט, וואס כאראקטעריזיטט ער דעלשטאדט'ען. א בעהנער, גוטער בעל מלאכה ואראפט ער זיך אויף אלע זויטען. פאר איהם זייןגען שווין סאציאלאע איבעלען, און שפטער נאציאנאלע לויידען און האפונונגער, ניט עפטעס בערזונלייעס — זוי פאר עדעל-שטאדט'ען — נאר טעםמעם. אנטיסאציאל איז תורה, ווערט ער א דיכטער פון סאציאלאע לויידען און האפונונגער. און אין דער זולבער ציטט, ווען ער באזוננט און דעקלאלמרט וועגען דער אויבינקייט פון אידישען פאלק און צוילאומות זיך מיט מעלהדראמאטישע פאטמאס. וואס איזו איגענען פאר איהם, וועגען דער שענהייט פון דער אידישער שפהראָה, באצ'יבעננדיג זיך אלס זיין "בעטטען חילך, וואס איזו איהם ליעב און הייליג", קלאנט ער אויף דעם, וואס אידיען אמעער יקאנזיזערן זיך ניט און וואס זוי רויידען אידיש און ניט דעם קשׂוּ הַמִּדְינָה — עֲנֵגְלֶשׁ.

א' ליכטע באקאנטשאפט מיט מארים רזענפעלד'ס ליידער זויזיעעו זיין אנטיסאייאלאן כאראקטער, ניט קוקענדיג, וואס ער האט איזיפיעל אווי די טעמען גשרבען. און די אלע "שטיראקע" ווערטער, וואס ער בנזוצעט איזן זיין סאייאלאן ליידער, זייןען ניט מעלה, וואס ער באוויזוט דאס, ואס, ווען ער קומט צו סוביינט מיטווער לייריך האט ער בלויו טרעערן, טרעערן און נאך אמאל טרע-יען. און ער איזן אונגעולד צו גלובען, און דער דיאונגער מענש, וואס האלט זיך איזן איין ווילקען איזן טרעערן, זאל באמת פארמאגען קראפט. ער איזן אבער ניט קיון קראפט, ער איזן בלויו פאווע, און ניט פערזענלייבט נאר דז פאוץ פון דער זיין

נאר וואם : פאר א דיבטער מיט א חוש פאר סאציאלען ליעבען, זייןינען געוועלשאפטליךע טעמעון דאמ זעלבע פאר איהם, ווי, לאכמיר אגאנען, ליעבע. ווי באזוניגנט א דיבטער די ליעבע ? — ער ליעבעט,

ער דזט געליעבט אבער קיינמאָל ניט, אָז ער ווועט ליעבען, אָז ער
קליבט זיך צו ליעבען, אָז ער איז זיך מוכין צו ליעבען. הונדרטער
דעמאַנסטראָצִיעַס זיינען אַפְּגָעָה אַלְטָעַן גַּעֲוָאָרָעַן, מען האט געֶ
סְּטְּרִיּּוֹקְטָן, זַיִן, אַבָּעָרָה, האט קִיּּוֹן מַאְלָן מַאְרִים רָאוּנְפָּעָלָדָן נִיט בָּאָרָה
מערקיַט, נִיט באָזָנְגָעַן, — ער האט בלויַז אַוְיפָּגָעָפָּאָדָרָטָד עַדְעַם עַולְמָן
צַוְּ סְּטְּרִיּּוֹקְטָן, צו דֻּעְמָאַנְסְּטְּרִיּּוֹרָעָן, צו רָעוֹאַלְטִירָעָן. ער איז גַּעֲוָעַן דָּעָר
קָאַלְטָעָר גַּלְאָק אָזָן נִיט קִיּּוֹן לְעַבְּדִינְגָּר אַנְטְּיֵילְגָּעָמָר.

אָזָן רְיוֹדְעָנְדָרִיג וּגְעַנְעַן מַאְרִים רָאוּנְפָּעָלָדָה, מִיּוֹן אַיךְ נִיט בְּלוֹיוֹן
אַיִּחְם, נִאָר אַוְיךְ אַלְעָז זַיִנָּעָ צִימָטָן גַּעֲנָאָסָעָן, פָּוֹן וּוּבְּלָעָ ער אָזָן באָזָן
שָׁאוּעָר זַיִנָּעָ דִּי וּוּכְּטִינְסְּטָעָן.

אָזָן זַוְּיָּ קָאַמְּישָׁ עַס וְאַלְעָז נִיט קְלִינְגָּעָן, אָזָן עַס פָּאָרָט אָזָן אַמְּתָה:
מִורְּהָבָעָן קִיּּוֹן סָאַצְּיָאַלְעָן אָזָן נָאַצְּיָאַנְאַלְעָן דִּיכְטוֹנוֹגָן נִיט, אַוְיסְּטָרָרְ קָלְיָיְדָן
נָעַ אַוְסְּנָאַמְּמוֹן אָזָן דָּאָם, אָסָם מִיּוֹסְטָעָן, פָּוֹן דִּי לְעַצְּטָעָ יְאַהְרָעָן. וּאָסָם
עַס אָזָן יְאַגְּוּעָן, אָזָן אַטָּוָס: דִּי נָאַצְּיָאַנְאַלְעָן אָזָן
סָמְאַצְּיָאַלְעָן בָּאָזָן עַגְּוֹן גַּגְעָן הָאַבְּעָן בְּיִזְיָּידָן.
גַּעַחְאָט גַּרְאָמָעָן דִּעְפָּאָרָט אָמָעָן טָעָן
אָזָן אַוְיסְּנָאָס אָזָן גַּעֲוָעָן אַבְּרָהָם לִיעְסָדָן. ער אָזָן אַחֲרָה גַּעַקְוּמָעָן
אָזָן מִיטָּעָן פָּוֹן דִּי נִיְּנְצִינְגָּר יְאַהְרָעָן. דָּעָר סָאַצְּיָאַלְיָוָם אָזָן גַּעֲנָאָסָעָן וְאַלְעָז
פָּאָר אַיִּהְם מַעְהָר וְיִאָּטְמָאָה, וְאָסָם פָּאָסָטָה, אָזָן גַּעֲנָאָסָעָן וְאַלְעָז
דְּרָעְמִיט פָּאַרְנָעָמָעָן. דָּאָס אָזָן גַּעֲוָעָן זַיִן גַּלְוָּבָעָן, זַיִן אַיְדָעָלָה. אָזָן
דָּעָם אָזָן ער גַּעֲוָעָן עַהְנָלִיךְ אַוְיָפָּה לְיִתְגָּעָר, טִימָפָּר אָזָן דָּעָר עַיְסָר —
טָעַרְשִׁיעָה, וְאָסָם ער אָזָן גַּעֲוָעָן אַלְזִוְּיִתְגָּעָר, טִימָפָּר אָזָן דָּעָר עַיְסָר —
גַּעַהְאָט מַעְהָר טָאַלְאָנָט. צַוְּזָמָעָן מִיטָּדָעָם, וְיִי דִּי באָזָוּנָגָן אָזָן
אַרוֹסְמָגְעָרָאָכָן פָּוֹן דִּי קִינְדָּרְשִׁיכְלָאָה, האט ער אלְיָ זְעַלְטָעָנָר
אָזָן זְעַלְטָעָנָר גַּעַנְזָטָם דִּי פָּעָרְזָעָן פָּאָרָם.

* * *

די גַּעַשְּׁיכְּטָעָ פָּוֹן דָּעָר אַיְדִּישָׁעָר דִּיכְטוֹנוֹגָן בְּיוֹן' אַנְפָאָנָגָן פָּוֹן חַיְינָן
טָגָעָן יְאַהְרָהָנוֹדָרָטָן, אָזָן אַיְגָעָנְטָלִיךְ דִּי גַּעַשְּׁיכְּטָעָ פָּוֹן אָזָן עַפְּזָיאָד
אָזָן דָּעָר אַרְבָּיוּטָר באָזָוּנָגָן. די אַלְעָז דִּיכְטוֹרָ פָּוֹן דָּעָר עַרְשָׁטָעָר
פָּעַרְיאָדָעָ, נִיט קָוְקָעָנְדָגָה, וְאָסָם זַיִן האָבָעָן אַוְיָפָּה גַּעַשְּׁרִיבָעָן אַוְיָפָּה סָובָּה

יעקטיווע מעמען זיינען א מיל פון דער ארכיטטור באווענונג שווין
פשות דערפהה, וואס זיינר גאנצע ענעגיאן גאנגען נאך אויה
רע דירעקטיווען, און וואס די ארכיטטור-מאםן זיינען געוווען זיינר
רע איינציגגע לעזר און אונטערשטיטער. די אידישע בירגערליך
וועלט איז געוווען פארנווען מיט ארכיטטור-מאםן זיך און און אויה
עצם — אסימילאטור.

איין דעם אנפאגן פון דעם היינטיגען יאהרונהנדערט האט די דאס
זינע פאויע דערגריכט אויהר העכטטען פונקט אבער איין דער זעל-
בר עצייט האבען זיך גענווען באויזייזן ניע פנים ער, וואס האָ
בען פאראויסגעאנט ניע צייטען.

יהאש, וואס האט אַאנגען צוית געשוויגען, האט זיך גענווען
עפטער און עפטער באויזייזן. ער האט צונעציזגען צו זיך אלע
מעהָר אויפערקוזאָמְקִיּוֹת פון דעם באָלעבאָטִישָׁרְעָן קלאמָם לעוּר,
וואס האט זיך אַאנגעחוּבָּן צו ענטוּיקְלָעָן דאס, און כוּן די אָרְדִּי
בערגעקומענען, וואס זיינען געוווען אַאנגעחוּבָּן פון דער אִידְישֶׁר לְאַ
טעראָטָר אָוּן רָוְסָלָאָנָדָן. רָאוּעֲנְפָּעֵלְדָּס וְוָוָגָנְרָאִיטָּעָט האט אלע
מעהָר אַאנגעחוּבָּן אָפְּצָוּשְׁטוּסָעָן פון זיך. די אִידְישֶׁר דִּכְתוּבָה האט
אַאנגעחוּבָּן וְעוּרָעָן נִיט קִיּוֹן מִיטָּעָל, נָאָר אַ צִּעְלָפָּרָז זיך. עַם
האבען זיך גענווען הערָעָן נִיע טָעָנָה, מעַן האט זיך מִיטָּעָל
אַכְּתוּבָה אַאנגעחוּבָּן צו באָצְחָעָן צו דער אִידְישֶׁר שְׁפָרָאָז. עַם
האבען זיך אַאנגעחוּבָּן בעויזייזן סְמָנוּמִים פון נִיע פָּאָרָמָעָן. יוֹאָל
סְלָאָנִים, האט מִיט זיך גַּעֲרָאָכָּט עַפְּעָם נִיעָם, עַפְּעָם אַ נִּיעָרָעָן מָאָן.
אַבער דאס אָוּן געוווען בְּלוּוּן אַוְיסָעָרְלִיכָּעָם, נִיט אַרְגָּאָנִישָׁעָם. קִיְּנִין
מָאָל האבען זיך נִיט באָזְיָעָן אַזְוִיפְּעָל דִּיכְטוּרָה, קִיְּנָמָל האט מעַן
נִיט גַּעֲשָׁרְבָּעָן אַזְוִיפְּעָל לִיעְדָּר וְאַיְיָ אַהֲרָעָן 1900 — 1906.
דאַט כָּאַרְאָקְטָעָרִיסְטִישָׁטָעָן פון די אלע דִּיכְטוּר אָוּן געוווען, וואס זיך
האבען זיך אַוְיסָגָעָלְעָגָטָן. אַיְן פָּאָרְגְּלִיךְ מִיט די פְּרִיהָעָרְדִּינָע יְאָחָד
רעָן, צו שְׁרוּיְבָּעָן גְּלָאָטָן. עַם האט זיך גַּעֲפִיחָלָטָן, אַז עַם אָיְזָן
אַיבְּעָתָאנְגָּס צִוְּתָן. דִּער כָּאַרְאָקְטָעָרִיסְטִישָׁר פָּאָרְשָׁטָעָהָר פון יְעָרָה
נָאָר אַיבְּעָרָגָאנְסְ-צִוְּתָן אָוּן הָרְיוּזָנְבָּלָאָטָן, אַ פְּנִים-לְאַזְעָר פָּעָזָעָן
מָאָכָּעָר.

יתואש'ס נאמעו האלט דערוויל אין איין וואקסען. אויב ראי זונפעלד אוון געווען דער דיכטער פון די עמיגראנטען פון די אכץ' גער אוון די שפערערע יאהרעו פון בעצטען יאהריהונדרערט, וווערט יהואש דער דיכטער פון דער ענטוווקעלטערער, נאציאנאלאערעד איר דישער יונגענער, וואס האט אונגעהייבען אריינציג אונאנדרען נאך "קיי" שיינאוו". געלאסענער, קעלטער, אנטענידיגער, פאראנטווארטיכער פון ראוונפעלד'ז. אבער מיט א באשריינקטען טאלאנט, באציחט ער זיך מיט ווירדע צו זיין באָרוֹף. ער אוין דער אונאנט אופט 5 יט ע- ר א ט ו ר.

דאָר אין דער ציימ, וווען יהואש האלט אין איין וואקסען, געהט ער אבער באָרכוּי אַהֲן ווועלכער נוּט אין ווירקונג אַוִיפֶּד דעם אַיְנֶנֶעֶר רַעַן דָּוָר שְׁרִיפְּתְּשְׁמַעַלְתָּה, ווועלכע האבען נאך א פָּאָר יַאֲחֵר אַרְוָמָּה בְּלַאֲנוֹשָׁעָן זיך גענומען גְּזֹופְּרִיעָן, אַרְוִיסְגַּבְעָן זְמַעְלְבוּלְלָעָד אַוְן בְּיכָעָר אַוְן ווועלכע זיינען שפער בעקאנט געוווארען אַוְנטער'ז נאך מען די "יונגע".

ניט קיון שלען, ניט קיון דיכטונג האט צוֹזָאָמָעָנָגָעָנָדָען די אלע, וואס האבען זיך גְּרוֹפְּרִיט אַרְוָם די זְמַעְלְבוּלְכָּעָר. זְיִוְעָר צִיעָל אַיְזָגָעָן: די דִּיבְּטוֹנָג אָוָן פָּאָר זִיך. אַוְן וווען זיך האבען מיט גְּמַיְנָאָזָמָע קְרֻעְפְּטָעָן, נאך א פָּאָר יַאֲחֵר פון קְעַמְפָעָן אַוְן אַוְיסְגַּעָן לְאַכְּטָה ווּרְעָוָן, דָּרְפִּיהָרָט די אַיְדִּישָׁה דִּיכְטוֹנָג צוֹ אַמְּדָרָה, אַוְן דָּרְעָר עִקְּרָזִיך — צוֹ דִּיכְטוֹר, אַיְזָגָעָן יַעֲדָר אַוְועָקְעָגְעָנָגָעָן זִיךְוָן ווּעָגָן אַוְן יַעֲרָר פון זִיךְוָן בָּזָוְנָדָעָר טְרָאָגָט צוֹ זִיךְוָן חָלָק צוֹ דָּרְעָר אַיְדִּישָׁה שְׁעָר דִּיכְטוֹנָג ווּעַס טְוֹעַן די וואס זיינען נאך זיך גְּקָוּמָעָן. יַעֲדָר לְוִיט זִיךְוָן טְאָלָאָנָט אַוְן זִיךְוָן טְעַמְפְּרָאָכָעָנָט. זִיךְוָן האבען גַּעֲגָבָעָן דָּרְעָר אַיְדִּישָׁה דִּיכְטוֹנָג אַפְּנִים, זִיךְוָן האבען זִיךְוָן גְּרִיטָט גְּמַעְלָאָכָט, ווּאָרִים ניט פָּאָרְשָׁמְעַלְלָעָן, נאך בָּרוּיטָר צוֹ מְאָכָעָן די אַיְדִּישָׁה דִּיכְטוֹנָג אַיְזָגָעָן אַוְן דעם עצם פון זְיִוְעָר עַרְשִׁיּוֹנוֹנָג.

* * *

אַיְדָהָב זִיךְ בָּאָמִיחָת — אַוְן לוּט די אַוְשְׁטָמָעָנָדָען אַיְזָגָעָן עַמְּהָר אַדְעָר ווּיְנִיגָּעָר גַּעֲלָנָגָעָן — צוֹ גַּעֲבָעָן אַוְן דָּרְזָאָמָלָגָעָן אַ בִּילְדָפָן דָּרְעָר אַיְדִּישָׁה דִּיכְטוֹנָג אַיְזָגָעָקָא: אַ בִּילְדָפָן דָּעַם

וואם און אפנעריסענער טייל פון אידישען פאלל האט באשאפען און
א כישר פון א פערציג יאהר און זיין ני געווארענער היים.

איך האב ניט געקסט אויר אפולדארטמעט, באריםטיקיט. און
דאָה, נאָר אלעמען, טיראוש ניט קיון ציכען פון טאלאַנט. זאל זיך
פרעהו דער פארלענער, ווען זייןס און אויסנאָכע צוועהט זיך גוט.
אוּוּ דֵי מײַנוֹג פון אַ קְרִיטִיקֶר אַזְנָבָּר נִשְׁתָּמְדָּה וּרְעָמָּה, אוּבָּדָּר
דייבטער, וואָס ווּרטָטָטָט פָּוּ אַיִּחָם גַּעֲלִיבָּמָּה, גַּעֲתָמָּפָּרְבָּי נִתְּנָאָבָּרָה
קְאֻונְדִּיגְקְיָוָן אַיְנְפָּלוֹס אָוּפָּזְוָינָעָסָעָן אַזְנָבָּר דָּרָר עִקָּר אַוְּרָה
דעָם קוּמָעָנְדָּעָן דָּרָר דיַבְּטָעָר.

איך בין ניט צוועאנְגָּנָעָן צו מײַן אַרְבִּיטָטָהָעָן
שְׂטָמְנְדְּפָּוּנְקָטָה, שְׁוֹן פְּשָׁׂׂוּטָה דָּרְפָּאָה, וְוָאָס דָּרְיִסְׂיָּוָן יְאָהָר זַיְנָעָן נִתְּ
קְיָוָן הִיסְטָמָּרִיעָ, וְוָעָן אַפְּלָוָן פְּעַלְלָעָם, וְוָאָס אַזְנָבָּר דָּרָר צַיְּמָטָן גַּעֲוָאָרָעָן,
מעָגָשָׂוֹן אַזְנָבָּר זַיְנָעָן הִיסְטָמָּרִישָׂ. עַמְּ אַזְנָבָּר בְּעַמְּטָעָן
פָּאָל אָזְעָפְּיוֹאָה.

מיר האט זיך אוּבָּדָּר אַזְנָבָּרָכָטָה. אַז צוועהו צו מענְשָׂעָן. וְוָאָס
הַאַלְטָעָן אַזְנָבָּרָכָטָה צוּיָּוְרָטָמְטִינְגִּיקִיטָטָן הַיסְטָמָּרִישָׂעָן שְׂטָמְנְדָּרָ
פָּוּנְקָטָה, אַזְנָבָּרָכָטָה — זַיְנָעָן דָּאָרָדָי, וְוָאָס האָבָעָן גַּעֲלִיָּוָטָה,
אַדְרָר גַּעֲהָאַלְפָעָן לְיִגְּעָן דֵי זַיְנָעָלָל שְׂטָמְנְדָּרָפָּעָן דְּכִּיבָּ
טוֹנָגָן אַזְנָבָּרָכָטָה, מענְשָׂעָן אַזְנָבָּרָכָטָה דֵי בְּלִיהְעַנְדְּסָטָעָן יְאָהָרָעָן. זַיְנָעָן
בְּעָנוֹ אַזְעָמָּתָפְּאָל בְּעַסְטָר — אַלְעָנְפָּאָלָס נִתְּעַרְגָּעָר — וְוָיְאָמָּלָ, דָּאָם,
וְוָאָס זַיְנָעָן אַזְעָמָּתָפְּאָלָס פָּאָרְבָּי אַוְּנְבָּאַמְּרָקָטָה, בְּאַוְּזִיּוֹתָן בְּלִזְוָיָּה וְוָיְדָן
עַמְּ אַזְנָבָּר גַּעֲוָעָן דָּרָר גַּעֲשָׂמָּאָקָפָן זַיְנָעָר לְעַזְרָאָן קְרִיטִיקָרָ, וְוָאָס
הַאָבָעָן שְׂיָעָר נִתְּמָרְפָּאָר זַעֲנָעָן פְּאָרְשָׂרְיוֹן מְעַנְשָׂעָן, וְוָאָס מַעְןָ קָעָן
בְּיָמָּי בְּעַמְּטָעָן וּוּלְעָן. נִתְּמָרְפָּאָר זַעֲנָעָן פְּעַהְגִּיקִיטָעָן.

איך האב גַּעֲזָכָט אַזְנָבָּרָכָטָה אַזְעָמָּתָפְּאָלָס דָּרְכְּתָוָן, צו אַלְעָם עָרָ-
שְׂטָעָן, דָּאָם לְעַבְּדִינָעָן אַוְּנְמִיטָּעָלְבָּאָרָעָ וּוּאָרָטָ. אַזְדָּבָעָן
ברִוִּיטָמִין אַנְטָאַלְאָגִינוֹעָ פָּאָר יְעַדְעָרָ רִיכְטוֹנָגָ שְׁוֹלָעָ, בְּאַוְּעָנוֹגָנָ
וּוּלְכָעָ זַיְנָעָן, אַנְבָּה, בְּיִ אָוָנָגָ נִוְתָּאָ, וְוָיְיָדָעָר לְיִטְעָרָטָרָ, וְוָאָס
הַאַלְטָה זַיְנָעָן עַרְשָׁתָאָן עַנְטוֹוִיקָלָעָן. אַזְנָבָּר גַּעֲנָעָבָעָן פְּלָאָץ פָּאָר
לְיִעְדָּעָר, וְוָאָס זַיְנָעָן גַּעֲשָׂרְבָּעָן אַזְנָבָּר גַּעֲנָעָבָעָן פָּאָר
וּלְכָעָר צִוְּתָמָעָן גַּעֲזָכָט אַזְנָבָּר. וְוָאָס הַאָבָעָן כָּאַטְשָׂ שְׁוֹאָךְ דָּרְמָאָנָט

די אלטע מיסטערס פון דער דיבטונג.
 ווי לוייכט איז עם געוווען אריינגענומען צו ווערטן איז דער אנד
 טאלאנייע! פאר דער נאנצער צייט, וואס עם ווערט געשראבען אידיש
 איז אמעריקא, האבען זיך קויים עפערס מעהר ווי הונדרערט מענטשען
 פארנעומען מיט שריבען פערזען. א גרויסער טיל פון זוי, האט אליז
 געקומט אויף דעם ווי אויף א צייט פארטורייב, אנדער זייןען פאר
 געטען געווארען צווזאמען מיטן' טאג, ווען זוירע פערזען זייןען
 ערשיינען, — דאך האב איך אנטאלאניען קנאפען דרישינג נעמען:
 ווען מיט זיך מיט ליעדר געהן איז אנטאלאניען געוועהנליך ניט אריין
 מעהר ווי א פאר צהנרטיג, קען מען ערשת ועהן, ווי וויניג עם האט
 זיך געפֿאָדערט אריינגענומען צו ווערטן.
 די וואס זייןען ניט אריינגענומען געווארען, האבען ניט געהאט
 פארוואס אריינגענומען צו ווערטן. מענלייך, איז איך בין צו פיעלע
 געוווען לפנים משורת הדין, אבער אונגערכט צו קיינעם ניט.

* * *

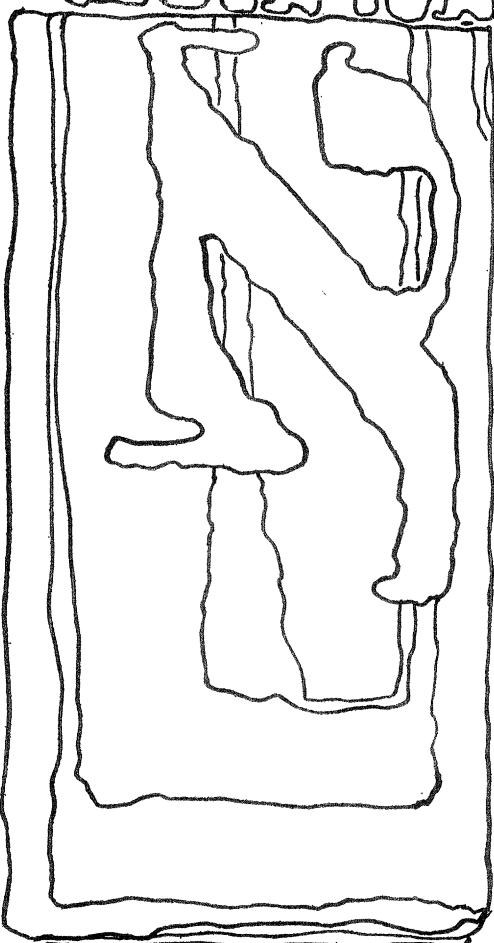
עם איז נאר דא איז אידישע דיבטונג. צוילעט טעכנייש אורי
 האבען האב איך זיך אפֿגַּעשטעלט — אויף דערוויל — אויף אמע
 ריקא. די אידישע דיבטונג איז מיסטערן צוואָאָרְפַּעַן איז צייט
 שריפטער איז שוער איז זויזענツוקלִיבָּן פון דער וויטען.
 עם איז ניט געוווע איזו לוייכט צו באשטייען, ווער עם דארה
 איז איז ווער ניט אריינגעחו "אי דער אידישער דיבטונג פון אמע
 ריקא". פיעלע וואס האבען אנטעהויבען זויער ליטעראריש טע
 טינקייט איז אנדערע לאנדער זייןען אהער געקמען. אבער ניט
 אלע קענען צונערעכען ווערטן צו א מעריך א. איך האב דער
 פאר אריינגענומען בלוייז איזעלכע, וואס זויער פיזיאנאמייע האט זיך
 ערשת דא ענטווקעלט איז איסגעלאָזען דה, וואס זייןען אונגעקומען
 אהער מיט א פארטיגער ליטערארישער פיזיאנאמייע.

.5.

מאי, 1919.

אָנוֹתָאַלְאָגִינֶט

לְעֵינָה אֶתְנָה
אֲבִיהוּן נַעֲמָן
אֶתְנָה אֶתְנָה

אָפָרִים אַזְיוֹנָרְבָּגְןֶסְטֶן

צווישען בערג.

שמאַלְלַ שטענְלָעֵד צווישען פעלְזָעָן
אוֹן די בערג אלְזַן העכָר שטיינְגָעָן,
וילְדָעַ נְרָאֶזְעָן, קְלִיְינָעַ בּוּמְעָרָה,
זוֹן אוֹן דָּאָרָעַ צְווֹיְנָגָעָן.

בריהט די זוֹן אוֹן בריהטן שטיינְגָעָן,
ווערט אלְזַן הייסְטָער, ווערט מעַן מִידָּעָה,
זוכט מעַן שאָטָעָן, רוחט מעַן ערְגָּנָעָן
געהת מעַן, געהט מעַן ווּידָעָר...

סומט פֿון ערְגָּנָעָן אַנְ'אַרְאָכְבִּין,
אוֹיפּ דָּעַם קָאָפּ — אַ נְרוֹיְסָעַ דּוֹשָׁאָרָעָן,
בעט מעַן ווּאָסָעָר : — «עַת, חָאוּוּאַרְדוֹשָׁעָן
פִּי מַאֲסָאָרִי?...»

שמאַלְלַ שטענְלָעֵד צווישען פעלְזָעָן
אוֹן די בערג אלְזַן העכָר שטיינְגָעָן,
וילְדָעַ נְרָאֶזְעָן, קְלִיְינָעַ בּוּמְעָרָה,
זוֹן אוֹן דָּאָרָעַ צְווֹיְנָגָעָן...

אויף די גלייל'ער וויסטטע וועגען...

אויף גלייל'ער וויסטטע וועגען,
בערויאינער שבטיים וואגלאן;
עסען זיַ פֿוֹ פֿעלְדַּר די גְּרָצְ��ָן,
טְּרִינְקָן ווּאַסְפָּרָן פֿוֹ די לְאַנְלָאָן.

ווען עם פֿאַשְׁעָן אָפֶן די סְטָאָדָעָם
אויף אַבָּאָגָן די גְּרוּעָן גְּרָאָזָעָן.
דאָרָאָפֶן מְעָן בְּיַידְלָעָךְ נְאָרָ צְוָנָעָמָעָן
אוֹן אַיְּן וּעְגָּן אַרְיָין זַיְּךְ לְאָוָעָן.

ziehun לאָנָגָן קָאָרָאָוּאָגָן
יאָהָרָ נְאָרָ יְאָהָרָעָן אוֹיף די וּעְגָּעָן.
ברענט דֵּי הַיִּסְעָן זָוָן דָּאָסָ פְּנִים,
וּאָשָׂטָ דָּאָסָ לְיִּזְבְּ דָּעָרָ קָאָלְטָעָרָ רָעָגָן.

אוֹן אַיְּן פּוֹרְפּוֹרָןָעָ פָּאָרָנָאָכָטָעָן
זַיְּנָעָן דְּרוּטָן די בְּרָגָן גְּעַזְוָנָדָעָן.
אוֹן עַסְדָּוֶתְּ זַיְּהָ, אוֹ פֿוֹ עַרְנָעָץ
טְּרִיפְּטָ דָּאָסָ בְּלָוָטָן פֿוֹ טְּזָוָעָנדָ וּוּאָגָדָעָן.

שְׁפְּרִיּוֹתָעָן זַיְּהָ די שְׁוֹעָרָעָ מְאַנְטָלָעָן,
בוֹנָעָן זַיְּדָ פָּאָרָ נְאָטָ אָוֹן קְנִיחָעָן
אוֹן, צַוְּ מְעֻרְבָּדָ די גְּזַוְיכְּטָעָרָ,
ברענען פְּיַעַרְדִּינָן אָוֹן נְלִיהָעָן.

קלאפען זוי די ברוינע שטערענס
 און די אַנְגָּלִיהַטֵּע שטיינער,
 בייז די זוֹן ווערט ניט פערשוואנדען
 דִּיְהָרֶת זוֹד פֿוֹן זוַּיְן אַרְטַּנְּטַּנְּטַּן קִיְּנָעָר...

zieh't אַ קָּרָאָזָן קַעַמְלָעָן.

zieh't אַ קָּרָאָזָן פֿוֹן קַעַמְלָעָן
 אויף דעם וועג פֿוֹן יִם הַמְלָחָה,
 שטומע, שטערענע בעדרויאינער
 געהען נאָך פָּאַמְלִיכָה.

אוֹן די קַעַמְלָעָן — אַחֲוֹן די גַּלְעָשָׂר,
 ס'קָעַנְעָן הַעֲרָעָן די חַאיַּלְעָן,
 ס'אַיְן דָּאָס זָאַלְץ פֿוֹן יִם גַּע/גַּנְבָּעָט,
 קען מעַן זַוְיַּה בַּעַפְּאַלְעָן...

ווֹוֵל וּוֹעֵר מִיטְּזָן צְוֹוִוְוָעָן רַיְדָעָן,
 מְוֹעָעָן זַוְיַּה זַיְד שְׁטוּמָע סָוֶרֶעָן,
 אוֹן די זַעַקְלָעָד אַוְיכָה די קַעַמְלָעָן
 הוֹידָעָן זַיְד אוֹן הוֹידָעָן...

שטעהט אָן אלטער בויַם...

שטעהט אָן אלטער בויַם. צוואֹוְאַקְסְּפָעָן
זויינען זיינע קְרֻומָּע צוּוִינְגָּעָן.
זֵוֶצָּעָן דָּאָרְטָעָן דֵּי אַרְאָכְבָּעָר
אנְגָּעָנְשָׁפָּאָרָט בְּיַיְם בְּיַיְם אָנוֹ שְׂוֹוִינְגָּעָן.

ווער עַס זַוְפָּט זַיְן שְׂוֹאָרְצָעָן קָאָזָע,
זַוְפָּט אָנוֹ רְוִיכְבָּעָט זַיְן נָאָרְנִילָע,
ווער עַס קְלָאָפָּט אָן דָּעָר עֲרָד זַיְן שְׁטָעָרָעָן.
קְלָאָפָּט אָנוֹ בְּרָעָנָט פָּאָר גָּאָט זַיְן תְּפָלָה.

ווערט דָּעָר אָוּוּנָד טְוָנְקְלָעָר, סִיחָלָעָר
אָנוֹ אַ וּוְינְד קְוָמָט אָן פָּוּ צְפָן,
הְוִיקְעָרָט מַעַן זִיד אִין אִין דְּרוּיָעָן,
נְעהָט מַעַן אִין דֵּי שְׁטִיבְלָעָר שְׁלָאָפָּעָן.

ראובן אַיִינְכֶּנֶר

די נאָס אַיז שׂוֹאָךְ בָּאַלְוִיכְטָעַן...

די נאָס אַיז שׂוֹאָךְ בָּאַלְוִיכְטָעַן,
אוֹ מַעֲנְשָׁעַן גַּעַהַן נִימֵּט פִּיעַלְ.
פָּאָר די וּאָס גַּעַהַן אַיז נָאָס נָאָס,
אַיז גַּעַהַן אַיז נָאָס דָּעַר צִיעַלְ.

אַיךְ שְׁטוּחָה בַּיִם פָּעָנְסְמָעָר נַאֲקָעַטְ,
אוֹ וּוֹיִם נִימֵּט, וּאָס מִיר אַיז.
אַיךְ כִּיחַל אַיז שְׂוִיבָדָעַט שְׁטוּחָרָעַן
אוֹ מְצִימָעָרָעַן מִיר די פִּים.

וּוֹאָס אַיז דָּעַן נָאָךְ...

וּוֹאָס אַיז דָּעַן נָאָךְ פָּאַרְבְּלִיבָעַן אָנוֹ פָּוּן לְעַבְעַן? —
אַ שְׁטִילְלָעַר שְׁרָעַ, אַ בְּעַנְקְשָׁאָפָט אַיז די אוּינְגָעַן.
אוֹ פָּוּן דָּעַר בְּעַנְקְשָׁאָפָט — בְּלִיּוֹן אַ שְׂוֹאָכָעָר צִוְּתָעַיּוֹ,
וּוֹאָס אַיז מִיטֵּן וּוֹיִיטֵּן נַעֲבָלָעַן וּוֹיִ פָּאַרְצְיוֹגָעַן.

וּוי קליינע קינדרער זיצען מיר בי טאג און ווארטען,
או עמי צער זאל אונז וואס עפעס געבען.
ביי נאכט מיר הארכען נאר ווי שטיילעס געהט דער אטעם,
און ציטערען פאר אונזער שטיקעל לעבען.

און ווען ס' באוויזט א שטראל זיך אינ'ם פענסטער,
דאן ווארמען די רוקענס מיר, ווי קליינע קעטאָה, שטילען.
און פאלט דער אועענד צו, פאָרקליבט מען זיך און ווינקעל.
וּוי שרענדייגע קליינע קעטאָך שטילען.

פֿוֹן ווַיְוִיטעַנְסַ קְלִינְגַּעַן נָאָךְ דֵּי טְרִוִּיטַ...

פֿוֹן ווַיְוִיטעַנְסַ קְלִינְגַּעַן נָאָךְ דֵּי טְרִוִּיטַ פֿוֹן מִיְּנַעַן נָאָהעַנְטַע חֶבְרוֹן.
איך קעהר זיך אום איז שטוב און לאָז די פֿינְסְטְּרָנִישׁ פֿוֹן הַינְּטַען,
און פָּאָר מִין אַוְיָג זיך שְׁפִּיעַלְתַּד דֻּר שְׁוֹאָכְבָּר שְׁיוֹן פֿוֹן לִיכְטַן.
וְאָס בְּרַעַנְטַ דָּאָרָט אַיְנוֹזָאָס אַיְנוֹ מִין שְׁטִילָעַן צִימָעַן.

און אַיְנַ'ם ווַיְנַקְּעַל לְוַעֲרַת דָּאָרָט דֻּר אַוְמָעַט.

און ווַיְדַעַר זיך אַיְדַּי בְּיַמְּיוֹן טִישַׁ אַלְיוֹן, אַוְן בַּיּוֹם דַעַם קְלִינְגַּעַן
פֿינְגְּנָה.
דֻר טִישַׁ אַיְזַּחְ בְּאַלְיוֹבְטַעַן. פָּאָר זִיה, וּוי פֿאָרְלָאָרָעַן, לִינְטַ
מִין פֿעַן.
און קָאָלַט אַוְן שְׁטִים קָוְקָט דַוְרַךְ דַעַם פֿעַנְסְטָעַר אַלְעַ אַיְזְנַעַם די
לְבָנָה,
און קָאָלַט אַוְן שְׁאָרָה דָאָרָט גְּרִילְצַט דֻר הַיּוֹשָׁעַרְיךָ אַיְזְנַעַן נְרָאָן.

און אַיְנַ'ם ווַיְנַקְּעַל לְוַעֲרַת דָּאָרָט דֻר אַוְמָעַט.

עם עבענט זיך די טיר. און זיך איזן ליבטען מאָנטעל איזונגעטליט. קומט צו צו מיר און ליאנט אדרויה איזה האנד מיר אויפֿן שולטער. און גלעט מיין קאָפּ און רעדט צו מיר אָזעלכע גוטע ווערטער. — נאָר דרייסען גריילצט און גריילצט דארט אלֶץ דער היישעריך.

און אינ'ס ווינקעל לוייערט דארט דער אומעט.

מיין בעט איז ברויט...

מיין בעט איז ברויט, גענווֹ פֿאַר דרייענס וועגעַן,
און נרוים די שטוב, ווי נאָר אַרומצופֿאַהרען.
איין דרייסען גוּסְטְּפָן מיטען טאג אַ רעגעַן,
לייג אַיד אַלְיִין און פֿיהַל זיך ווי פֿאַרְלַאֲרַעַן.

די גרויעַן ווענט באַהאנגעַן מיט פֿאַרטערעטען.
מית מאָטְעַן ליכט אָז אלֶץ אַרום באַנְאָסְעַן.
איין אָומְעַטְּיגּן. אָז סְפִיחַלְתָּזְיךָ זיך צו בעטען.
נאָר סְהָאָרֶץ אַיז שטוב, אָז סְמוּיל אַיז צוֹגַעַשְׁלַאֲסְעַן.

בַּיִם יִמְ.

דער יִם אַ גַּאנְצִינְדָּר, אַ שְׂטָאַלְעַנְדָּר,
ווינְגַּטְּ רֹוחַיגּ זיך אַין שִׁין פֿוֹן דָּעַר לְבָנָה,
אָז סְאַלְטָעַר, גְּרִינְעַר שִׁין לִינְטָטָאַוִּיףּ דָּעַר נַאֲנְצָעַר גַּעַנְגָּרָה.

איין זאמְדָּ פֿאַרְשָׁאָטְעַן לִוְנְטָטָאַר דָּעַר בְּרוּיטָעַר וּוּגַּן.

א קאלטער ליגט דער יט.
א שטיילער וועהט דער ווינַה,
אוֹן קאלט אוֹן שאָרֶל צוֹטְרָאנַט זִיד אָומְעָטוֹם
דער ווֹשָׁם פּוֹן ווֹיְסָעַן שְׂוִים.
וּוֹאָמֵן שלְאָנָּת זִיב אָן בְּרַעֲגַן.

איו זאמד פארשאטען לינטן זער בריעיטער וועגן.

וּוַיָּמָעַנְס שְׁמַעַת אַהֲרֹן אֶלְיוֹן
אַפִּוֹן שְׁוֹאָרֶצֶת זִיד אֵין דָרֶר נַאֲכָת אֲרַיָּן,
אַתְּנַאֲגַעַן מִיט זַיְן דָּאָך
אַהֲרֹן מִיט זַיְן קְרוּמְלִיךְ צְוָנָעָשְׁפִּיצְטָעַן שָׁאָטָעַן.

או זאמב פארשאטו? לינט זער ברײיטער וועגן.

אוון ברדרושענדריג איזן זאמער געה איך אלין.
אַ לְאָגָנָדָר גַּהֲתָ פֶּאָרָאָוִס פֶּאָר מֵיר מַיְינָן שָׁאָטָעָן.
אוון בְּיֹונָשָׂר מֵיר דָּעַר שְׁרָעַךְ פָּזָן מִינָּעַ טְרִימָט.

או זאמד פארשאמען לינט דער ברײיטער וועגן

א שטיילער וועהט דער ווינד.
א פאלטער ליגט דער ים.

אוֹ אָוּמַעְטִיגַ פֿאָרְבָּעַנְקָטָעַ טְרַעַטְעַן
כְּמַיְנָא מְרוּטַא אֵין זָמָן.

אין צוויותען צימער שלאפען.

אין צוויותען צימער שלאפען וויב אוון קינדרער.
 א שטילע ואריםקייט וועהט איצט פון דארט ארויס.
 א שווינגענדיגער דרעה איד זיך ארכום אוון הויה,
 עס אוון די צייט מאין איגענען אצינדרער.

דער קאָפּ וווערט ליכט אוון אוון מאין האָצְעָן שטילען.
 דער זיינגר בעלויו ער קלאָפט און לאָזַט מיך ניט צו דות.
 געה אַיך אַרְיִין אוון צוויותען צימער, שפֿאָר זיך צי.
 און לֵיג אָזֶן בֵּין ס'וווערט מאין הארץ אויך שטילען.

אַיך ציה דָּאָן אַוִּים אַ האָנד אָנוֹ לעג זי אונטער
 צו קאָפּעַנְסּ מִיר, אוון טראָכְטּ פּוֹ נָאָר נִימְטּ שְׁעָהָזּ לְאָנְגּ.
 אַ ווַיְלָעַ שְׁטִילּ, אוון דָּאָן אָנוֹ אַפְּגַּנְהָאָקְטּ נְעָזָאנְגּ.
 אָנוֹ נָאָכְדָּעַם שלאָפּ אַיך אָזֶן אוון פְּהַל אָין שלאָז זיך מַונְטָעַר.

די פישער שלעפּען שווערע נעצען...

די פישער שלעפּען שווערע נעצען פּוֹנְסּ יִם.
 די זוּ גַּעֲתָמְטּ אַוִּיפּ פּוֹ ווְאָסְטָרְ פּוֹיעָרְדִּיגּ אָוּן גְּרוּסּ.
 צוּוִי מַעֲוָעַן פְּלִיהָעַן, שְׂרִיעַנְדִּיגּ פּוֹ ווְאָלְדּ אַרוּסּ.
 מַוִּט שלאָפּ נָאָךְ אוון די טְרִוְתּ אַ מִיְּדָעַל גַּעַם צָוּם יִם.

די מעווען שְׂרִיעַן ווְיָלְדּ אָוּן פְּלִיהָעַן אַין דָּרָה הוּא.
 נִסּ שְׁטַעַחַת אַ שְׂוֹרָה טְרִוְתּ אָוּן גְּלָאַנְצִינְפּוּכְטּעַן זָאָמָּד.
 פּוֹ ווְאָסְטָרְ שְׁטִינְגְּטּ אַרוּסּ אַ נָּאָסּעּ, ווְיִסּעַ הָאָנד.
 די מעווען שְׂרִיעַן ווְיָלְדּ אָוּן פְּלִיהָעַן אַין דָּרָה הוּא.

איבער אלע דעכער.

איבער אלע דעכער.
העננט א שטילע נאכט
אנגעלאהנט ביזט פענסטער
שטעט מײַן קינד פארטראכט.

שטעט זיך אויף די פינגער
סוקט און סוקט א羅ים,
זיין געוויכט ווערט בלאפעער,
און די אוינגען גרוים

זיינע בלאנדע לאקען,
קריזלען זיך אין זוינר. —
ווײַיס אײַן גוטער גאט נאָר,
וואָס עט זעהט מײַן קינד.

מיר זיינען ביידע אלט...

מיר זיינען ביידע אלט.
צוווי אלטער לײַט, מיט מאָטער, וויכע אוינען.
ביזט פענסטער זיצען מיר. דער טאג איז שעהן. נאָר לוייכט פערצויינען
איז דער הימעל מיט דינען, וויסען וואָלקיינען.

זיך זאנט : העי, אלטימשער, ס'ווערט קאָלט.
מײַך צו דעם פענסטער אונַטו זיך אָן דעם וואָרימען כאלט. —
איך זיך און רוייכער רוחיג מיר הי ליוֹלְקָעַן, לעז אָבלְאָט.
און טראכט : ווי אַיִיבָּגֶן נאָרִישׁ בלְיִבְּעַן דָּאָס די פְּרוּעָן.

דעָר זַיְגֶּעֶר קְלִינְגֶּט.

אוֹן זַיְגֶּעֶר קְלִינְגֶּט זַיְד אַוְן קְוֵט זַיְד אַיְזָן
מִיטָּלְאַנְגָּן בְּלִיקָּעָן אַיְזָן דָּעַם צַיְפָּרְבָּלָאָט, וַיְיַשְׁפַּעַט סְקָעָן זַיְן,
כָּאַמְּשָׁ קְלָאָר אוֹן חָלְדָּעָר זַיְגֶּעֶר צַעֲהָלָט דַּי שָׂהָן.

— שַׁוִּין שַׁפְּעַט אַזְוֵי. וַיְיַשְׁפַּעַט דָּעַר טָאגּ
אַצְּיָה זַיְגֶּעֶר שְׁמָאַלְעָ אַקְסָלָעָן. אוֹן סְפָּאַלְעָן מִיעַד דַּי הָעֵד אַיְזָן שָׁוִים.
אוֹן מִיר וּוּעָרְטָט פְּלוֹצִים קָאַלְטָט. אַיְדָה בּוֹיְגָן דָּעַם קָאַפְּ אַרְוֹסָם,
אוֹן זַעַח וַיְיַשְׁפַּעַט סְרוֹיְטָלָעָן זַיְד דַּי דִּינָעָן, וּוּיסָעָן וּוּאַלְקָעָעָן.
אוֹן כְּיוֹסָם אוֹן עַרְגָּעָן לְוַעֲרָט שַׁוִּין דַּי נַאֲכָט. — — —

וּוְאַם דָּרְעָתָט זַיְד אַלְעַז פָּאָר אַוְנוּ...

וּוְאַם דָּרְעָתָט זַיְד אַלְעַז פָּאָר אַוְנוּ דָּאָס קְרֻעְנְקְלִיד בְּלָאַסְעָ מִידְעָל ?
אוֹן נַאֲר זַיְגֶּעֶר שְׁפִּיעָלָט זַיְד מִיטָּדָעָם בְּעַנְדָּעָל אַוְיָה אַיְהָר פְּלָאַכְעָר בְּרוֹסְטָהָן
אוֹן שְׁמִיכְבָּלָט אַזְוֵי קְרֻעְנְקְלִיד, מִיד אוֹן הָאַרְכָּט אַוְן הַיְתָה
מִיטָּ אַיְהָרָן הַוְּנָגְעָרִינָן בְּלִיקָּעָן דִּיהָרָה,
אוֹיָף מִיּוֹן אַוְן דִּיְוָן גַּעֲוִיכָט ?

וּוְאַם דָּרְעָתָט זַיְד אַלְעַז פָּאָר אַוְנוּ דָּאָס קְרֻעְנְקְלִיד בְּלָאַסְעָ מִידְעָל ?
אוֹן כָּאַפְּט זַיְגֶּעֶר אַשְׁאַטָּעָן פָּוּ אַשְׁטִיל נַעֲרָדָטָעָן וּוּאָרָט,
צַוקְרִימָט אַיְהָר דִּינָעָן לִיפָּ זַיְד אַזְוֵי מַאֲדָנָעָן בִּיְוָן אַוְן מִידָּה,
אוֹן אַטְעָמָט טִיף אַוְן עַנְדִּיגָט מִיט אַזְיפָּעָן,
וַיְיַשְׁפַּעַט סְפָּוָאַלְטָט אַיְהָר עַמְּיָץ שְׁטָאַרְבָּעָן ?

וּוְאַם דָּרְעָתָט זַיְד אַלְעַז פָּאָר אַוְנוּ דָּאָס קְרֻעְנְקְלִיד בְּלָאַסְעָ מִידְעָל ? ...

פָּוּן דְּרוֹיסַען שְׁמַעְקַט...

פָּוּן דְּרוֹיסַען שְׁמַעְקַט מִיט פְּרִישׁ גַּעֲשְׁנִיטַען הֵי,
 אָוָן דָּא אִיז קִיהְל אָוָן גָּוֶט צָו זַוְצָעָן.
 אָוָוי נִיט טְרָאכְטָעָנְדִיגּ צָו זַוְצָעָן.
 דַּי תַּעֲנֵד פָּאָרְלַעַנְט, דַּעַם קָאָפּ אַ בִּיכְעָל אַנְגְּבָעָנוּן.
 אָוָן מִיט הַאַלְבּ צְנוּעָמָאכְטָע אַוְינְגָּעָן.
 זַיךְ אִינְגָּה עָרָעָן וּוּ שְׂטִילָעָס וּוּוִוִינְטָמִין הָאָרֶץ אִיז מִיר.
 וּוּ גָוֶטְעָס וּוִוִינְטָמִין הָאָרֶץ אִיז מִיר,
 אָזָוּ זַיךְ גַּלְאָטָעָס וּוּוִוִינְטָמִין.
 שְׂטִילָעָס גָּוֶטְעָס.

כְּלִיגּ בִּים יִם...

כְּלִיגּ בִּים יִם אַ שְׁלַׂעַפְרוֹגּ מִידָּעָה, אַיְוָנְגַעַדְעַקְטָמִיט זָאָה.
 סְגַעַהַעַן מְעַנְשָׁעַן מִיר צְוקָאָפְעָנִים, סְפָאָלְעָן אַוְיָהָמִין הָאָנָה.
 שְׁאָטָעָנִים אַוְמָגָעָלְוָמְפָעָרָט לְאַנְגָּעָ גַּעֲהָנְדִוָּגּ פָּאָרָאוּס.
 אִיז דָּעָר וּוִוִימָט, וּוּ פָוּן אַ נְעַבְעָל, קָוְקָט אַ שִּׁיפּ אַרְוּסִים.

כְּלִיגּ אָוָן מִינְעָ אַוְיָגְעָזְדָעְקָלָאָר וּוּעָרָעָן מַאְדָנָעָ שְׁוּעוֹר.
 שְׁלַׂאָפּ אִיךְ אִיז ? צִי בֵּין אִיךְ וּוּאָפּ נָאָה. כְּוּוֹיִס דָּאָס שְׁוּוִן נִיט
 מַעָהָר.
 כְּהָעָר אַ שְׂטִים, וּוּאָס רָעַדְתָ פָוּן וּוִוִיטָעָנִט. כְּהָעָר דַּעַם יִם בִּים
 בְּרָעָגּ.
 אָוָן מִיר דָאָכְט אַ שְׂטִילָעָ בְּוּאָלְיוּ טְרָאָנְטָמִוְיךְ וּוּאָוְוּסְלָ.

אווי, אווי, די יאהרען געהען...

אווי ! אווי ! די יאהרען געהען און איך ווער אלט.
איך האב דאס היינט געפונגען אויך א שער-בלאט פון און אלטען בור,
און באולד און איך וועל ווערען דרייסיגן יאהר.

איך ווינש מיר כ'וואלט געווען שוין אלט.
איך וואלט מיר דאן געקייפט א גראבען שטעהן.
און אפשר נאר א טאבאק-פושקעלע צום שמיעען.
און וואלט ארטויס איז נאס, געזעצעט זיך בי דער טיה,
באטראקט א יעדען איינעם און געלאקט איז מיר,
אויף אלע די, וואס יאנגען איילענדיג זיך פארבי
און האבען נאר קיון צויט ניט. א סט, א לוי, א שפיין,
און וויטער זיך געיאנט צו אלדי גוטע יאהר.

און אפשר נאר,
וואלט איך דאס אויכעט ניט געתאן.
נאר כ'וואלט זיך פשות נאנץ אווי געלאסטען.
געאנגען מיר שפאנצירען איז די נאסען,
די הענד פארלענט אהונטער אויפיז רוקען,
א בימעל איינגעיבורט. בענימות/דייג נאר קוקען,
ווי שטייל, געלאסטען, ס'טרדעטען אויף די שטיינער,
מיינע אלטע בזונער,
טראט נאך טראט,
טראט נאך טראט.

אוֹי, גְּרוֹיסָעֶר נַטֵּט אֵין הִימָּעֵל.

אוֹי, גְּרוֹיסָעֶר נַטֵּט אֵין הִימָּעֵל,
שְׁעַנְק מִיר דָּוָה.
זָאַל זְיוֹן אֵין זָמָה, זָאַל זְיוֹן אֵין שְׁטוּבָה,
נָאַר לְאַמְּדָך אַיִינְמָאַל זְיוֹן שְׁווֹן טְוִיבָה
פָּאָר אַט דַּעַם גְּאנְצָעָן טְוָעָל.

אַיְיך בֵּין שְׁווֹן מִיר.
מִימָּט לְיֻיב אָזָו לְעַבְעָן כִּידָה.
פָּוּן גְּרוֹיִיע טָעָג, פָּוּן נָאַרְיִיש לְאַנְגָּע דָּיִיד,
פָּוּן פּוֹסְטָע תָּאָזָות, אַיְינְגָּעָרְדָּטָעָר פְּרִיּוֹד,
פָּוּן אַלְצְדִּינָג, וּוֹאָס אַיך טְרָאָכָט אָזָו טָו.—
אוֹי גְּרוֹיסָעֶר נַטֵּט אֵין הִימָּעֵל,
שְׁעַנְק מִיר דָּוָה ! ...

אַכְּ גָּוָלִיךְ

נאכטלייבע שעה'ן.

דו רוייכערסט און ווינסט זיך א שטומער אין שטול,
ווען עפעם פארבוינט זיך אין דיר אויז זאכט, —
די נאכט קומט דאך אן.

דו קרייזעלסט דעם רoid און באוואונדרערסט ווי גוט
על איז אינ'ם צימער. עס פלייסט דורך דיין בלוט
פארגנונג און פרייד צו דער פרידליךער נאכט,
צו די פארביגע נאכטלייבע שעה'ן.

דער טאג איז אַ הארטער, אַ בייזער געווען.
דאך ליעטער ניט איצט און זיך פרעהיליך אַ מאָל,
די נאכט קומט דאך אן : —
דער טאג ברעננט באניינען נאָר זאָרגן צו דיין טיה,
פארלעשת זיך דער טאג — ברעננט די נאכט באָלד צו דית,
אַ טיעלבלויין הימעל און שטערען אָהוּ צאָהָל,
און פארביגע נאכטלייבע שעה'ן.

בַּיִם טוֹיִט פָּוּן קִינְד.

.1.

אֵיך ווֹיִם נִיט.

אֵיך ווֹיִם נִיט ווֹי אֶזְזִי אֵיך הַאָב צָום בְּעֵת גַּעֲטָרָפָעַן,
אֵיך פְּלָעַג נִיט שְׁלָאָפָעַנְדָּרִיג דְּרוֹכְזִיצָעַן נָאָכָט נָאָכָט,
אוֹנוֹ גַּרְאָד אַיְזָן יְעַנְעַר חַוְשְׁכְ'/דִּיגְעַר, לְעַצְמָעַר נָאָכָט,
נִיט אָוּסָנָעַטָּנוּנָעַרְהַיִּיט אַ וְאַרְךְ גַּעֲטָאָן זַיְד שְׁלָאָפָעַן.
אַ וְיִסְעַר שְׁלָאָפָג גַּעֲוָעַן, גַּעֲמִישָׂט מִוְתָּפָרְיַד אַוְן מִיט גַּעֲזָנָגָן
וּוְסְ'וֹאָלְטָט אַ חַתְוָנָה אַיְזָן הוֹיוֹן גַּעֲוָעַן בַּיְמַיר :

אֵיך הַאָב גַּעֲטָאָנָצָט, גַּעֲלָאָכָט, בֵּין פְּלָזִים אַיְבָעַר מִיר,
הַאָטָט זַיְד דָּאָס אַלְץ צְוִימִישָׂט מִיט גַּרְיַצְעַנְדִּיגָּעַן קַלְאָנָגָן.
אוֹנוֹ אֶזְזִי מִיזָּן קָאָפְּ הַאָטָט עַמְיוֹז שְׁרוֹעַנְדָּרִיג גַּעֲהָאָמָעָרטָן,
אוֹנוֹ מִיךְ בַּיִם הַאָנָד גַּעֲשָׁלָעַטְטָן, גַּעֲוַיְזָעַן מִיר אֶזְזִי וְאָסָט,
כְּהַאָב זַיְד אַרְסָן גַּעֲטָאָן — — זַיְד, הַאָטָט גַּעֲטָלִיעָט וְאָסָט
אוֹנוֹ אַיְזָן דַּעַר מַאֲרְגָּנוּ-גְּרוּיִיקִיט שְׁטוּמָן אֶזְזִי גַּעֲמָעָרטָן.

.2

מַאֲרְגָּנוּ-גְּרוּיִ... ...וּ...

מַאֲרְגָּנוּ-גְּרוּיִ אַיְוַלְטָן זַיְד אַוּוּקָן מִיט זַיְוַן רַוּבָּן,
עַרְגָּנָעַץ אַ פְּעַרְדָּעַל צָום וְאָגָעַן שְׁפָאָנָט וּוֹעָר,
גַּעֲהָת אַיְנָסָט פְּעַלְדָּעַן אַזְזִיּוּבָעַנְטָן דָּעַם טַוִּי,
בְּיִדְעַן מִיר וְוֹאָרְטָעַן צְוַרְאָכְבָּעַנְעַעַץ צְוַוִּי
אוֹנוֹ וְוַיְיַעַן נִיט מַעְהָרָה.
בָּאַלְדָּו וּוּטָן זַיְד שְׁטָעַלְעַעַן דָּאָס פְּוֹהָרָעַל אַיְזָן גַּאָסָט,
סְ'הַעֲנָגָט דַּאָּד אַיְזָן פְּעַנְסָטָעַר דַּעַר טָאָג אֶזְזִי גְּרוּוּסָט,
טְרָאָג נִיט קַיְיָן צָעַר פָּאָר זַיְוַן לְיִכְתִּיגָּעַן שִׁיְיָן.

ווען ס'וועט זיך הערען אַ שטילעלר געווין
ארום אונגעער הויז.
בריטוליך וועט ווערען צועפענט די טיר,
רויש מיט געווין וועט פול מאכען דאס הויז,
רופען וועט עמייז און ווייזען דעם וועג,
שווינגענדיג וועלען מיר ערנען אוועס
און ס'פוהדעל פֿאָראֹוים.

שלאָפּען געהן.

אייצט בין איך מיט מיין ליעבען, גומען שלאָפּ צוועמאָן,
זעהט, מענשען — איהר פֿאָרְשְׁטָעַלְטָע און איהר אָפּעָנָע שׂוֹנָאִים,
איהר אלע, וואָסֶטֶרֶגֶט מיר ניט מיין רוחה, מיין ליעבען,
וואָי ליכטיג ס'ברענט אַ פרײַד אַיַּצֵּט אוֹוָף מיין ברוינען פֿנִים,
ווען ב'גְּרִוִּיטֶט מיר אַט דאס קָאָרְגֶּן גַּלְעָנָעָר צָה —
עם איז דער שלאָפּ, וואָסֶטֶרֶגֶט מיר ברענגען רוחה.

שלאָפּ געמעט אָרום מיט מוטער-פרײַד מיין מידען קערפּעהָ
(מיד פֿוֹנְּסֶם געהן צוועישען איך איז הויז און גאָסְעָן)
אוֹן גַּלְעָט אָזֶוּ מיר אוֹוָס די מידע גַּלְעָדֶר מִינְעָן, —
אייצט שפֿאָסֶט פֿוֹן מיר, איהר ווילט, קענט איהר מיד אַיַּצֵּט אוֹוָיד
האָסָעָן :
אט נums איך איז און איך לעג זיך מיט מיין שלאָפּ איז בעט
און ס'לייטערט זיך מיין בלוט איז זיסער רוח בְּין שפֿעט.

אין פינסטערע נעכט.

איך בלאנושע אפֿט איז אַ לבנה/^ואָזער נאכט,
 איז שטילע, פִּינְסְטְּעֶרְלִיבָּעַ נעכט
 אַ שְׂוֹוֵיְבָּעֵנְדִּיגָּעַ,
 צוֹרִיכְנָעַרְקְּטָעַר אַיז זִיד...
 איך בלאנושע איז אַ לבנה/^ואָזער נאכט
 שטיל שְׂוֹוֵיְגָעֵנְדִּיגָּ, וּוי דָעַר בָּאֲגַעַתָּה,
 אוֹן אַ פָּאַרְבְּלִיקְטָעַר, וּוי דִּי שְׁנָאָה...

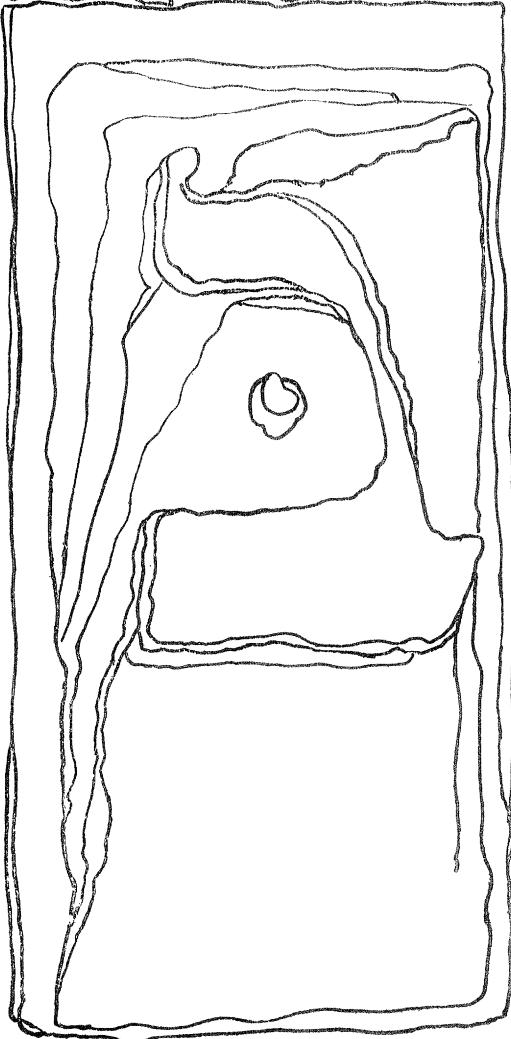
אַלְפָרָןְבָּךְ

געץ פון געלען אָר.

געץ פון געלען אָר —
קאפריזען יאנען פון דיזן נאָו !
עם הערטט דער באהנעהן קאראָהאָד קיינמאָל ניט אוית,
נאָר שרוםפֿט בלויז אַיִן נאָר האַלְבָּעַ נאָכְט . —
און רוקט זיך קויַם אַ פֿרִישָׁעַ טָאג,
צְעוֹזָקָסְטַ עָר זיך אַזְוֵזֶשְׁוִיט וִיד אַזְמָט,
אוֹזְ וּאֲרָפְטַ זיך —
וּזְ אַ קִיְיטַ פָּוּן הַוְנְגָעָרְ-זַוְילְדָעַ שַׁלְאָגָגָעַ,
דָאָ — אַוְיפְּ דָעַם נַאֲקָשַׁן פָּוּן דָעַר שְׁתָאָדָט,
בָּאָלָר אַוְיפְּ אַיהָר בְּרוּסָט
און בְּיוּרָט דָוְרָךְ אַיהָר בְּוֵיכְ . —
און דְּיוֹסְטָמָט,
און טְרָאָגָט זִיך
איַזְעָן דַּי קָאָנְקָרְטָעַן-גְּרוּיעָ, קָאָכְעָלְ-זְוִוִּיסָעָ,
איַזְעָן, הַאֲמַעַטָּנָעָ טְוּנָלָעָן,
אַיבָּעָר שָׁאָכְטָשָׁן פָּוּן דָעַר עָרְדָ !
און דָעַר עַלְקָטְרָאָדְשָׁדְ בְּיוּטָשָׁט אַן אַזְן טְרִיבָּט
דָעַם שְׁטָאָלָעָנָעָם גְּזִיעָגָ פָּוּן רַעֲדָעָרָי !

הַיְלָדֶת אֲמִתָּה יְהוָה

בְּשֵׁם יְהוָה

ב' בִּזְאָלָגֶסְטָאָצְבָּי

אין גאט.

אוינגען דויט, ציינער שווארץ, האר צושוביברט און גרווי,
און די באקען צולעכערט, אוזו ווי א זיפ ;
שטעט ער וואקלענד ביומ שענץ, רעדט צו זיך אין דער שטייל
מיט א שמוייבעל פארקרימט אויף זיין אונטערשטער ליפ.

און דערבי אויףין ראנ זוצט און אלטיטשקע פרוי,
ווארפט איהר עמייז א סענט פאר איהר קומלייבען פום.
ניט זי בעט, ניט זי דאנקט — ס'טומט א ציטער איהר מוויל,
און א פינטעל מיט אוינגען פארקלעפע פון פלאס.

ארימע מענשען.

ארימע מענשען — די קוינדר פון פראצע,
קייטינגע פנים'ער, בלאטגע פים,
גלאיקיכע לעבעט איהר אפ אייערע ואחרען, —
סווייטינגע פנים'ער, בלאטגען פים.

נרייבער צונראכבען אוון וועגען צואקערט,
פלוייצעס געבעיגען, געשוּאַלענען הענד.
וועגען פארגעעהן און געהן אויף ווידער —
פלוייצעס געבעיגען, געשוּאַלענען הענד :

דויהינע שלאפט איהר די נעצט, ווי גע'חרג'עט.
וואקסען אויס קינדרער פון אונטער דער ערדר.
בעטען די וויבער : „א, ראטעווע, יעוזס !“
וואקסען אויס סינדרער פון אונטער דער ערדר.

הע אויף די אָרְעָמָס, די דיכען פֿאָרְגָּרְטָעָלֶט,
קלײַדְרָעָר פֿאָרְלָאָזָעָן, אָרִים אויף אָרִים. —
אָוְמְגָלוּקְלִיךְ לְעֵבֶט אַיהֲר אָפְ אַיְיעָוָע יַאֲהָרוֹעָן —
קְוִיטְיְינָע פְּנִים־עַר, בְּלָאַטְיְינָע פִּיסְט.

איןגעלאַע לְיעַבָּר.

אָשְׁפֵּזְוָן אַיְזָן דָּעָר לוֹפְטָעָן,
אָשְׁאָרָף פָּוּן אָשְׁוּעָרֶד, —
מֵיַּוִּין קְרִוִּין לִיגְט פְּאָרְבְּלוּטִוִּינְט,
פְּאָרְבְּלוּטִוִּינְט אַוְיָאָדְרָעָן.

— אַיְנְגָּעָלָע לְיעַבָּר,
קְלִיוּנִינְקָעָר מֵיַּוִּין, —
דוֹ וּוּסְטָ שְׂוִין נִיטְזָחָן מַעַהָר
די לִיכְטִיְינָע שְׂיָוִין...

איין דויך אוון איין פיעער

ביומטו ניט אָוועק.

א גוטס'ען האט מען

געלאזט דיך איין וועגן.

א פערד אייז געפלויינען —

דעך פײַנד האט געויגט —

אוון האט מיט די פים דיל

דיין הערצען צורדייקט.

— אַינְגֶּעֱלָע לִיעְבָּעָר,

קלְיָנוֹנְקָעָר מֵיָּוָן,

דו וועסט שווין ניט זעהן מעהָר

די לִיבְטִינְגָּע שִׁיוֹן.

א. בְּפָרְגָּן

פָּרָמִין אַיִינֹזָם פָּעַנְסְטָעָר.

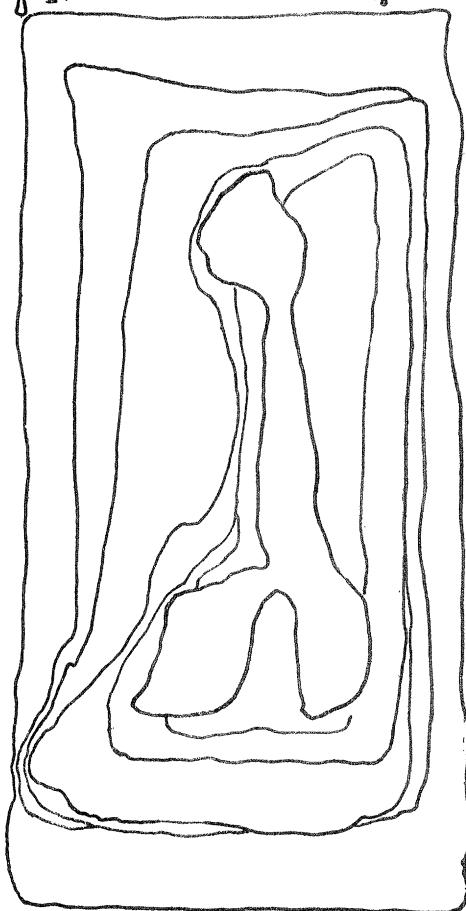
פָּאָר מֵיָּוָן אַיִינֹזָם פָּעַנְסְטָעָר בְּרַעֲנֶת אַנְסָלָמְטוּשׁוֹן,
נַיְסְטָט זָדָר אַיָּוָן מֵיָּוָן צִימָעָר בְּלוֹיְדוּוֹיסָם צָאָרָטָעָס לִיכְבָּט ;
צִינְדָּאִיךְ נִיְּטָקִיוּן פְּיִיעָר, זַיְּזָמִיר שְׂטִיל אַיָּוָן וּוּגְנְשְׁטוּל
אוֹזָה דָּאָס לִיכְבָּט פָּוּן דְּרוּיסְעָן פָּאָלָט אַיְּזָה מֵיָּוָן גְּזִיבָט.

חַלְוָמָט מִיר פָּוּן נַאֲרְדְּלָאנְד. הַעַלְעַ נַאֲכָט, פָּאָרְטְּרוּיְמְטָעָן.
עַרְגָּעָע אַיָּזָע דָּעָר וּוּיְטְקִיּוּת פָּאָכָעָן פְּלִינְגָּעָל שְׂטִיל.
אוֹזָה פָּוּן שְׁלָאָפָּה גַּעֲוָעְקָטָעָן פְּלִיהָעָן וּוּלְדָעָן שְׂוֹאָנָעָן
אוֹזָה דִּי נַאֲכְטְּלוּפָט צִימָעָרָט אוֹזָה צְעוֹוִינְטָזִיךְ.

חַלְוָמָט מִיקְדִּי נַאֲכְטְּזָוָן פָּוּן דָּעָם יִם גַּעֲבָאָרָעָן,
וּוֹאָאַנְיִסְטָט פָּוּן אַבְּגָנוֹנְד שְׁפִירָט דִּי גַּעֲנָעָנְד אָזָוִים.
אוֹזָה דִּי פִּיאָרְדָּעָן דְּרַעְמָלָעָן, הַילָּעָן וִידָּאָן דּוּוּטְקִיּוּת
אוֹזָה דִּי שְׁפִיצְעָן-פְּעַלְעָן שְׁטוּרְקָעָן דּוּוּת אַרוּוִים.

אוֹזָה אַיָּזָע דִּיְנָגָן פָּוּן בְּרַעֲנֶן, וּוֹאָאַנְיִסְטָט בְּעַכְעָר,
פְּלִיסְטָט דָּעָר שְׁטוֹרָאָם אַיָּזָע פְּינְגָּעָל, בְּרַעֲנֶת וּוּיְטְעָר וּוּיְן ;
צָאָרָטָעָס הַעַנְטָע גַּעֲתִיְמָעָן וּוּגְנָעָן שְׂטִיל מֵיָּוָן וּוּגְנְשְׁטוּל
אוֹזָה חַלְוָמוֹת שְׂטִילָעָן הַילָּעָן צָאָרָט מִיקְדִּי אַיָּוָן.

פָּאָלָד הַעֲמָדָן

הַלְּבָדָן גָּאָלָד

געזעלען איך האב אײַינמֶאָל גע' חַלּוֹם'ט...

געזעלען, איך האב אײַינמֶאָל גע' חַלּוֹם'ט אַ חַלּוֹם :
מיין הויז אזווי גרויס, אזווי שעהן און אַהוּ ווענד.
אוֹן אזווי חַלּוֹם איך נאָד אִיצְט אוֹן ווַיְיטָעַר
אוֹן ווַיְלַעֲבֵן אַ לְעַבְעָן אזווי ווי איך ווַיְלַעֲבֵן,
אַנְיִיט ווּדר איך ברוגז און ווַיְלַעֲבֵן גַּאֲרַנִּישַׁת קִין זָאָד.
אוֹן אַיהֲר אָן דַּי ווּעַלְתַּ ווּעַט זַיְק זַיְן אַהוּ מִיר,
אייעַר טַרְוִיט נִיטַּגְּנַע אָן בְּלִיק נִיטַּפְּלָז,
אוֹן דַּי ווּעַלְתַּ ווּעַט זַגְּנַע בִּין אָן שְׂמִיל :—
עַפְעַם פַּעַלְתָּ.
אַיתָּר ווּעַט זַעַהַן, אַיְיעַר עַלְיַדְעַר ווּעַלְעַן נִיטַּלְגַּעַן ווי אַיהֲר ווּלְטַז,
אוֹן דַּי גַּאנְצָע ווּלְטַז ווּעַט גַּאנְצָע נִיטַּז זַיְן
אַהוּ מִיר.

אויפֶן בָּאָרְגַּ שְׁטָעָהַט אַ מִיל...

אויפֶן בָּאָרְגַּ שְׁטָעָהַט אַ מִיל,
מְאַלְטַז זַי שְׁטָעַנְדִּיגַּ קָאָרְזַן מַעַהַל.
פָּאָהָרְעַן פּוּהָרְעַן בָּאָרְגַּ אַרְיִיף —
מִיטַּ מַעַהַל.
פָּאָהָרְעַן פּוּהָרְעַן בָּאָרְגַּ אַרְאָפַ —
מִיטַּ נַעַהַל.

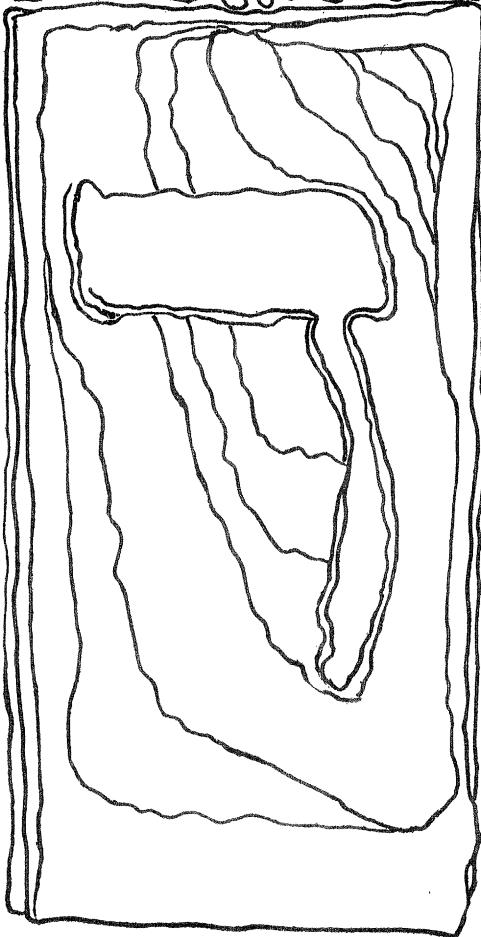
נַאֲרַ שְׁבַת אָזֵן יְוָם טֻוב שְׁטָעָהַט שְׂטִיל
די מִילַּ. קָוָמַטַּ אַ פּוִינְגָּעַל פּוֹן וּוְאַלְדַּ אַרְוִוִּים.
עַפְעַנְטַז דַּי פּוִינְגָּעַל אָזֵן שְׁפְּרִיּוֹת זַיִ אַוִּיס
אַיְבָּעַר גַּאנְצָעַן בָּאָרְגַּ הַוִּיךְ אָזֵן אַיְבָּעַר דַּעַר גַּאנְצָעַר
מִילַּ גַּוְוִוִּים,
אוֹזֵן רַוְפְּטַ, אָזֵן שְׁרִיּוֹת אַוִּיס —
— מִין מִילַּ!
— מִין מִילַּ!
— מִין מִילַּ!
— מִין מִילַּ!

הַעֲרָעַן דָּאָס אַלְעַ פּוִינְגָּעַל אַיִן וּוְאַלְדַּ.
די חַבְּרִים אָזֵן פְּרִיְינָה, יוֹנָג אָזֵן אַלְטַ.
יעַ, זַי וּוְיִסְעַן דַּעַם פּוִינְגָּעַל,
יעַ, זַי קַעַנְעַן אִיהָם לְאַנְגַּ.
גַּלוֹבְעַן זַי אִיהָם אָזֵן גַּלוֹבְעַן זַיִוּן וּוְאַרְטַּ,
אוֹזֵן צִיהָעַן אָזֵן שְׁרוֹת אָזֵן לְאַנְגַּעַן צַו אִיהָם,
אוֹזֵן קְוָמָעַן, אָזֵן שְׁטָעַלְעַן זַיִ אַוִּיס אַרְוּפַ מִילַּ,
אוֹזֵן מַאֲכָעַן אַ כָּאָרַ, אָזֵן אַזְוִי זְוִנְגַּעַן זַי : --

זַיְוָן מִיחָל ! —
 זַיְוָן מִיחָל !
 זַיְוָן מִיחָל !
 זַיְוָן מִיחָל !

נידערט אַרְוָנֶטֶר דַעֲמָלֶט דָעַר פּוֹנְגָעֵל,
 דָעַר רַיְכָעֵר פּוֹנְגָעֵל, דָעַר גַּטְמָעֵר פּוֹנְגָעֵל,
 אוֹו אַיְזָן זַיְוָן מִכְבָּד פּוֹן זַיְוָן גַּרְיוּטָעֵר האַנְּהָה,
 צַוְן וַיְינָע זַיְשָׁע, בְּעַסְטָע, טַרְוקָעַנָּע קַעַנְגָּעָר.
 בְּעַנְשָׁען זַיְוָן אַיְהָם אוֹו בְּעַנְשָׁען זַיְוָן מִיחָל.
 אוֹו פָּאַרְכָּרָעַנְגָּעָן, אוֹו שְׁפָרִינְגָּעָן, אוֹו זַיְגָּעָן זַיְךְ
 פְּרַעְתְּלִיךְ.
 בִּזְן לְאַנְגָּן נַאַד דָעַר נַאַכְט
 אוֹו וַיְוִיטָן נַאַד אַיְן טַאַגְּן

ר' יגאל א. מ.
הוּא אֶתְנָהָרִים

א. מ. (יילך)

נאכט.

נאכט. ס'ק'ריכט די פינסטערניש אין צימער אום,
אט קומט זי צו צו מיר און שפעריט זיך ארום מיר.
איך פיהל זיך א געפאנגענער בי איהר.
עם קלאפט מיין האָז און ציטערט שועער
אוּן א געשטאלט אין מיטען צימער שוועבר אַריין
אוּן פיאנא-קְלאָנגָנוּן, לִיכְטָן ווי זין,
הויבען זיך אוּן לאָזֶן זיך אַראָפֶן, ווי זין,
אוּן פְּלִיהָעָן ווֹיְטָעָר אָם אַחֲן, אַחֲרָה.

אוּן אָט אוּן זי אַשְׁטִילָעַ קענען מיר
מייט אוֹיסְגָּעַשְׂטָרָעַקְטָּעַ הענֶר.
לאָנְגָּזָם געהט זי אָם אוּן הויבט אַרוֹיף די הענֶר
אוּן לאָזֶט זי לִיכְטָן אַראָבֶן.
אט פְּלִיהָט זי נָאָפֶן די קְלאָנגָנוּן נָאָפֶן
ווי יאנען ווֹאָלָט זי זיך נָאָפֶן זין.
פלִיהָט : אוּן פְּלִיהָעָמְדִין
דרעהט זי אַווֹיסְטָרָוּן אַרוּם אַיהָר קְאָפֶן.

את שטראקעט זי אויס די האנד צו מיר
און פיהרט איזהרא האנד אויף מיין געויכט איזום און גלעט.
קראנק ביין איד און מיד פון מענשען.
שטראדט און שטוויך און רווה.
די קלאנגען און די פינגער
גלעטען צארט מײַן האָרֶץ
אונ איד טראָג זיך
מייט די קלאנגען און די פינגער אין דער הוּוֹך.

אויף וועמעס מזֿל...

אויף וועמעס מזֿל קלאנט אָזְוִי דער רעגען?
אויף מײַנעם אָפְשָׁר קלאנט אָזְוִי דער רעגען?
אָדרער אויפֵּז מזֿל פּוֹ אַ בלְּנְדְּעָן, הויְקָעָר,
וועָסְשָׁלְעָפְּטָזְדִּיךְ עֲרָגָעָן אויף פָּאָרְשְׁטוּבָטָע וועגען?
צַיְאָפְשָׁר אויפֵּז הָנוֹדָר, דָּעַם גְּלְגָּלְפּוֹן די וועגען?
אויף וועמעס מזֿל קלאנט אָזְוִי דער רעגען?

צ'יכּען רַאֲפָהִין

מיין וויאמע שנוי פרינצעסן

א, וויסער גויסט,
פרינצעסן מיינע!
דער פריהלינג ריאסט און דיסט
אויף דיר די קלײַדער דיונע.

דער רוחם פון פריהלינג איז און לופטען,
באקלריינט איז ער מיט בלומען,
ער טראנט מיט זיך פארטומען,
און פרישׁע פריהלינגעס דופטען.

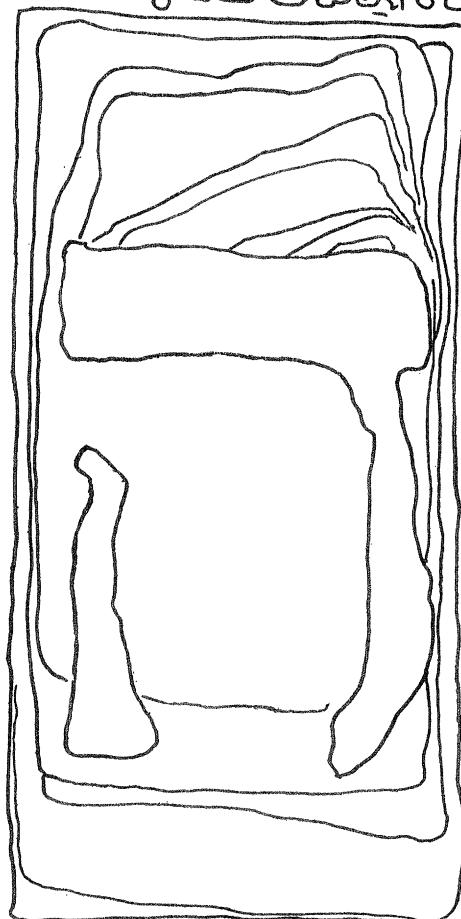
און ער ווועט ברענגען דיר דיין טוית,
מיין וויאמע שנוי-פרינצעסן!
מיט שאטענס איז דיין וועג צושפרייט,
צונגעהסט און ווערטט פערנעסען.

מיין האָרֶץ צוֹרִיסְט אַטְּפָעָר וּוְעה
פאר דיר, מיין גויסט פון אומעט.
געה ניך אָזּוּקָעָךְ, פֿרִינְצָעָסְן שְׁנֵי,
דער פריהלינג וּשְׁוּמָעָט, וּשְׁוּמָעָט...

כ'חאָב זיך געוועהען איזן חלום...

כ'חאָב זיך געוועהען איזן חלום
 שטעעהנדיג בײַם פענסטער מיט אָז אַיינגעבעויגטען קאָפ
 אָזון קוּקענדיינ פון פִּינְפְּטָעָן שטאָק אַרְאָפ.
 אַיך הָאָב אָוִוֵּר עַפְעָם זיך פֿערְטְּרָאָכֶם, אָז עַפְעָם זיך דֿערְמְאָנְטֶם.
 אָזוֹ ס'אַיזוֹ דֿער טְרָאָטְוָאָר גַּעֲוָעָעָן אָזֶזֶן נָאָהָנֶט, אָזֶזֶן נָאָהָנֶט...
 עַס הָאָט גַּעֲקָוּקָט אָוִוֵּר מִיר דֿער טְרָאָטְוָאָר מִיט מִילְדָּעָ גַּרְיוּעָ אָוִוְיָעָן...
 אָזֶן הָאָט וּוּיָאָרְעָמָס לְיעָבָע, וּוּי אַוְיִיכְעַ בעַט צַוְּזַיךְ גַּעֲצִיּוֹגָעָן...
 דֿער טְרָאָטְוָאָר אָזֶן וּוּיָיךְ גַּעֲוָעָן אָזֶזֶן נָאָהָנֶט,
 אָז אָוִוֵּר מִיּוֹן קִינְדְּיוּשׁ בְּעַטְעַל הָאָב אַיךְ זיך דֿערְמְאָנְטֶם,
 מִיר הָאָט זיך מִיט אַמְּקָאָל פֿעָרוֹוָאָלָט שְׂלָאָפְעָן...
 קָעָנוּ אַיךְ הִיְּנִיט אָוִוֵּר אָז אָפְרוֹהָ טְאָקָעָ האָפָעָן?
 אַיךְ הָאָב זיך מַעַהְרָעָ אָזֶן מַעַהְרָעָ אַיְינְגְּעָבְוִוְוָגָעָן
 אָזֶן צַוְּזַיךְ אָפְרוֹהָ וּוּי אַפְוָגָעָל לְיִיכְטָ גַּעֲפְּלְוִוְוָגָעָן...

האנטרכטיק. ג.

ח.כ. האלבפנץ

די שיפט געהט אפ

דאס טרייביראָר אין די וואָלען רוישט. די שוף געהט אפ.
איך קוק די מענשען אָן ווּאָס שטעהען נאַהנט בִּים ברען,
און פֿרְעָמֶד נעהט אָוִיף מיין האָרְצַי דעם לְעַצְטָן גְּרוּס פָּונְזַיִי,
און רגערזְיוּזַן פֿיהָרֶט ווּוִיטָעֶר אָוּן די שיפּ אָזּוּל.

און קלענער ווערט דער ברען אָן גְּרוּעֶר מעהָר אָן מעהָר
און רוישיג צִיהָת זיך נאָך דער שיפּ אָ ווּיסְטֶר שְׁוּם.
וּוּ שְׂוּם צוֹפְּלִיסְט אָן מֵיר דאס גְּלִיכַן פָּונְזַיִלְבָּעַ אִיצְט,
וּוּ שְׂוּם צוֹפְּלִיסְט אָן מֵיר מיין האָרְצַעַנס שעהַנְסְטָעַר טְרוּים.

איך קוק די געגענד אָן ווּאָס רִינְגְּעַלְט מִיד אָרוּס,
עם שְׁפְּרִיאַיט זיך אָוִים פָּאָר מֵיר אָ ווּוִיטָעֶר פְּרִיעַע ווּעלְט.
אין מעַרְבִּיזְיוּט די זָוֵן, אין מַזְרְחַזְיוּט אָ ברען.
אָ מַיְלָעַן לאָנְגָעַן ברען מִיט בָּאָרְגַּן אָוּן ווּאָלֶד אָוּן פָּעלְדַּן.

און אָפְּגָעַזְוַנְדָּעַט שטעהט אָ ווּילְאָ דָא אָוּן דָּארַט
און אלע פֿעַנְסְטָעַר קְוַקְעַן פְּרִיְזַום יִם אָרוּס.
און דָּא אָין מִיטָּעַן יִם בָּאָזְוַעַט זיך אָונְגָעַן שיפּ
און אִיבָּעַר אַלְיַזְשְׁפְּרִיאַיט פְּרִידְלִיךְ זיך דער אָוּונַד אָוִים.

אין קוני איזלאנד

משהילוייב, משחלוייב,
ס'או נויט פון זיידען'ס פעלד דאס שיקסען, וואָס דו זעהטען.
פונַן זאנען דען? פון הייע.
דאָס הייסט — אַ פֿוֹנְגַּעַלְעַ פֿוֹן אַ ברָאַדוֹוַיְעַר נַעֲסַט
איו זי? — —
קען זיין.

און אַפְשֵׁר גַּאַר
איו זי אֹזֶן וואָס טאנצט די האַנְאַלְוַ-טַעַנְץ
אין קוני איזלאנד דאָ.
און אלע נאָכַט באַאוֹאָרֶפֶט מען זי מיט נאָלֵד אָוָן קַרְעַנְץ —
אַ יָּאָ? — —
קען זיין.

און אַפְשֵׁר גַּאַר
האָט זי אַ מאָן אַ לְאָרֶד, וואָס טראָנט אַ ווַיְוַעַן באָרֶד,
און ווֹאַיְינַט אַיְן אַ האָטְעַיְן,
וואֹו שְׂטוּיָּה, ווַיְיַוְאַקְסִּפְּגִינְרוּן, שְׁטַעַחַן די דִּינְעָר דָּאָרֶט
בַּיְמָם שְׁוּעָל? — —
קען זיין.

אויב יאָ אַזְוַיְן
פארַדוֹאָס-זְוַשְׁעַ פּוֹמַט דַעַר לְאָרֶד נַיְט אוּיךְ אַהֲרָר צָוְגַעַהוּן,
פארַוּאָס? ווֹאָו אַיְזָעַר, ווֹאָו?
צי אַיְזָעַר אוּיךְ אלְיוֹן, משְׁחַדְלַיְוּבָּ? אַזְוַיְן אלְיוֹן
וּווֹ דַו? — —
קען זיין.

זהיה באחריות הימים.

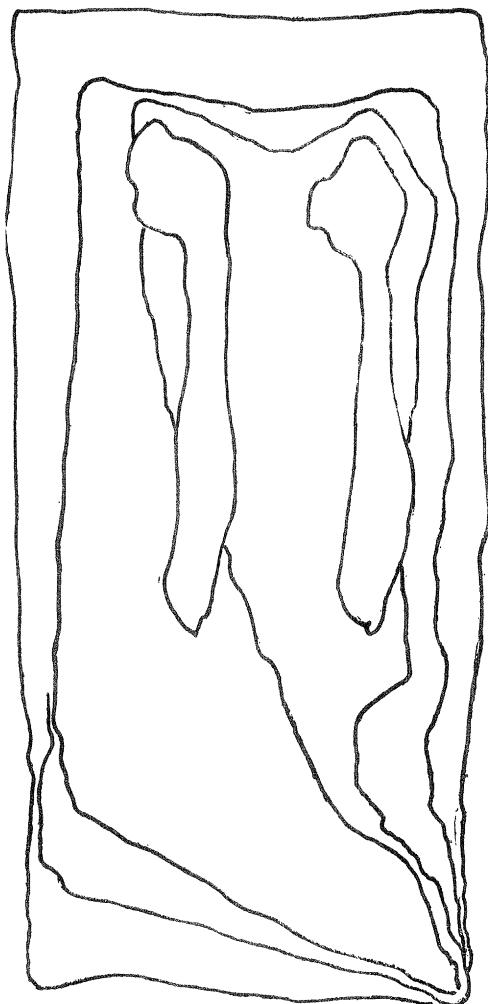
און ברענגען ווועט פֿרִידָען און רוח פֿאַר דער ערֶד
 אַ פֿעַנְג, זוֹאָס קּוֹמֶט אַוּוֹת אַ שְׁנִיְידּוֹוַיְיסָעָן פֿערֶד.
 צַיְדָאָס אַיְזַן אַ בענשונֶג, צַיְדָאָס אַיְזַן אַ פֿלוֹן —
 אַזְוֵי שְׁטַעַהַט גַּשְׁרוּבָעָן אַזְן הַיְלִינָעָן בּוֹר —
 — והיה באחריות הימים.

געגלייחט האבען שטערען און בלומען געלַיהַט,
 געוזנגען איין זוֹאָלֶד האט דער פֿוֹנוּל זַיְן לְיעָה,
 געוּוואָרטַט האָט דָאָס לְעַבְעָן אַנְיאַיְבוֹגְקִיטַטַּה לְאַנְגַּג
 דַעַם קַעַנְג אַנְטַקְעַנְג אַזְגַּעַהַן אַוּוֹת זַיְן גַּאנְג —
 — והיה באחריות הימים.

דורך פֿיַעַר און בלוט און פֿאַרְזִוִּיסְטַט אַיְזַן דַי עַרְתַּן.
 אַזְן ווּעַמְעָן האָט אַיְבָּעַרְגָּעָלָזָעָן דַי שְׁוּעוּרָד ?
 אַוּוֹת ווּעַמְעָן ווּעַט פֿאַלְעָן זַיְן הַיְלִינָעָן שַׁיְעָן ?
 זוֹאָס ווּעַט ווּיְזַן צַוְּאָל לְיוֹטְעָרָעָן זַיְן ?
 — והיה באחריות הימים.

אַ קַעַנְג, מַיְזַן דָוָרוֹת פֿאַרְחַיְילְגַטְעָר, דַז,
 פֿאַר ווּעַמְעָן דַיְזַן פֿרִידָען ? פֿאַר ווּעַמְעָן דַיְזַן רַוח ?
 דָאָס בלוט פּוֹן דַי דָוָרוֹת פֿאַרְנוֹאָסָעָן פֿאַר דַיְזַן
 ווּעַט קּוֹמֶעָן אַזְן מַאֲהַנְעָן אַזְן עַנְטַפְעָר פֿאַר מַיְזַן.
 — והיה באחריות הימים.

וְאֶתְנָהָרִים

קנזה ווארשען

מיין נשטת.

(אויסצונג)

נאט האט מיר א פקדון געגעבען :
א נשמה, א וויסע, א ריוינע
סיט א קונדישען צאטפער
און קינדישען לאכען.
און אויגען — צוווי טויבען.
איך דאכט די נשמה געשאכטען,
א קרבן געבראכט דעם ניט-גוטען.
און עס האט דער ניט-גוטען
אין דער שעה אין דער ביוזען
סיט א כישוף באפויילען דער טויטער נשמה,
וואס איז איהם צופומען געלעגען.
זי זאל אין מיין גוף איביג ליעבען א טויטען.

אייצט געה איך ארום,
און הער זיך אלען צו
וואי ס'קריכען שטיל אום
אין נשמה בי מיר
סאלטע און גלייטשייג ווערים.

או כ'זויים :
 ס'איו געלומען די שעט,
 באַלד וועט נאָט רופען,
 באַלד וועט נאָט מאָגען
 זיין פֿסְדוֹן צוּרִיךְ.
 אַ לְיֻבָּה אַרְצִינֶר שְׁמִיכְעֵל אָוֹוֹג נָאָטְסַ לְיֻפָּעַן רָוָת
 פֿאָר זַיְן שְׁהָנָעַם פֿקְדוֹן,
 אַ מְלָאָךְ אַ וּוֹיסְעָר שְׁטָעָהָט בֵּי דָעַר זַיְיט,
 אַ גִּינְגָּאלְדָעָן קְרוּין אַין דָעַר הָאָנה :
 אוֹן אַיְן זְיוֹדָה שְׁכִינָה-לְלִיכְתָּבָן
 מָאָכְעָן צְדִיקִים אַ רָאָה.
 טָאנְגָעָנְדִיגְ, זְוִינְגָעָנְדִיגְ
 גַּעֲהָעָן אַנְטְּקָעָנְעָן
 נָאָטְסַ אַוִּיסְדָּעָרְוּהַלְטָעָר נְשָׂתָה.

כ'בֵין אַיְן גָּאָס אַרְוִיסְגָּעָלְאָפָעָן...

כ'בֵין אַיְן גָּאָס אַרְוִיסְגָּעָלְאָפָעָן.
 אַיְן אַ שְׁוּוּעָרָן, שְׁוֹאָרָצָן חָלוֹט
 אַיְן די גָּאָס נָאָךְ שְׁטִיל גַּעַלְאָפָעָן :
 מִיטְ אַ וּוֹיסְעָן, טְוִיטְעָן פְּנִים
 הָאָטְטַ די לְבָנָתְ שְׁטִיל גַּעַקְטָטָן.
 מִיטְ אַ וּוֹיסְעָן מְוִיטְמָעָן פְּנִים
 הָאָטְטַ אַ שְׁאָטָעָן זַיְךְ גַּעַרְקָטָן.

כ'בין אויפֿ ווועגען אומגעגעגען...

כ'בין אויפֿ ווועגען אומגעגעגען
 אוונ געוכט צו דיר דעם וועג,
 האט א נבעל מיך געפאנגען
 איין די גרווי באשפינטער טאג.
 אוון מיין הארץ האט זיך געריסען
 צו דיין פלאמענדיגען קוואל,
 צו דער נאכט האט צונענשميدט מיך
 דער לבנה'ס בלוייבער שטראל.

נבעל גרויעט מעג לְבָנָה בְּלוֹיכָע נַעֲכָת,
 איינד צופסענס ליגט אַלְבָעָן אִזְצָט פָּאַרְשׁוּעָכָט.

מייט איגעגען הענד...

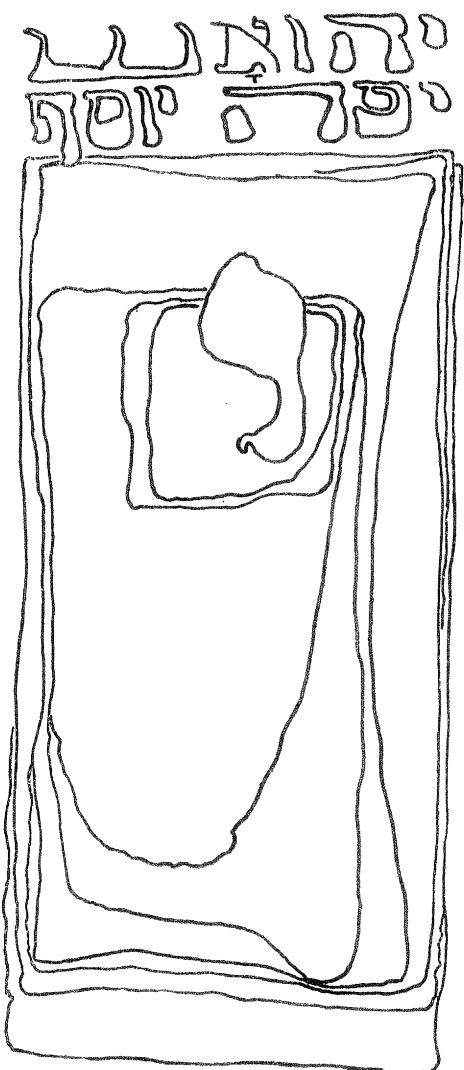
כ'האָב מיט אַיְעָגָעָן הענד מיין נשמה פָּאַרְבָּרָעָנט,
 איהָר אָשׂ אויפֿ די ווַיְנְטָעָן צוֹווֹיָט.
 נִיט אֵיךְ שִׁילְטָט, נִיט אֵיךְ ווֹוִין, נִיט אֵיךְ קְרִיאַזְמִיט די צִיִּין,
 אֵיךְ גַּעַת מִיר אֶרוֹם שְׁטִילְעָרָהִיט.

אוון אַפְּשָׁר? ... אַפְּשָׁר? ...

האָט דַּעַר נִיט-גּוֹטָעָר מִיר זיך גַּעַשְׁפִּילְטָט,
 עָרַה האָט פָּוָן פָּאַרְצּוּקָוָגָג דַּעַם רִיחָה דְּעָרְפִּיהָלָט;
 אוון דְּאַמְּאַלְטָט האָט עָרַע עַמְּמִין האָנד אַנְגְּעוּרִיהָרָט
 אוון האָט מִיךְ צָוֵם טְמָאַמְּזָבָח פָּאַרְפִּיהָרָט.

אַוִיפֵּן קָבֵר פֹּוֹן מִיּוֹן נְשָׁמָה.

**אוֹיפֵּן קָבֵר פֹּוֹן מִיּוֹן נְשָׁמָה האָב אַיךְ אַ גַּעֲצָעַלְטַ גַּעֲבוֹיַט,
דָּארְטָעַנוּ וְאוֹיַן אַיךְ אַיצָּט — פֹּוֹן נְוִיטַן;**

ירז'ן זונען

גאַט'ס חווין.

דאָס חווין פון גאט ווועט קיינמאָל נוּט פֿאַרְשָׁאָסְטָן ווּערְעָן,
אוֹן אַוִיסְגָּהָן ווּעלְעָן נוּט דֵי קְנוּיטָן אוֹן דֵי רְעהָרָן,
אוֹן אַלְעָן ווּעֲנָן ווּעלְעָן זַיְד אַהֲנוֹנָצָו שְׁפִינָּן,
אוֹן יְדָעָר ווְאַנְדָּרְטָוּב ווּעַט דָּקָרָט אַ נְעַט גְּפִינָּן.

אוֹן ווּעָן דֵו ווּעַט נָאָך ווַיְלָדָע טָעָן אוֹן רְוִיטָע נָעָכָט,
איַן פֿינְסְטָעָר דְּרְעהָן זַיְד אַוְן צָאָפְלָעָן איַן אַ פֿלְעָכָט
פָּוּן שְׁדִים־שְׁטָרוּק, מִוְתַּ גְּרוּיעָן אַש אַוְוִיךְ דֵיַן גְּמִימָט,
אוֹן בְּלִי אוֹן בְּלוּט, אוֹן טְרִיפְזָאָמָד אַונְטָעָר דִיְנָעָן טְרִיטָט,
וּעַט שְׁטָעָהָן איַן שְׁטָילָעָן טָאָל דָּאָס שְׁטָילָעָן חִווֵּן פָּוּן גַּאט,
אַחַן כְּעָם, אַחַן האָם, אַחַן טָאָדָעָל אוֹן אַחַן שְׁפָאָט...
דאָס לִיכְטָן ווּעַט בְּרָעָנָן, אוֹן דָּעָר מְוִיעָר ווּעַט זַיְן אַפְּעָן,
אוֹן קְיִינָעָר ווּעַט נוּט רְוֶפְעָן, קְיִינָעָר ווּעַט נוּט שְׁטָרָאָפָעָן,
נָאָר בֵּי דָעָר שְׁוּעָל ווּעַט שְׁטָעָהָן גַּאט'ס לְיֻבְשָׁאָפָט אוֹן ווּעַט הָאָרָעָן
צַו קְוּשָׁעָן דֵיר דֵי וּוֹאָונָה, אוֹן הַיְלָעָן דִיְנָעָן צַעְרָן...

אויפֿן ים.

דער ים אוו שטיל,
עם געהט די שוק
מייט שטאלצעער רוה איהר וועג
און לאזט נאך זיך
אין גריינעם ים
א ווייסען לאנגגען פלעך.

פֿון ווייטען זעהט
אן אינזעל זיך,
באדעטט מייט גריינעם וואלד;
די לופט אוו פריש,
דער הוועל בלוי,
די זונ זי שטראלט און שטראלט.

עם ווונט מיין האָרֶץ
זיך מיטין ים
אין זיסען הין און העיר,
און אויפֿן דעם
שטעה איך קומ
און ווער פֿאַרטּוֹוימַט אלְז מעהר.

איך שפֿיר אין זיך
דעט שענגןעם וואלד,
דעפּ בלוייען חימעל צעלט,
די שטראלען פֿון
דער גרויסער זון,
דאָס ברויטע ואַסער-פֿעלד.

נאכט אין שטאדט.

עם רוחת דער ווילדר טאג גערוייש,
די גאָסען זיינען וויסט ;
אַ בלײַך-ווויטע לבנה נאכט
די שטומעה שטאדט פֿאָרנִיסט.

די הויכע היוזער שטראָקען זיך
פאָרלֿאַשען טויט אָז שטאָר,
עם הילכט צוּרִיךְ זעם געהרט טרייט
דער פֿוּסְטָעֵר טראָמְטוֹאָר.

פאָרְשָׁוֹאָונְדָּעָן אַיז דעם לְעַבעָנָס פֿוֹלֶס,
דאָך קְלָאָפֶט ער ערנְגַּען וואָו,
צי האָסְטִיגְגָּן, ווילְד אַיז נְעַסְט פֿוֹן פֿרִידִה,
צי זאנְפֶט אַיז שלְוָמְעָרְדוֹת.

און פְּלִיצִים האָרְךָ ... אַז אַמְבּוֹלָאנְט
די ווַיְסַע נאכט צוּרִיחָרֶט. —
הָאָט אַיְמִיצָעָר דָּעַרְשָׁאָסְעָן זיך ?
זָעוּר ווּוִסְמָן, ווָאָסְטָהָט הָאָט פֿאָסְוּרָט.

ס'דרימלען אָרוּם אָוּנוּ...

ס'דרימלען אָרוּם אָוּנוּ פַּאֲרָחְלוּמֶט דִּי בּוֹיְמָעָר,
זַיְדְּרַעַנְעַ שַׁאֲטֻעַנְסַ דַּעַם וּזְאַלְדַּ דַעַקְעַן אֵין;
אַיְבָּעַר דַעַם וּוְאַסְעַר אֵין גַּלְאַנְצִינַע פַּאֲסַעַן
וּוְאַרְפַּט דִי לְכָנָה אַיְהָר צַעֲרָטְלִיכְעַן שִׁין.

שְׁפִילְעַנְדִּינְגַּ נְרִיוּזְעַלְטַ דַעַר נַאֲכַטְ-וּוִינְטַ דִי נְרָאַזְעַן,
ס'וּוֹגְעַן דִי וּוְעַרְבַּעַן פַּאֲרְשָׁלָאָפְעַן דַעַם קָאָפַ;
טוֹזְעַנְדְּרַעְרַ גַּלְדְּרַעַנְעַ אַוְיְגַעַן פָּוּן הַיְמָעַל
פִּינְקַלְעַן אָוּן שְׁפִינְגַּלְעַן אֵין וּוְאַסְעַר זִיךְ אָפַ.

יאוֹן יְפָרֵךְ

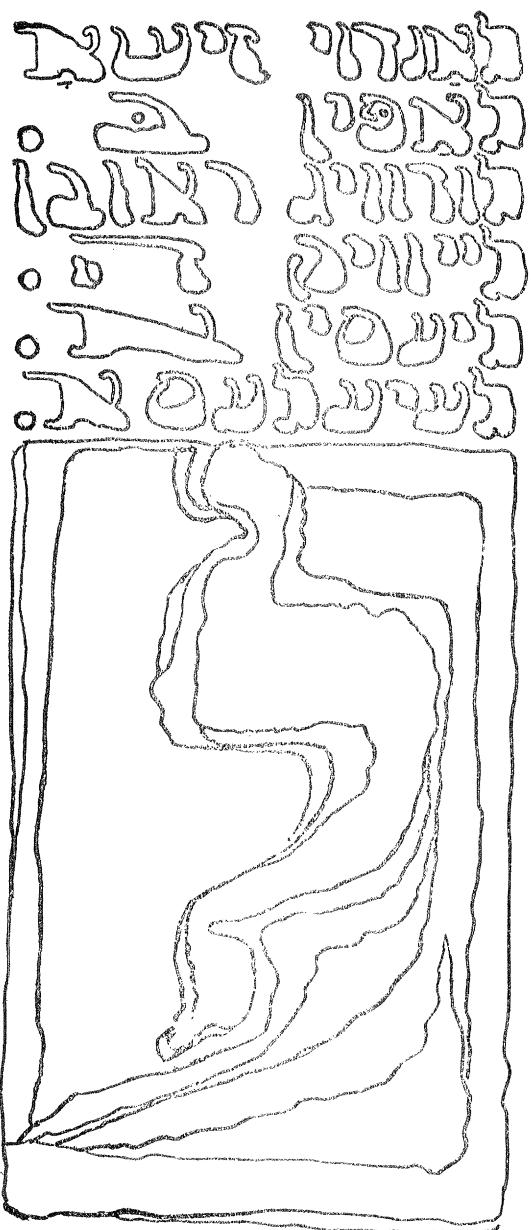
אוֹן וּוֹעֶר אַיְךְ בֵּין...

אוֹן וּוֹעֶר אַיְךְ בֵּין, מַעֲהָר וּוֹיִם אַיְךְ נִיטָּמֶן.
אַיְךְ וּוֹיִם נָאָר, אוֹן אַיְךְ בֵּין.
אוֹן בְּאַנְדּוֹשָׁע אָום פָּוּן אַרְטָן צָו אַרְטָן;
אַיְךְ וּוֹיִם נִיטָּמֶן זַעֲלַבְסָט וּוֹאַחְיָן.

אוֹן וּוֹעֶר זָו אַיְן, וּוֹאָס פִּיהָרֶט מַיר אַלְזָן,
וּוֹאָס צִיהָט מַיד אַלְזָן, דָּאָס וּוֹיִם אַיְךְ נִיטָּמֶן,
אַיְךְ וּוֹיִם נָאָר, וּוֹאָנוֹ אַיְתָר אַטְעָם הַוִּיכְטָן,
שַׁוּעַבְטָן מַיִינָן נְשָׁמָה נָאָר.

וּוֹי בְּחָאָב זָו לִיעַב, צָו זָאָנָעָן אַיְתָר
דָּאָס קָאָן אַיְךְ נִישְׁטָן, דָּאָס פִּיהָל אַיְךְ נָאָר,
אוֹן פִּיהָלָט זָו אַוְיָךְ אַזְוִי —
וּוֹי וּוֹאַיְלָן אַיְזָן מִיר.

אוֹן פִּיהָלָט זָו נִיטָּמֶן אַזְוִי —
וּוֹי וּוֹעה אַיְזָן מִיר.

גִּנְשָׁאָן כִּילָנָן

מיט וויפיעל טרויער...

מיט וויפיעל טרויער קוקען פרוייען אוינגען?
אויף זי'ויע ריויצענדע און רונדער גליידער
א פוילער נעלע שטענרג איז פארציזונגען.

גייט איזינמאָל געהטט אַזּוּק פֿוֹן זַי אַ מִידָּעָר,
דאָך אַידָּעָר ס'שְׁלָאנְגָּעָן דִּיןְגָּעָן לְעַצְמָעָה שְׁטוֹנְגָּעָן
נייט איזינמאָל ווּסְכָּמוֹ זַיְן בֵּי זַי נַאֲך ווּידָעָר.

דו ביזט צַי זַי אַוְיָף אַיְビָגֶן צְוָנוּבָּנְדָּעָן,
וּוְיָל אַוְנְפָּאָרְגָּעָן גָּלְדָּק, אַיְבָּגֶן אַיז דָּעָר טְרוּעָר,
און ס'איַז דִּין בְּלוֹט מִיט בענְקְשָׁאָפָּט אַנְגָּעָן דָּעָן.

און אַפְּטָמָאָל לְיִכְתְּבָעָן אַין דִּין ווּלְמָט דָּעָר גְּרוּעָר,
פֿוֹן צְוָנוּאָגָּטָעָן לְאָנְדָּר דַּי ווּיְתָעָזְבָּן
און ס'איַז דַּי פְּרוּ צַי יְעַנְעָם לְאָנְדָּר דָּעָר טְוּעָר —

אוֹזוֹוֹאַיל אַיז דָּעָם, ווֹאָסָה האָט דָּעָם ווּעַג גַּעֲפָוָנָעָן

היינט אוווענד.

אווענד אין'ס הוין.
 דו זיצט איזן הוין און קוקסט ארוים.
 פון פענסטער דיר ארוים.
 דאס וויב זיצט אויף א שטוחל און העפט
 און אפשר נעהט.
 איך קוק מיך אום און זעה : זי זיצט זיך נלאט אוזו
 און ניט זי העפט, און ניט זי נעהט,
 נאר האלטערנירג נאכלעסיג אין דער האנד
 די גאנדעל, שעך, צי דאס געוואנד
 פארטראקט זי זיך ווי טאג נאך טאג
 און דאנוגט נאר פאָרגעהן.
 און קוינמאָל קענסטו ניט ארוים
 פון אַנְגַּעַצְיַּכְעַנְטָעַן אַן לְאַנְגְּוַיְּלִינְגָּן קְרִיּוֹן.
 און יעדען טאג, וואָס געהט אַזְעָע,
 ער ווועט צוֹריַּק שׂוֹין מעודר ניט קומען.
 און גְּלִיַּך וְדַעֲרָה ווועט דאָך דער צוֹיִיטָעַר אַוְיך פָּאַרְגָּעָן
 און דאס, אויף וואָס דו האסט געהאָפְט, געווארט,
 חאָט אַבְּגַעַנְאָרט.
 און טראָכְטָעַנְדָּיג אַזְוֵי,
 מיט האָפְנוֹנְג הַוִּיבָּט זי אוֹפֶך אַזְהָר בְּלִיכְצָו דִּיאָ.
 גראָד האָסְטוֹן אַבְּגַעַלְהָרטָט פון פענסטער זיך
 אַוְן קוקסט אויף אַזְהָר,
 אַוְן מיט אַמְּאָל ווּרטָט אַלְזָי דִּיר קְלָאָר.
 דו הַוִּיבָּט זיך אוֹפֶך,
 געהסט צו צומ וויב, דיין טרייען וויב,
 להעסט אויף אַזְהָר אַקְסָטָל לְיוֹכֶט אַיְן האנד אַרוֹזְיָה
 אַוְן מיט דער צוֹיִיטָעַר גַּלְעַטָּסְטוֹן אַזְהָר זיך האָר

און זאגען ווילסטו איזהר אוזויפיעל גוטע רייד,
 דאך זאנסטו ניט קיין איניגציגן ווארט,
 נאך בעהסט צוריך דיר אויף דיין ארט
 און קוקסט פון מענסטער ווועדר דיר ארוייס.
 די נאכט איז טיף, די שטערען זייןען גרויס,
 און רוחיג שפעריט דיין הארץ זיך אוים.

עם איז ניט קאלט...

עם איז ניט קאלט, דאך מיינע גליידער
 נעמט דורך די דינע אועונד קעלט;
 איז געה ארום א ליכט פארטראקטער
 איז פויכטען ליימיגזוייכען פעלד.

אין הימעל שעומט דארט א לבנה
 און שטערען לייכטען איבער מיר,
 דאך וואם באַרְדוּהִינְגַּט און עט טרייסט מיה,
 לאַמְטָעָעָן געלע, דאס זוית איהר!

א מענשעניט האנד האט אַנְגַּעַצְנוֹנְדָּעַ
 און היהת די זאגע נאכט איז אַב.
 אַ, פֿאַרְלָאַמְטָעָעָנְדָּגָעָ טַאַלְעָן,
 אַיך לְאַזְוַע אַיך זיך אַיצְט אַרְאָב.

דעַר ווינְד באַוְוָנט די קלײַידֶר מיינְעַ,
 דעַר ווינְד בְּלְאַזְוַט קִיחָל מֵוַיְכַט,
 אַזְוַע אַין מֵיַן הארץ אַיז אַוְפְּגַעַנְגַּעַן
 אַ גְּרוּזָס אַזְוַע וְאוֹנְדָעְגָּאָרָעָם לִיכְטָן.

איו דער היילינגער בעל-שם-טוב...

איו דער היילינגער בעל-שם-טוב איין פעלד אומגעאנגען,
באנינגען איין פעלד איינ'ס קאלטען געגאנגען,
עם האבען פון צפונ געללאזען די ווינטען,
קאלט און פראסטיג האבען געללאזען די ווינטען,
או ס'האבען גענומען איהם פרירחען די גליידער.
און ס'האט מיט מאפראָרעדען גליידער
דרער היילינגער בעל-שם-טוב געפענט די לעפצעען
און האט אופֿן קול זיך צוונגען,
אזויה האבען זיינע געפענטע לעפצעען
געוונגען, געוונגען :
„או וואויל אייז צו דעם, וואס האט זוכחה געוועזען
„דיין ווינד זאל אמאָל איהם באַריַהָרָען,
„או וואויל אייז צו מיר, וואס כ'האָב זוכחה געוועזען
„פֿון קעלטען פון דײַנען צו פרירחען,
„או וואויל אייז צו מיר אוון או וואויל אייז און וואויל,
„או וואויל אייז און וואויל אייז און וואויל.“

און דורךטינג די פראָסטיגען לופט אליע געטראָנטען
און ווינטער אין טיפע מחשבות פארזונגען.

און אַיִינְצִינְגּוֹיַז איוֹ אַיִינְסִים הַיְמָלֵאָרִים
אַז וּזְוִי פְּלָאָמִינְג אַזְנוֹנִים,
אוֹ זְוִי אַיִן גִּיהֲנוּם גַּעֲוָאָרָעָן איוֹ הַיּוֹם,
פֿון פְּנִים גַּעֲרוֹנְעָן האָט טְרָאָפְּעָנוֹיַז שְׁוֹיִים
איוֹ ס'האָט אַיִינְסִים בְּרָעָנְדָעָן בעלְדָּר
קיין ווינטעל צומאָל נִיט גַּעֲוָהָת,
נאָר פְּלוֹצִים זִיךְהָאָט דּוֹרְכִּין בְּרָעָנְדָעָן פְּעָלָד

דאס קול פון בעל-שם-טוב צושפרייט,
דאם האט דער בעל-שם-טוב געזונגען,
א לוייב צום באשעפער געזונגען :
„פֿאָר קעלטען אָזַן חִיצְעָן, פֿאָר זָזַן אָזַן פֿאָר רָעֵנָעָן,
„פֿאָר טָאנַן אָזַן כָּאָר נָאָכָט, דָּיר אַ לְוִיב !
„פֿאָר אַלְעָם, וּאָס דָו שִׁקְסָט דָעַם מָעַנְשָׁעַן אַנְטְּקָעָנָעָן,
אַ לְוִיב דָיר, אַ לְוִיב, אַ לְוִיב !
„אָזַן וּוֹאוֹיל אִיז צַו מִיר, וּאָס אַיךְ וּוֹעֶר אִיצְט פָּאָרְבָּעָנֶט,
„פֿוֹן פִּיְּעָרָעָן דִּינָעָן פָּאָרְבָּעָנֶט.
„אָזַן אַוִּיב אַיךְ בֵּין זָכָתָה, אָזַן דָו הָאָסְטָט באַשְׁעָרָת
„צַו פָּאָלָעָן פֿוֹן דָוְרְשָׁטְגִּיקִיט אִיצְט אַוִּוֹת דִּינָעָן עָרָה,
„ווֹי וּוֹאוֹיל אִיז צַו מִיר אָזַן וּיְיָ וּוֹאוֹיל אִיז אָזַן וּוֹאוֹיל
„אָזַן וּוֹאוֹיל אִיז אָזַן וּוֹאוֹיל אִיז אָזַן וּוֹאוֹיל.”

פֿערַהָאָנָעָן וּוּרְטָמָעָר...

פֿערַהָאָנָעָן וּוּרְטָמָעָר וּוֹאָנוֹנְדָעְבָּאָרָעָן דִּינָעָן,
קְוִים זָאָגְסָטוֹ זַיִ, וּוּרְטָמָעָר לְיִכְטָעָר דִּינָעָן גַּעֲמִיטָה.
זַיִ זָאָגְעָן אַכְבָּעָר זָאָגְסָטוֹ קִיְינְמָאָל גִּיט,
אַמְּאָל נָאָר, וּוּעָן דָו הָעָרְסָט אַלְיָין נִיט דִּינָעָן רִידָה,
דָיר פָּאָלָעָן זַי גַּלְיוֹכְנִילָטָן פֿוֹנְסָמוֹיל.
דוֹ וּוּיְיסָט אַפְּיָלוֹ נִיט דָעַרְפָּוֹן, עָרְשָׁט שְׁפָעָט נְאַכְדָּעָט
דִּעְרוֹעָהָסָטָן, אָז מִיט דָיר אִיז וּוֹאָנוֹנְדָעְבָּאָרָעָט גַּעֲשָׁהָן :
דוֹ רָעְדָסָט אַזְוִינָעָן רִידָה, וּאָס קִיְינְמָאָל הָאָסָטוֹ נִיט גַּעֲרָעָט,
דוֹ זַעַחַסְט אַזְוִינָס, וּאָס קִיְינְמָאָל הָאָסָטוֹ נִיט גַּעֲזָהָן.
אָזַן אַלְץָ, צַו וּאָס דָו רִיחָרְסָט זַיךְ צַו, אִיז
פְּרִיְיד אָזַן פְּרִיְיד אָזַן פְּרִיְיד —
אַ, וּוּרְטָמָעָר וּוֹאָנוֹנְדָעְבָּאָרָעָן דִּינָעָן.

ס'אייז הים אין שטוב...

ס'אייז הים אין שטוב. איר קען נוט שאפערן.
איך טו זיך און. איך געה אריזם.
מייט בוימער, גראזען און לאטערען
שפריט מילד און ליבט די נאכט זיך אויס.

איך זיע אועזק זיך אויפֿן בראונען.
ס'אייז קיהל און שטייל. עס געהט דער ווינֶר
דורך מיינע האָר ווי שלאנקע פינגעער ?
שווין האבען מיך דערשעמַט די חינֶד.

עס קומט און טעדִי און ס'יקומט פרעדִי,
מייט זויפֿעל לייעבע גלעט איך זי ! —
כ'וואָל נויט צוריינגען איז דער שטוב שוין,
כ'וואָל נאכטיגען דא אויפֿן היי.

א קליאנער פארק מייט זויניג בוימער...

א קליאנער פארק מייט זויניג בוימער
און בי דער זויט א הילצערן הויז :
א רב אוויפֿ איהם איז איזיסגעמאָלען, —
וויי קינדייש זעהט דאס אליעס אויס.

און צונגעקלאָפט איז דארט א בלעכעל
און אויפֿן בלעכעל שטעהט, איז דא
אייז אכצעהו הונדרט נויז און פערציג
געלאָבט האָט ע ד ג אָר ע ל ע נ פ אָ.

די ראָב, דער נאָמען עפַעַם ווועקען
פארגעטען פון לאָנג אִין מיר,
און וויל מען קען דאס הויז באֶזובען,
אווי לאָן אִיך זיך געהן צום טיר.

איַן אַ קימאנאָ רוּיט ווֹי שאָרלְאָד
אַ פֿרוּ פֿון פֿעַנְטַעַר קוּקט אַרְזַּוִּים;
כ/האָב פֿינְט אַזְוֵי קִימְאָנָּס רְוִיטָעַ,
אָז כ'קָעהָר זיך נִיבָּעָר אָפּ פֿון הויז.

איַך בְּלִיְבּ שְׁוִין לְיֻבְּעָרְשַׁת שְׁטַעַחַן אִין דְּרוּיסְעַן.
איַך לְיִוְגּ צְוֹזָאָמָעַן מִינְעַן הָעֵנָר
און קוּק מִיר אַוְיָף דַּעַם דָּאָך דַּעַם בְּרוּינָעַם,
איַך קוּק מִיר אַוְיָף די ווֹיְסַעַּט ווּעָנָר.

פֿון פֿאַים אַ לְיַעַד אַ ווֹאָרטָם, אַ שְׂוָרָה
זיך פְּלַאֲנְטוּרָעַן אִין מִין נְעַדְאָנָק ;
וּאוֹו הָאָב אַיך זַיְהָ נְעַחְעָרָט, נְעַזְעָהָעָן ?
מִיר דָּאָכָט זַיְהָ, סְאִין שְׁוִין דָּוָרָות לאָנג.

אָוֹן דָּאָך נְעַטְרִיּוּסְט הָאָט אָוֹן נְעַשְּׂרָאָקָעַן
אִין חְלוּם מִיר אָוֹיְפִּין ווּאָהָדר
דָּאָס אַלְזִין עֲרִישָׁת נְעַכְתָּעַן. וּוּטַ זַיְהָ ווּעָן נָאָך
דָּאָס ווּידְעַרְקָעָהָרָעָן ? — ! Nevermore!

זו א דאמע און א גרויסען הווט...

פָוּן גְּרוֹוִיסָעַן הוֹט פָאַלְט אַוִוֶּה דֵיַן שְׁמַעֲרָעַן
 אָוּן אַוִוֶּה אָהָלֶפֶט פָוּן דֵיַן גְּנוּיכָט
 אָ טִיְּפָעֶר שָׁאָטָעַן, שָׁאָרְפָּעֶר קָוּקָעַן
 דֵי קְנוּוֹתְשָׁעַן פָוּן אַרְוָם דֵיַן מַוְלָּה,
 דָו בִּיסְטָן נַאֲךְ יוֹנָגָן, אַיְן גָּאנְצָעָן אַיבָּעֶר דְּרוֹיְסִיגָּן,
 דַאֲךְ אַיְן דֵיַן יוֹגָעָנֶר וּוֹיְטָמֶשׁ שְׁוִין הַינְטָעָר דֵיַן,
 אָוּן דִּיְוָנָעַ שְׁוֹאָרִיזַּ-פָּאָרְגָּרוּיטָעַ האָרְ פָּאָרְרוֹהָהִגָּעַן
 נַאֲךְ מַעְהָרָד דֵיַן רְוָהִגְנָעָס אָוּן לְעַנְגְּלִיכָּעָס גְּנוּוֹכָט.
 אָחָן רְיוֹץ שְׁוִין זְוִינָעַן דִּיְוָנָעַ בְּרוּנָעַ אָוּגָעַן,
 דֵיַן הַיְכָעָר, וּוֹיְסָעָר הַאָלָוָן אָוּן דִּיְוָנָעַ פִּים.
 שְׁוִין פְּלִינְגָטָן דֵיַן שְׁטִימָעַ פָאַלְט אַזְּיָן אָוּן טְרוֹיְזִיגָן—
 נַאֲךְ מַיְוָן נְשָׁמָה צִיטָעָרט, צִיטָעָרט צִיטָעָרט,
 זִי צִיטָעָרט, צִיטָעָרט אַלְזָן נַאֲךְ דֵיַן

אווענד און קעלער.

— דָו בִּזְוָט מַיְוָנָעַ? — אַיךְ בֵּין דִּיְוָנָעַ.
 — דָו בִּזְוָט מַיְוָנָעַר? — יָא.
 — רָעָר, כְּהָאָב לְיַעַב דִּי שְׁטִימָעַ דִּיְוָנָעַ
 — רָעָר אַיךְ שְׁעהָן דָעַן? — יָא.

— כְּדַאֲנָךְ דֵיַר פָאָר דֵי גּוֹטָע וּוּרְטָעָר,
 דָו האָסְטָמָמָיר דֻעְרְפָּעָהָט מַיְוָן הַאָרָן.
 — יָא, סְאַיְזָן אַמְתָה, קָעַנְסָט מַיְוָן וּוּרְטָעָר
 מַאֲכָעָן פְּרָעָהָלִיךְ אִיטְלִיךְ הַאָרָן.

— ווילסמו נאך א ווילע בליבען,
אדער ווילסט אהיים שווין געהן?
— איך וויל נאך א ווילע בליבען,
ס'ווילט זיך מיר אהייך נוט געהן.

— וויסט? ס'אייז נוט דא אין'ם קעלער
אווענד-ציטט בײַם קראגעל וויזן.
— יא, ס'אייז נוט דא אין'ם קעלער
אווענד-ציטט בײַם קראגעל וויזן.

— וואו האב אויך דיך אויטנפונען,
וואו ביסטו בויז איצט געווען?
— זאג, וואו האב אויך דיך געפונגען,
וואו ביסטו בויז איצט געווען?

— הויב א ווילע אויף די אוינגען,
איך וויל קוקען איצט איזן זיין.
— גומ, איך הויב אויף מאינע אוינגען,
דו זאלסט קוקען איצט איזן זיין.

און דיסקוטירענדיג בײַם טיש...

און דיסקוטירענדיג איזן דער קאפע בײַם טיש
די ראָלע, וואָס עס שפֿילען איז'ן קראָג די ערָאָפְּלאָנָען,
די טענקס, די סָאָבָמָאָרִינָען און די לאָגָע פֿוֹנָעָם טערָק,
און ס'אָרָא ענְדרוֹנוֹגָען וועלען זיין אויף די באָלְקָאָנָען,
האָב איך איזן היֶז פֿון דיסקוטיס אָזְן דערְפֿוֹהָלֶט
וואָי ס'קּוֹקָעָן מִילָּד אָזְן ווַיְיך אויף מִיר די אוינָען דִּינָען.

כ'חאָב אומגעדרעהט צו דורך מײַן קאָפּ אָנוּ כ'חאָב דערעהן
 אין זיַּ אַ גֶּאנְצַּ, וּאָסֵ אַיךְ וּעַל נִוְתְּ פָּאָרְגָּעָסָן!
 אָנוּ קְלָאָר גַּעֲוֹאָרָעָן אַיזְ מִיר מִיטְ אַמְּאָלַ,
 אַיזְ סְפָּלְיהָעָן הוֵיךְ דֵּי עַרְאָפְּלָאָנָעַן,
 אַיזְ סְשָׂוִימָעַן טִיףְ דֵּי סָאָבְּמָאָרְיָינָעַן,
 אַיזְ סְזִוְינָעַן וּוַיְרָקָזָם טָעָנָקָם, וּזְ אַלְץְ וּאָסֵ עַנְגָּלָאָנְדְ טָוָטַ,
 אַיזְ סְוָאָ-כְּלָסְוָה וּוַעַט עַפְעָם וּוַעֲרָעָן מִיטְ אַמְּעָךְ,
 אַיזְ עַנְדָּעָרְגָּנָעַן וּוַעֲלָעָן זִוְן אַוְיָףְ דֵּי בָּאַלְקָאָנָעַן.—
 נִאָר וּאָסֵ וּוַעַט זִוְן מִיטְ מִירַ,
 מִיטְ אָנוּ דִּיר.—
 מִיטְ אָנוּ?

אַזְוַיְנָקָעַל פָּוּן דִּין מַוְיל אַחֲן אַוְיָפְחָעָר הָאָט גַּעַזְוָתָן,
 הָאָסְטוּ גַּעַפְיָהָלָט דָּאָס וּלְבָגָעַן וּאָס אַיךְ?

איַן עַל.

כ'הָעָגָן אַוְיָף אַרְיָמָעַן איַן אַן עַל.
 מִיר פָּאָהָרָעָן שְׁנָעַל. סְאַיְזְ הַיְם, סְאַיְזְ עַנְגַּ
 נִאָר הַיְמָלִיךְ אַיזְ מִיר אַין גַּעַרְדָּעָן
 פָּוּן וּוַיְיָבָעָר אָזְן אַנְאָנָסָעַן.
 מִינְזָן בְּלִיךְ לְוִיפְטָ אַוְמָעָטָוּם אַרְוםַ,
 פָּוּן זָאָר צָוּ מְעֻנְשָׁ אָזְן בָּאַלְדְּ צָרוּיקַ
 פָּוּן מְעֻנְשָׁ צָוּ זָאָר.
 וּזְ בַּיְזָ אַהֲנָה, דֵּי נָאָזְ אַיזְ וּזָאָר
 אָזְ שְׁמַעַקְטָ אָזְן שְׁמַעַקְטָ
 אָזְ זְאָפְטָ אַיְזָן אַלְיַזְן, וּאָס קוּמָט אַיְהָרַ נִאָר אַנְטָקָעָן.

פָּרָשַׁת אֲפָעָנָה רְחוּיָה פָּוֹן יְהָרָעָן
אוֹן וּוֹאָם אֵין הָרְצָעָן אוֹז נְעַלְגָּעָן
אִין אַוְיְנָעָנוּקָט גְּנוּוֹאָרָעָן בְּמַאַל.

בדער צוג לוייטט נוך אונן הייזער פלייהען ראש פארביי.
אונן גראבע וויבער זיזען אווי פרוי
אונן ברויטט צושפרייט די פים,
אונן שמיניכלאען עפערם אווי זים,
אונן קייןען, דרעהנדונג דאס מואיל,
פפארשלאלפען, מיידע אונן פוי.

אנו אנדערע — איזן פום צום צוויטען צונדריקט,
אנו ליפלעך — דין —
אזו איזן פום צום צוויטען צונדריקט,
אנו ליפען איזן דין, — — —

פָּטוֹן הַיּוֹם וְעוֹרְסָתוֹ שְׁוֹעֵר נִיטָּה דָּרְשָׁטִיקָטּ.
דָּרְיָה בָּאָחָן זַיְד וְוַיְנִתּ
אֲחָהָרָה, אֲחִין.
אָנוֹן וְוָאָס עַמְּאָכָט דִּירָ מִיעָד, וְוִי פְּרִישָׁ גַּעֲשְׁנִיטָּעָן חַיּ,
אוֹן וְוָאָכִיבָּן, וְוִי בַּיְנָאָכָט אֶת קִינְדָּעָרִישׁ גַּעֲשָׁרְיוּ —
דָּרְאָם אַיְזָן דָּרְרִיתָה, וְוָאָס זַיְד מְרָאָגָטָן פָּנוֹ זַיְדָן.

מִיר אָזֶן זְרַעַ

ואַוְיִבְ דָּרָךְ צֹם מֵאָנוּ דָּרָךְ נִיטְ גַּלְוֶסְטָןָן,
וְוַיְ סַגְלָוֶסְטָןָ נִיטְ צֹם הַאֲרִיןָ דָּרָךְ קַנְעָכְטָן;
דָּרָךְ זַוְיְנָעָן בַּיְמָתָןָ וְוַיְ טַוְוָעָן,
זַוְיִ לְעָבָעָן עַרְשָׁתְ אַוְתָּהָןָ דִּיְ גַּעֲבָטָן.

עם געמען די אויגען זוי ברענען,
זוי ווערען פון גָּלוֹסְטוֹנָג פַּאֲרָצְעָהֶרטּ;
די תאהו פון וויבער — זוי דאסט דאָך
פַּאֲרָלָאַשּׁוּן דאס לִיכְטּ פון דער ערֶד.

נאָר ווֹאַרְחָאָפְּטִינְג זַוְיְנָעַן מִיר מענָעָר,
צַו זַיְנָד פִּיהָרָעַן אָנוֹנוֹ נִיטּ דֵי טָרִיטּ,
עם גָּלוֹסְטוֹנָג צַו תָּאָהָה דָּאס הָאָרֶץ אָנוֹן,
עם ברענען די אויגען אָנוֹנוֹ נִיטּ.

פֻּרְחָאָנָעַן לִיּוּט...

פֻּרְחָאָנָעַן לִיּוּט, ווֹאָס ווֹילָעַן שְׁמַעְנִידּ גַּרְיוּעָן,
אוֹן קָלִינוֹ אָיוֹ נָאָךְ פְּאָר זַיְנָטָס גְּרוֹיסָעּ זַוְעַלְטּ,
דָּאָךְ מִיר אַיְזָן נִיטּ אָזְוִי דָאָ אָוְמְצָשְׁפְּרִיעָן
אוֹן דָעַם פַּאֲרָטָאַלְטָעַן אוֹן דָעַם פַּאֲבָעָרְגָּטָעַן פָּעָלָה.

כְּהָאָבּ הַיּוֹנֵט אָזְוִי פִּיעָל אַנְגָּקְלִיבָּעָן בְּעַרְעָן,
אוֹ בְּרַעַנְעָן זַיְיָ אַיְזָן מִיר גַּעוּזָעָן שָׁוָעָר.
אַיְצָטּ רָוּה אִיךְ אָוִיסּ. אַיְן שִׁיןָן פִּון די לְאַמְתָּעָרָעָן
די צְוַיְינָעַן ווַיְגָעַן זַיךְ אָהָיִן, אַהֲעָרָן

אָ רָוַחְיָנָר, אַיְן טִיפְעָן גָּרוֹאָ פַּאֲרָכָאָרְגָּעָן,
הָאָבּ אִיךְ זַיךְ אַיְן דָעַר גַּאנְצָעָר גְּרוֹוִים צַוְּשָׁפְּרִיטּ.
גָּאָךְ קָרָאָבָעָן צַו דָעַם טִוְידּ וְעַה אִיךְ מִיר מָאָרְגָּעָן.
אָ קָאָרְבּ אָוֹן פְּלִוִּישָׂטּ הָאָבּ אִיךְ שְׁוִין אַנְגָּנְגָּרִיטּ,

ב. לְאַפָּה

צו משה ווארשע.

די מוויך פון הארכצען,
וואי קען זיין ניט שענן?
און א הארי מוו האבען
ווער עס וויל פארישטעהן.

ס'שוועבען פאר מיר תмир
דיינענו גוטע ריד;
טרייסטען, היילען, גלעטען —
ברענגען א באשייד

פאר די רעמעניישען,
וואי די נעלען נרווי;
און עס ריהרט ביז טרעען,
און ס'ווערט גוט אזווי!

א טשיילער שניט-ציזט.

א שניט-ציזט-טאָג. פֿוֹל אַרְבִּיט אָזֶן גַּרְווֹישׁ
קַלְיָנְגַּט אָפֶן אַיְזָן וּוּוִיטָעֶר שְׂטוּץֶשׁ,
צִיחַת צַו דֵּי דָּרְכָּנוּהָעָר פָּוּן וּוּגֶן, —
אָזֶן אַלְעַן הַיּוֹזָעַר לְעַדְגָּעָן זַיְד אֲוִיס ;
פָּוּן קַלְיָין בֵּין גְּרוּוֹן
אַיְזָן אוּפְּפָן פָּעָלֶר פָּאָרְנוּמָעָן.
וּוּרְעַסְתָּאָט פָּאָרוּזָהָט אַיְזָן שְׁנוּיָדָעָן אִיצְטָן גַּעֲקוּמָעָן.

מִיט קִינְדָּרְיוּשָׁעָן זָאָרג אָזֶן פְּרִירָה
שְׁטָעָהָט יְעָדָר בֵּין זַיְן בִּיטָּה,
דָּעָר — שְׁנִיאָרָט, דָּעָר — בִּינְדָּט,
דָּעָר וּוּאָרְפָּט גַּלְיָ� אַוִּיפֶן דֵּי וּוּגָעָן
אַיְזָן שְׁיוּעָרָעָן צַו פְּרִיהָרָעָן,
וּוּיְלָאָט דָּעָר קְרוּמָעָר דְּרוּמְזָוִינָה,
עָר וּוּזִוּזָט אַוִּיפֶן רָעָגָעָן —
אָזֶן דָּאָס פָּאָרָהָאָרוּעָט פָּאָרְמָעָגָעָן
קָעָן אַיְזָן רָגָע זַיְד פָּאָרְלָרָעָן.

עַם לְיָגָעָן פְּיִוְרָעָן צַוְּלִינְגָּט,
אָזֶן גַּעֲגָעָן זַיְן זְעָהָט בְּלִזְיָן זַיְד רְוִיָּה,
דָּאָס פְּיִוְרָה — אַיְזָן דָּעָם אָש בָּאָהָלְטָעָן,
וּוּאָרְמָעְנְדָרָג אַטְאָפֶן אַזְּלָטָעָן,
שְׁפִּיוֹזָה פָּאָר דָּאָס גַּעֲזָוִינָד ;
קָאָרְטָאָפְּעָל נָאָרְדוֹזָאָס אַנְגָּעָנָאָרָבָעָן,
נִיט גַּעֲשָׁאָבָעָן
אַיְזָן וּוּאָסָעָר אִיְגָעְוּוּיָקָט
אָזֶן אָפְּגָעָהִיט פָּוּן אַ קַּלְיָ� קִינָה.

ווויל ס'שטעהט די מומער אויך
גלאיך מיט די מאנסביילען פאריאנט,
פון פרייה — ווי ס'האט נאַרְיוואָס געטאָנט. —
נאָר באָלד וועט ס'אַרְיכּמָע גּעוֹרְכּט, שלעכּט צוּנְעָנוּרִיט,
פאָרְשְׁלוֹנְגָּן ווּרְעָן אֵין דָעַ מִיטּ אַגְּשָׁעָה מִיטּ פֿרְיַיד,
פֿרְוּם אַיבְּעָרְקְּרִיְּצְעָנְדִּיגּ וַיְךָ שְׂטִיל
אוֹן מַוְרְמַלְעָנְדִּיגּ אַ חְטֶלֶה מִיטּ גּעֲפִיחָל.

(אוב) כוֹן-זווּיג

אוֹוִיטָאָפָּאָרְטְּרָעַט

מיך האט צום שפינעל צונגעזונגען
צוווי טונקעל ברויינע אויגען.
א בלויך געוויכט,
צוווי ליפען גראָב, און ברויט
צושפּרוּיט,
א קאָפּ געדיכטעה האָר,
א רוקען אויסגעבעויגען,
וואָס טראָנט אוֹוֶיפּ זיך די לאָסְט —
פֿון צוֹוִידָאָוּן-צְוֹוָאנְצִיגּ יְאָהָר...

אקטאטבער

ערטערוויז :

מייט א וויסען שווים

אייז דער הימעל צונגעדעקט,

ערטערוויז :

שטראַלט א בּלוֹיְלִיכּוּיט אָרוּסִים.

נאָר דער פֿאַרְק

איינֶנְגּוּזְקּוּלְט אֵין דָּאַסְטַּ

אוֹן דַּי בּוּמָעָר וּוַיְגַּעַן זִיךְׁ אָוֹן וּוַיְגַּעַן זִיךְׁ

איַין דער נַאֲקַעְטְּלִיכּיַּת

פֿוֹן אַקְטָאַבְּעָר.

סיומטאַ

דער אוּוּזָעַן גְּלִיהְתַּ.

עם צִיטָעַרְט אַוְיפְּזַן דִּיל א גַּעֲלְבְּלִיךְ־דְּרוּטָעַר שְׂיוֹן

אוֹן וּוְאָרָעָם אוֹז אַין שְׁטוּב אָוֹן שְׁטַיְל —

פֿאַרְנָאַכְּטְּלִיךְ גְּרוּזִי

אַ דּוֹנְקָעַלְהִיַּת אֵין צִימָעָר גְּנָבַעַט זִיךְׁ אַרְיִין.

איַין גְּרוּזָעַן לִיכְטַּ

פֿאַרְוּזָג אַיךְ זִיךְׁ מִיט אַרְטָעַ פֿעַרְזָעַן פֿוֹן וּוּעַלְעַן

אוֹן דּוּהִיָּה, רֹוחַיָּה קְלָאָפָּטַן מִיְּן הָאָרֶץ

נִישְׁטַן גְּלוּבְּעַנְדִּיגַּ —

עַם וּוּעַט אַ שְׁלַעַכְּטָעַ, בְּיוֹזָע שָׁעָה וְאַךְ קְוּמָעַן וּוּשָׁן.

אווי מוז זיין...

עם גראבט און גראבט און גראבט די ערַ,
די מיטאג זון אייז בלענדענד הייס;
און רינט דער שווייס פון זיין געויבט,
זאל רינען טראפנעוויז דער שווייס
פון זיין פארכוונט און דאר געויבט —
ער גראבט די ערַ...

אווי מוז זיין, אווי מוז זיין,
פון זיין גוואלצענ'היסען שווייס
וועט אוארטם ווילען זיך דאס קרויט;
וועט וואקסען הויך דער מיילאמען
און פאמידערען, בלומינג דויט.
אווי מוז זיין...

נאכט און רעגען...

טעמֶפּ אָוֹן נָאָרִישׁ
קְלָאָפְּטַ דָּעַרְ רָעָגָעַ
אוֹוֵףַ דִּי בְּרָעָגָעַ
פָּוֹן דִּיְן הָוֹט.

קָאָלְטַ אָוֹן שְׂטָעָכִינְ
פָּאָלָעַן טְרָאָפְּעָנָם
אוֹוֵףַ דִּי הָעָנָט...

גלאנצענדינגע פאסטען
וואצְרָפַען די לאַמְטָערַען
אוֹיֶה דָּעֵר גְּלָאַטָּעָר נְאָסָעָר נְאָסָעָר...

דוֹוִיט גַּעֲזָנְדַעַן —
וּוֹיֶה אָזְנַגְמַעַן מִיט בְּלוֹט פָּאַרְנָאַסְעַן
קוֹקְט אַ פָּעַנְסְטָעָר נְיוֹגְנְרַעַג
איַן דָּעֵר נְאָכְט ... —

טַעַמְפַ אָזְנַגְמַעַן נְאָרִישׁ
קְלָאַפְטַ דָּעֵר רַעֲנָעָן.

דיַיְסַען זִיךְרַי אַוְינְגַעַן,
דיַיְנַע אַוְינְגַעַן צַוְּרַעַם פָּעַנְסְטָעָר,
גְּלִיְיךְ וּוֹיֶה דָּאַרְטַעַן
ברַעַנְט אַצְיַינְדַ דִּין גְּלִיק...

קְאַלְטַ אָזְנַגְמַעַן שְׂטַעַכְיַן
פָּאַלְעַן טְרָאַפְעַנְס...

אַיךְ הָאָב גַּעַטְרַאַכְט

אַיךְ הָאָב גַּעַטְרַאַכְט —
זְעוּרַן וּוַיְסַטַּן,
עַם קָעַן אַמְאַלְ נָאָךְ וּוֹיֶה דִּי שְׂטַעַרַעַן לְוַיְכְטַעַן,
וּוֹיֶה וּוַיְנַטְעַן פְּרִיְזַיְוָן,
וּוֹיֶה נַעַכְתַ גַּעַטְרַאַכְטַן —
דָּעֵר גַּאנְגַ פָּוּן מַיְינְעַן טָעַג...

האָב אַיך דְּאָס זַיפְּצָעָן פָּוּן אַ מַוְתָּעָר
 אֹוִוָּה יַעֲדָעָן טַרָּאָט גַּעַהָעָרט ;
 דַּי לַיְפָעָן פָּוּן אַ שְׁוּעָסְטָעָר
 אֹוִוָּה מַיְינָעָן הַעֲנָט דֻּרְפִּיהָלֶט ;
 דְּאָס וּוּיְינָעָן פָּוּן אַ קִּינֶּר,
 וּוּאָס וּוּיל דַּוְרָךְ מִיר גַּעַבָּרָעָן וּוּעָרָעָן —
 אַיְן מַיְינָעָן אַדְעָרָעָן דֻּרְשָׁפְּרוֹט.
 אַוּן סְ'חָבָעָן מַיְינָעָן הַעֲנָט אַוּן פִּים
 גַּעַצְוִיְינָעָן מִיד זַיְד צַו דָּעָר עָרָה,
 דַּי אַוְיְינָעָן דַּעַקְלָאָךְ —
 זַיְד שְׁוּעָר אַרְאָפְּגָעָלָאוּן,
 אַוּן מַיְינָעָן לַיְפָעָן הַאָבָעָן
 פָּאָר שְׁמָעָרָץ גַּעַמְרָעָלֶט :
 "אַיך
 בֵּין
 אַ פָּאָרְלָאָרָעָנָר אֹוִוָּה אַיְוִבָּג".

אין אַ דַּאְקְטָאָרָם וּוּאָרָט-צִימָעָר

אַנְגַּעַשְׁפָּאָרָט
 אֹוִוָּה דַּי בִּינְעָרְדִּינָעָן הַעֲנָט,
 אַ פָּאָרְהִילְטָעָר
 מִיטָּ דָּעָר בְּלִיּוּכִיקִיט פָּוּן דָּעָם טְוִיטָם,
 דְּרוּמְעָלֶט אַיְונָעָר —
 אַוּן אַ צְוּוִיטָעָר
 בִּיסְטָם דַּי בְּלוּעָ נַעַבָּלְדִּינָעָן לַיְפָעָן.

פָּוֹן אַ ווִינְקָעֵל —
טִיפָּע, מִירְעַבְלִיקָעַן
זִיךְרָאָרְלִירָעַן
אַיְן דָּעַר גְּרוּיָעֶר לְופָטְפָּוֹן צִימָעֶר,
זַוְכָּעָנְדִּינְג אַ ווִיּוֹטְקִיטִים...

דוֹוִיטָע פְּלַעֲקָעַן אוּפְּפָן דִּיל,
דוֹנְדָע, פְּרִישָׁ פָּאָרְסִיכְהַלְטָע —
קְרִיזָעַן צִיְיכָעָנָם בְּלוֹטְינָע
פָּוֹן אַיְן אַבְנָעָשׂוֹאָכְטָעַן לְעַבָּעַן.

שְׁטִיל אָוֹן גְּרוּיִי...
גְּרוּי אָוֹן שְׁטִיל —
אַיְן דָּעַם טְרוּיְעַרְיוֹגָעַן שְׁוֹוִיְגָעַן
שְׁפִיגָּלָט אָפְּ אַיְן זִיךְרָאָרְלִירָעַן
דִּי בְּאָנְגְּלִיּוֹתָונְג פָּוֹן אַ טְוִיטָעַן
צַו זִיְן דָוָה...
...

אַיְן פָּאָטָעָרָם הוֹזָן

1

מֵיַן פָּאָטָעָרָם רִיּוֹד,
זַיְיַיְלִינְגָעַן פְּרַעְמָד פָּאָרְ מִירְ;

אוֹיךְ בְּרַעְנָגָט מֵיַן מְטוּטָר מִירְ קִיּוֹן פְּרִיּוֹד
מִיטְ אַיְהָרָע שְׁטוּמָע אַוְיָגָעַן.

פָּוֹן אַרְטָמְצָו אַרְטָמְצָה, פָּוֹן טִירְצָו טִירְ
דִּי לִיפָּעַן צַוְגָּעָמָאָכָט אָוֹן שְׁטוּמָ,

אווי דרעה אויך זיך אום
א פרעמדער צוועישען איינגענע.
ווען ניט די נאלד באזוייטען וואלקיינדרליך
און די פארנאנכטען,
ווען ניט די קיהילע זומערדיינע נעצט,
וואס ברויינגען אויך מיט זיך א שעה
פון גאנדנישט טראכטען —
ווי שוער ואלט מיר געווען צו לעבען דא,
ווי לאנגווויילונג, ווי שלעכט...

2

מיר פרעסען איינער אויף דעם צוועילטען
מיט אונזער ליעבען,
מיט אונזער נאהענטקיות.

קען אויך דען זיין אהן איהדר ?
זוי איז מיין מאמע ...
וועט ער ניט ביינקען דען נאך מיר ? —
אויך בין זיין זוהן ...
און איהרע ציטערידינע ליפען,
די גרווע אויגען — זוי זיינען שווין פארטערט...

זוי רוחיג, רוחיג זוי, מיין שועטער,
אויך וועל פאבלוייבען ווי א קנעט,
צווישען אויך,
און זעהן
זוי יעדען טאג
רייסט איזינער אויף דעם צוועיטען ברוסט
און קראצט א שטייקעל הארי פון דראטען אפ...

אוֹן טָאג נָאָר טָאג,
אוֹן יַאֲהָר נָאָך יַאֲהָר,
מִיר פְּרָעָם אַיִינָעָר אַוִוָּת דֻּעָם צְוֹוִיטָעָן
מִיט אַוְנוּעָר לַיְעָבָע
מִיט אַוְנוּעָר נַאֲחַנְטָקִים...

צַי טְרָעָפֶט זַיְד דֵּיר אַמְּאָל...

צַי טְרָעָפֶט זַיְד דֵּיר אַמְּאָל — בִּזְוֹט וּוּוּיט פָּוּן שְׂטָאָדָט
דוּ נַעֲמָסָט אַיְן הַאנְד אַ נַּרְאָבָעָן שְׁטוּקָעָן
אוֹן לָאָז זַיְד אַוִוָּת אַ בְּרוּיטָעָן פָּעָלָד אַוּוּעָל,
אוֹוָפָ מִילָּעָן וּוּוִיט
איְזָ קִינְעָר אַחֲוָז דֵּיר אַיְן פָּעָלָד נִיטָּא,
פָּוּן צִוְּיט צַו צִוְּיט
דוּ קוּסָט דִּיךְ שְׁרָעָקָנְדִּיג אַרְוּם,
אוֹן וּוּיסָט אַלְיָוִן דָּאָךְ נִיט וּוּאָרוּם
דוּ דָּאָרָפָסָט זַיְד אַיְצָטָעָר אַיְן דֻּעָם פָּעָלָד נָאָר שְׁרָעָלָעָן,
וּוּעָן קִינְעָר אַחֲוָז דֵּיר אַיְזָ דָּא נִיטָּא.

אוֹן דָּאָך —
וּוּ רְיוּצָעָנְדָר אַיְזָ פָּאָר דֵּיר דִּי אַוְמְכָאַשְׁטִימָטָע שְׁרָעָק.
דוּ שְׁפָאָנָסָט —
אַלְיָז וּוּוּוִיטָעָר, וּוּוִיטָעָר אַיְן דֻּעָם בְּרוּיטָעָן פָּעָלָד אַוּוּעָק...

נוו יאָרְקָעֶר קָעָן

זוי ראייען זיך איזן מיסט, איזן טיבע קעלערס,
אוון דורך די נעצט אלז ראנַפַּאנַכְּבִּירען,
נאר אָפַט באָזּוֹוַיְינָעַן זוי דאס בְּטַעַר לְעַבְעָן,
וואָס זוי באָשְׁעָרָת איזן דאָן צו פִּיהָרָעָן.

ביי אַיְנוּנָר אַפְּגַעַשְׁאַבְעָן איזן דער דָּקָעָן,
דער קָאָפְּ פָּאָרְכְּלָוְטְּגָטְּמָטְּ בֵּי אַ צּוּוּיְטָעָר ;
אַ גְּלִיקְלִיכְעָר איזן שְׂוִין אַ שְׂוֹוָאַדְצָעָר קָאָטָעָר,
וואָס לְיַגְעַט אַיְן מִיטָּעָן נָסָם אַ טְוִוְטָעָר.

נַיְיָן לְעַבְעָנָס יְדַרְעָה אָט אַיְן קָאָן צו שְׁטַעַלְעָן —
אַיְן שְׁוּוֹעָר פָּוָן זַיְן זַיְךְ צו בָּאָפְּרִיוּן,
דָּעַן בֵּי אַ קָּאָץ וּוּעַט לְעַבְעָנָס נַיְיָן פָּאָרְלִיוּן,
קָעָן אַיְךְ דֵי גָּאֵל בֵּי דָאָן אַוּוֹשְׁפְּטִיוּן ...

ה. כִּירְנוֹתָן

פֿוֹן דַּי סַעֲרֵיַע „הַנְּטָעָן שֶׁלְאָסֶם“.

.1.

די נארע איז קורץ...

די נארע איז קורץ,
גַּאֲרַ שְׁלָאָפָעַן מַזְוַיְעַדְרַ זַיְקַ לְיוֹנָגָעַן, —
לְיוֹנָמַט אַיְנָעַרְ דַּי פִּים
דַּעַם צְוֹוִיטָעַן אַרְזָוָה אַוִוָּתְ דַּי אַיְנָגָעַן.

אַזְוָן אַיְנָעַרְ דַּעַם קָאָפְ
שְׁפָאָרָט אַזְוָן דַּעַם אַנְדָּעָרָעָן קִוְיָטָעַן:
די נארע איז עַנְגַּן —
מוֹזַיְעַדְרַעְרַ זְלָגָעַן דַּעַם צְוֹוִיטָעַן...

.2

איינגעטשטיידט זייןנען מיר.

איינגעטשטיידט זייןנען מיר,
יעדר איז א קאמער זיצט באונדרע;
אנגעטפארטערהייט ביימ טיר
שטעתען מיר און ווארטען אויף א וואנדער;

פלצ'ונג איינער שטיילערהייט
עפנען וועט אלע טירען,
וועט צורייסען אונזער קיטט,
אונז פון תפיסה ארוייספיהרען;

וועט אונז פיהרען פארץ האנד
איבער וואנדער, איבער גרויסע ימ'ען,
צי א וווײטען, וווײטען לאנד, —
אונז א הים אונז ברוינגען, צו דער מאמען...

.3

יעזום.

איינגעדרקט ביז איבער האלו איז גראתען ליגען זי און שלאפען,
שפֿע צו קעפֿ און הענט צו הענט, די פֿים צום פֿענסטער אויסגעזיזען;
איבער זי אין ווינקעל ערנאי אינגעווועבט איז שפֿינוועבס
יעזום אויף א צלט הענט, דער מויל צוקריםיט און צונעמאכט די
אויגען.

דורךגעלעכערט ביזיע הענט או פים או צונעקלאפעט מיט נגען,
דאָר אוֹנוֹ נאַקעט-הויל דער גאנצער גוֹף, די שאָנדע ניט פֿאַרְבָּאַרְגָּעָן:
אוֹנטען אוֹיף אַקייטעל שאַקעלט זיך אַנְ' אַיסְגָּוּטְרִיקָעָנט לעמֶפְּעָל,—
ניט געוּעָן קֵיָן אַיְנָעָר, וּזְעָר עַם זָאָל מִיט בּוֹמָעָל אוֹן אַקְנִיטָעָל
עם באָזָאַרְגָּעָן.

איינגעדעקט ביז אַיבָּעָר האָלוֹ אַין גְּרָאַהָעָן לְיִגְּעָן זַי אָוֹן שלְאָפָּעָן.
כָּאָפָּט זַיְד וּוֹעָן נִיט וּוֹעָן וּזְעָר אַויָּף — עַר צְלָמָת זַיְד אָוֹן גַּהֲתָזַיְד
וּזְיִדְעָר לְיִגְּעָן:
יעֻזָּס הַעֲנָגָט אַלְיוֹן אַ נַּאֲקָעְטָעָר, אַנְ' אַיְנוֹן זָאַמְעָר אַין אַיְנָגָעָשׂ טוּבָטָעָן,
די פִּים פֿאַרְדְּרָעָהָט, דָּרָר קָאָפְּ פֿאַרְקְּרִימָט אוֹן צָוְעָמָאָכָט די אַוְיָגָעָן...

פּוֹן דָּרָר סְעָרִיּוּ “אַין שְׁנִיִּי”.

.1.

נָ אָ בָּ אָ גָּ נָ דָּ.

מיר גַּהֲתָעָן צְוָוִי טָעָן שְׁוִין, דָּרָי הַוְּנְדָרָעָט אַין צָהָל:
מיר האָבָעָן, וּזְעָר וּוֹיָם וּוֹעָן גַּזְוִינְדִּיגְט אַ מָּאָל,
מיר האָבָעָן פֿאַרְגְּנָעָסָעָן די זְוִינְדָּשָׁוִין פּוֹן לְאָנָגָן
אוֹן גַּאֲרָעָן אוֹיךְ רֹוחָעָן אַין זָוְעָנוֹן-פֿאַרְגְּנָאָגָן.

נָאָר סְ'הָעָרָט נִיט אוֹיף שְׁלָאָגָעָן די שְׁטָרָאָפְּנָדָע הַאָנָה,
זַי טְרִיבְּט אָוֹנוֹ צַוְּגָעָן נַאֲכָאָנָאָנָה, נַאֲכָאָנָאָנָה,
אוֹן לְאָזָט אָוֹנוֹ נִיט פְּאָלָעָן מִיט לְיִפְּעָן פֿאַרְשָׁמָאָכָט
צַוְּקוּשָׁעָן די טְרִיטָה פּוֹן דָּרָר קוּמָעָנְדָעָר נַאֲכָטָן...

.2

אויף די וועגען סיבירעה.

אויף די וועגען סיבירער
 קען עמייז נאך איזטער געפינען אַ קנעפעל, אַ שטראיקעל
 פון מאינס אַ צוריסענעס שוה,
 אַ רײַמענעט פאס, פון אַ לְיֻמָּעָנָעָט קרייגעל אַ שטיקעל,
 אַ בלעטעל פון הייליגען בוּה.

אויף די טייכנען סיבירער
 קען עמייז נאך איזטער געפינען אַ צייכען, אַ שפענדעל
 בון מאינס אַ דערטרונכלענעס פלייט;
 איין וואָלד — אַ פֿערבֿלוֹטִינְגֿ-פֿערטְרִיךֿ-קָעָנְטָעָס בענדעל,
 איין שניי — אַיְינְגָּעָפְּרָאָרָעָנָע טרייט...

.3

געחט מען זיך לאָנג.

געחט מען זיך לאָנג,
 בײַנדט מען די לאָנדען אַרום מיט אַ שטראיך :
 קלְאָפָעָנוּ די שיך —
 געחט מען זיך לאָאנְזָאָם, מען קוּכְט ניט צוֹרֶיךָ

איין ווּער גַּעֲשִׁימִידְתּוּ,
 קען ניט צוקְלָאָפָעָנוּ די קִיְּט אָז אַ שְׂטִינוּ, —
 ווּאָס זָאָל מען טָאָז ? —
 טְרָאָגָט מען די קִיְּטָעָן, נָאָר גַּעַהּן דָּאָרָף מען גַּעַהּ...

ניט מען אונז רות,
איינגעטידט ווערטט אויך די האנד, וועלכע שטראפט, —
ליונט מען זיך שטיל,
ליינט מען זיך שטיל אויף דער ערעד אונז מען שלאפט... .

.4.

וואָרִימַעַר אַוְוּוּן.

וואָהָנָעַן זיך מענשען איז מיטען דער וועלט
רוּתִין אָונֵן ווֹאָרִים אַיְזֶן זַיִן.
עַסְעַן גַּעֲפָאנְגַּעַנְעַן הַדְּרִישָׁעַן אַיְזֶן פִּישַׁ,
טְרִינְקָעַן צָוְגָּאַנְגַּעַנְעַם שְׁנִיּוֹן.

ליונען זיך שלאָפָעַן, ווען ס'קומט נאר די נאכט
אַלְעַ צְוָאַמְעַן אַיְזֶן בעט,
דעַסְעַן זיך אַיְבָּעַר אַרְבָּעַר'ן קָאָפַעַ,
שלאָפָעַן אַיְזֶן טָאגַן אַרְיָיַן שְׁפָעַט.

הוֹלִיעַט אַיְזֶן דְּרוּיַּעַט אַ צְפּוֹנוֹ-זִיְּוִינְדַּן,
געַטְמַט מען אַ חָאָק אָונֵן מען שְׁפָאַלְטַט
שְׁיוֹטְמַלְאָךְ נָאָד שְׁיוֹטְמַלְאָךְ אַיְזֶן אַוְוּוּן אַרְיָיַן,
שְׁיוֹטְמַלְאָךְ פָּוֹן אַיְונְגַּעַנְעַם ווֹאָלָד.

בָּאַקְעַן זיך פְּלַעְצְּלָאָד אָונֵן פְּרָעַנְגָּלַעַן זיך פִּישַׁ,
קָאַכְטַט זיך אַ קָּעַמְעַל מִיטַּטַּיִן, —
וואָהָנָעַן זיך מענשען אַיְזֶן מיטען דער וועלט
רוּתִין אָונֵן ווֹאָרִים אַיְזֶן שְׁנִיּוֹן... .

.5

שטייל אויף די סטעהפעם.

שטייל אויף די סטעהפעם בוראטיישע
עם שלאפט נאך דער אבןאט פון פריה;
עם זיצט זיך א פאסטור אן'איינזאמער
געבעונען דעם קאָפּ אויף די קניה.

זיין פנים א געלער, א מעשענער,
צושוואומען דער נאָז אַין דער ברײַט,
די אויגען אַין שטערטען פֿאַרְזֶנְקֶנְעָן,
די לִיפְעָן האָלָב שׂוֹאָרֵץ אַון האָלָב רויַט.

עם שייטען פֿוֹנְגָּאנְדֶּרְ דַּי שְׁעַפְסָעַן זיך
איַן אלָע פִּיעָר זְוִיטָעַן אַרְוָת,
דאָם אַרְטַּנְיָת דַּעַם פֿאַסְטוֹר דַּעַם אַיְזָאָמָעַן,
ער זיצט זיך פֿאַרְדְּרַעְמָעַלְט אַון שְׁטוּם.

אַון הויבט ער אָז צו זִינְגָּעָן, — דערישראָעַען זיך
פֿאַר אַיְהָם זִינְגָּעָן אַיְזָאָמָעַן פִּיהָ,
ווערט ווירדעָר אַנְשָׁטוּמָט אַ פֿאַרְשָׁאָלָאָפְּעַנְעָן,
פֿאַרְוּוֹאָרְפָּעַן דַּעַם קָאָפּ אוֹיף די קניה...

.6.

איך בין דאס?

טוייט און שטייג.
שעה נאך שעטה.
זוער איז דאס?
איך בין דאס...
...

אויפֿן זועג
איין דער מיט
איין זוער טויט
שיינער ניט...
...

דויט דער שניין.
איך בין וויס.
—
מיינע הענט —
שטייקער אייז...
...

זעל איך מיר
לפּזען געהן.
געהן צו פּוט
און אליז...
...

סומט זוער איז?
שיינער ניט:
פֿאלשער פֿלאנג
פֿאלשער טרייט...
...

טוייט און שטייג.
שעה נאך שעטה.
איין זוער דאס? —
איך בין דאס...
...

קאלטע רוח.

קאלטע שטראההָלען ציהען זיך פון שויב,
גיסען און מײַן האָרֶץ מײַט קאלטע רוח.
גִּלְיָקְלִיד זַיְן אַיְזַן גָּוֹט אָנוֹ נִיט זַיְן — אָוִוָּה,
בעסער נָאָר פָּוּן אלְזַ — מִינֵּן קָאַלְטָעַ רָוח.

אויפֿן שפֿינְגָּלֶל שְׁפִילְטַ אַ וְוִיסְעָדָר האָן,
קלְאָפְטַ אַ וְוִוְנְטָעַל אַיְזַן דִּי פָּעָנְסְטָעַר צָן,
צִיהָם אַ רְוִיךְ זַיךְ פָּוּן מִינֵּן פָּאָפְרוֹאָס,
וּוְעָרְטַ דָּעַר רְוִיךְ פָּאָרְפָּאָלָעַן עֲרָגָעַן וְאוֹו...

צְהָלָט פָּאָר זַיךְ דָּאָס וְוִינְגָּרָעַל : טִיקְ-טָאָק,
נִיט פָּאָר מִיר — אִיךְ צְהָלָט נִיט זַיְן מִינּוֹת,
וְאוֹוָל דָּעַם גִּלְיָקְלִיעָן, דָּעַם אָוְמָגְלִיקְלִיעָן אָוִוָּה.
מִיר נָאָר מַעְהָר פָּוּן אלְלָעָמָעַן אַיְזַן גָּוֹט

אנ'אויסגעטראכטער.

אָנוֹ פְּלוֹצְלָונְגַּ זַעַה : סְאַיְזַ נָאָר נִיט דָו,
אַ טְעוּות נָאָר,
נִיט דִּיְנָעַ העַטָּם, נִיט דִּיְנָעַ גְּזִוִּיכְט —
אַ פְּרָעָמְדָעָנָס גָּאָר.

אָנוֹ וְוָאָס דָו זַעַהַסְטַ, אָנוֹ וְוָאָס דָו מַוְסָּט —
אַ פְּאַלְשָׁעָר שְׁפִילְ ;
אנ'אויסגעטראכטער וְוְאַנְדָעָלָסְט אָוֹת
אָהָנוֹ וְוָעָגַ, אָהָנוֹ צִיעַל.

דעָר אַמְתָעָר אִין עַרְגָעָץ וּוַיִּטְ
אִין אַיְינְגָעֶדְרָעָם,
אִין אַיְינְגָשְׁרוֹפְטָם אִין וַיַּד אַלְיָוָן
וּוְאִין אֲ קִיּוֹטָן...

דעָר שַׁלְעָפְטָם זַיְד עַרְגָעָץ נַאֲד דַעַר קִיּוֹטָם.
גַעַחַט טְרִוִיט בַּיְזָמְרִוִיט...
אָנוֹ וְאָוֹ? בֵּין וּוּעָן? נִימָט עָרָ, נִימָט וּשְׂדָה —
וּוְיִסְטְקִיְינְגָעָר נִימָט...

לייג דיין קאָפָ...

לייג דיין קאָפָ אוַיָּוח מִינְעָן קְנִיתָה,
גָוָט אָזְוִי צָו לִיְגָעָן.
סְיִנְדָעָר שַׁלְאָפָעָן אִין אַלְיָוָן.
גְרוֹיְסָעָ דָאָרָפָטָעָן וּוּגָעָן.
סְיִנְדָעָר הַאָבָעָן שְׁפִילְעָכְלָאָהָן,
שְׁפִילָעָן וּוּעָן זַיְד וּוַיְלָעָן :
גְרוֹיְסָעָ שְׁפִילָעָן נַאֲר מִתְזָה
מוֹעָעָ אַיְובָיָג שְׁפִילָעָן.

שְׁלָאָפָ, שְׁלָאָפָ,

שְׁלָאָפָ, שְׁלָאָפָ, שְׁלָאָפָ,
דעָר פָאַסְטוֹר פָאַרְיָאנְטָם הַאָט זַיְן שְׁאָפָ,
דעָר פָאַטְעָר פָאַרְלָאָזָטָם הַאָט זַיְן קִינָה,
גַעַלְאָזָט אִין דַעַר פָרֻעַמְד אַוִיפָן' וּוַיְנָה.

וואס טוט מען, ס'אייז קיינער ניטא?
 אייד וויג דיך א שעה נאך א שעה,
 אויך ציה אלץ פון ווינגל די שטראיך,
 אהער און אהין און צורייך.

לו, לו, לו,
 דער ווינד קאו ניט שלאפען, ווי דז;
 עס בלאנושען אומ פירענדע וועלט,
 און עמייז בעט רחמים זיך : העלה...

וואס טוט מען : איז עמיצער שרײַט?
 ער שרײַט און הרט אויף מיט דער צויט,
 די צויט איז א רגע צי צוויי —
 פאראנט האט דער ווינד דעם געשריי...

וואס טוט מען ס'אייז קיינער ניטא?
 אייד וויג דיך א שעה נאך א שעה,
 אווי ווי אויף אלץ קומט א סוח
 וועט קומען אויל אונז אויך א שלאלט...

אויף די פיערען.

אויף די פיערען איז לופט די טאנצענדיגע קוֹט אוּה,
 און די אוינגען מיינע —
 ווערען ווי די פיערען איז לופט די טאנצענדיגע.

וואס אויז מיר געליבען מעהר פון רויישענדיגען טאג,
 איז ניט די אוינגען מיינע? —
 הענט און פיס זיין זיין טוית פון רויישענדיגען טאג.

הענט און פים זי הunganגען אויפֿן שטול זיך ווינגענדיגען.
נאר די אוינגען מיינען —
לאזען זיך אלזין אוועך וויטט, זוית פונַס שטול דעם ווינגענדיגען.

וואו עס לויפאן איבער שטערען איז געדיבטער פינסטערנייש
די אוינגען מיינען —
זו די וויטט פיעערען שנידען זי זיך דורך דער פינסטערנייש.

לאנג שווין האבען מיך פאָרוֹוִיגט די פיעערען די טאנצענדיגען...
נאר די אוינגען מיינען —
ברענען ערנצעז וואו נאר מיט די פיעערען די טאנצענדיגען...

נאך אלעמען.

שווין אפֿנעוזאנט דער דאָקטאָר האָט דאמּ לְעַבְעַן,
אוון וואָס עס חאָט געמוֹת איז שווין געשעהן :
דאמּ אוֹיג — פָּאָרְמָאָכְט, די הענט און פים — פָּאָרְגְּלִיוּוּעֶט,
עם ווועט נימּ זיַּן שווין מעהר וואָס איז געוווען...

שווין אפֿנעוהויבען צו דער ערדר דעם טויטען
אוון אומְנָגְדְּרָעָהט די שפֿוֹגְלָעָן צו די ווענט ;
שווין אָפֿנְעָקְלָאנְט האָט דעה, וואָס דָּאָרָף באָוַיְינָעָן,
די לִיכְטָ צָוקָאָפְּעָנָס אלְעָ אָיסְגָּעָרָעָנָט.

געווען שווין די לְוִוְה, שווין פָּאָרְשָׁאָטָעָן,
אָ ברעטעל אַינְסְפּֿרְעָן זָאָמְד גַּעֲשְׁטָעָלָט,
צָוְרִיק גַּעֲבָרָאָכְט אֵין טָהָרָה־שְׁטוּב די מְטָה
אוון רְוִתְּג, שְׁטִיל, ווּ קְיִינְגָּר וּאַלְט גַּעֲפָעָלָט.

נאך אלעמען. שווין אומגעקערט אהיים זיך.
מען ואשפט די הענט, מען עסט דאס אוענד-ברויט,
מען בלוייבט אווי זיך זוצען און די זאקען,
און רוחיג, שטייל, די מערב זון פארגעהט...>.

אויפן זאמד.

אויפן זאמד און מיטען וועג
לונג איד אויסגעצזונען;
ווײיסער שיין, לבנת שיין
ליוכט מיר דורך די אוינגען.

און א ווינטעל פלאטערט שטייל.
אייד בין מיר, אלץ מידער,
וועל זיך שטעלען קען איד ניט,
פאָל צוריק אנידער.

צונגעוואַקסען צו דער ערְד
ווײַז מײַן האָרֶץ צומ טרייער;
דרעהט זיך אײַנער אַרְום מיר,
טרוייסט מיך: ניט באָדויער...

גוט איז מיר. א וויסגע האָנט
זעה איד אויסגעצזונען;
טויטער שיין, לבנה שיין
ליוכט מיר דורך די אוינגען...

א. ר' נאכט

עם געהט די מיטען - נאכט....

עם געהט די מיטען-נאכט אין זוייסען אַנְגָּעָלִיְּדַט
אויבער פעלר און וואָלֶה, אויבער באָרג און טאָל —
אין זוייסען אַנְגָּעָלִיְּדַט, אויפֿ זַיְדָעָן אַוְסָגָעָשְׁפְּרִוִּיט
און גִּסְטַּמֵּט שְׂטִילְעָן שְׂיָוָן אָוֹן טְרוּיְמָן אָצָּהָל.
און סְדוּכָּת זְזָדָאָס, אָוֹן לְזָפָט פָּאַרְשְׁפְּרִוִּיט זְזָד אָוֹן עַם שׁוּעָבָט
אָחָלָם אָחָן אָסּוֹף, פָּאַנְטָאַסְטִּישׁ, בְּלוּי אָוֹן מִילְּד
פָּוֹן טְיֵבָעָן הַימְעָלְדָּוִים מִיט שְׂטָעָרָעָן דּוֹרְכְּגָעָוָעָבָט
און בְּיוֹ דְּעֵי זְזָדָאָס, זְזָדָאָס עֲדָר אָיָן שְׂטוֹרָאָלָעָן אַיְוָנָעָהָיָלָט.
עם שְׁלָאָפְּט די גָּאנָע וּוּעָלָט, פָּאַרְגָּאַסְעָן דּוֹרְךְ אַרְדוֹם
איָן מִילְּדָעָן, שְׂטִילְעָן שְׂיָוָן, באַזְוִיכְבָּרָט אָוֹן עַנְצָצִיקָט ;
עם שְׁלָאָפְּט די נְרוּסָע שְׂטָאָדָט, די גָּאַסְעָן שְׂוִינְגָּעָן שְׂטוֹם ;
עם שְׁלָאָפְּט דּוּרְמְוֹדָעָר מְעַנְשָׁ אָיָן חָלוּם אַיְוָנָעָזָוִינָט.

א. כתיעכלנו

איך

איך בין נישטיג, האפנונגסלאו און זינדריג,
או מײַן יעדער ריהר — אַ שפּוֹר פָּוּן פֿעְסֶט.
וְאָס אִיךְ טוֹ אַיּוֹ לִינְגְּרִישׁ אָוּן וּוּינְדִּיגּ,
מֵיַּין גַּעֲדָאנְק אָוּן הַארְץ — אַ שְׁלָאַנְגְּעַזְנֶעְסֶט.

אַוְיףּ מִיר הַעֲנֵנְט דִּי זִינְד אָוּן פְּלוּרְ פָּוּן דָּרוֹתָן,
אוֹן דָּעֵר מִשְׁפְּט אַיּוֹ שְׁוִין לְאַנְגּ בְּעַשְׂירִידָט:
כִּגְעָה אַיּוֹ שָׁאָמְעָן פָּוּן אַ טְוִיזְעָנְדּ מְוֹרָאַסּ,
פְּרַעְמָד אַיּוֹ מִיר דִּי נַנְאָרּ פָּוּן אַיְינְזָאַמְּקָיוֹת.

וּועָה דָּעַם שְׁטוּבִיב, וְאָס הַאָט זִיךְר אַבְגְּנָעַרְיסְעָן
אוֹן גַּעֲלִיבָעָן הַעֲנֵנְעָן אַיּוֹ דָּעַם וּזִינְד ! ...

— — — —
זָאַל דִּי נַאֲכַט שְׁוִין אַיְבָעָרּ מִיר זִיךְר שְׁלִיסְעָן
אוֹן פָּעַרְצּוֹקָעָן מִיר, וְאָס כְּבִין אַ זִינְד.

אַיךְ בין נישטיג, האפנונגסלאו אָוּן זִינְדִּיגּ.

פריהלינג

טונ א וועלט א טריבער, גרויער,
קוט איך פריהלינג צו זיין טויער —
אין א ווילד פרעםד הוין.

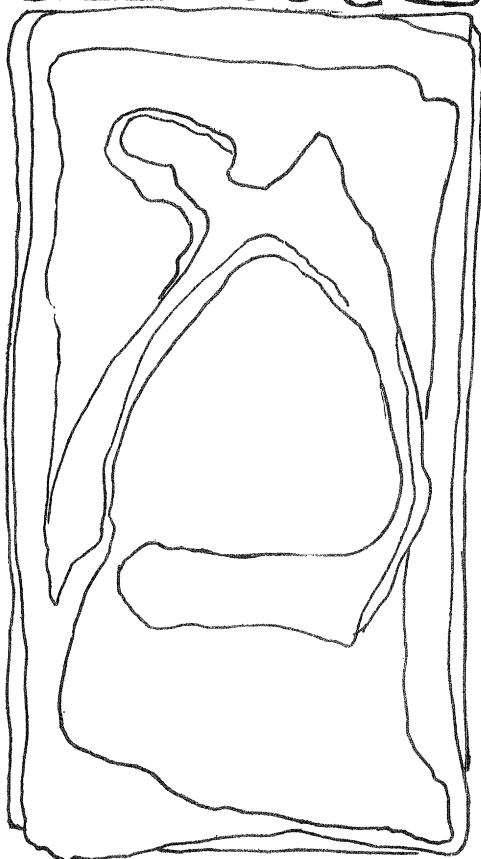
ב'טום ניט קיינעם פרוייד צו שטערען,
וועל נאך קוקען, וועל נאך הערען,
הערען, סוקען בלויין.

גיו-יאַראָק

מעטאָל. גראניט. גערוייש. געבראֹז. געפֿילדער.
אטאמאַבִּילען. הוּיךְ-בָּאָהָן. טִיףְ-בָּאָהָן. קָאָר.
בורלעַסֶּק. גְּרָאַטָּעַסֶּק. קָאַפְּעַעַן. קָוְנָאָ-בִּילְדָּעָר.
עלעקטְּרִישׁ לֵיכְט אָוָן גְּרִילְצָעַנְדָּעָר ווּרְוּוֹאָר.

געזיגטער פֿרָעָמֶד אָוָן בְּלִיקָעָן פִּינְדְּלִיךְ-שְׂטָטָאָר.
קיין זְמוּבָּעָל, קָיְוָן גּוֹטְ-מָאָרְגָּעָן, פִּרְיוֹנְדְּלִיךְ — מִילְדוּעָ
אוָן אַיְנוֹגָםְקִיְּט אָוָן נִיט גַּעֲטְרִיסְטָמָעָר צָעָר
אוָן אַט דָּעַר דְּרֻעְנָגָעָנִישׁ כָּאָטִישׁ ווּלְדָעָר.

מַנְיָ-לִיְהּ
קִינְסָהּ ٥.
אַבְתָּא

מאני כרייב

איך בין דער ווינריב דער ווילדער.

איך בין דער ווינריב דער ווילדער!
געה אויפֿ בעים פְּלוֹיט פָּונְ דִּין הוֹאַפֿ.
סְלַעֲטָעָר אַ רְוִיטָעָר, אַ וּוְילְדָעָר
בֵּין דִּינְעָ פְּעַנְסְטָעָר אַרוֹאַפֿ.

אויח דִּינְעָ דִּילְעָן זַיְךְ לִיגְעָן,
הוַיְכַעַן אֵין שָׁאַרְךְ פָּונְ דִּין קְלִיָּה,
בְּלִיְכַעַן זַיְךְ אֵין דִּינְעָ אַוְיְגָעָן,
טְרוֹדְרִיגָּ פָּונְ דִּינְעָ רְיוֹר.

לְוַיְעַרְעַן פָּונְ דִּינְעָ לְאַמְפָעָן
הֻרְבֶּסְטִיגָּ אָזְ גְּרוֹן, וּוּ אַ שְׁפִין,
אוַיסְנָעָהָן פְּאַרְקְלָעָרָט, וּוּ דַי לְאַמְפָעָן,
אַשְׁגִּין אֵין פְּלַאַם פָּונְ קָאַמְּין.

לִיגְעָן אַ בְּלִיְכָר, אַ טְוִיטָעָר,
אוֹיפֿ דִּינְעָ שְׁוִיבַעַן אֵין שְׁנִי,
שְׁנִיאָוָג אֵין שְׁנִי אַ פְּאַרְשְׁנִיוּטָעָר
וּוְיְינְעָן צַו דִּירָ פָּונְ דַעַם שְׁנִי.

מיין ווינסער פרײַד

דדרור קומען היינט צו מיר דרי גאנכט.

פליהת מין ווינס פריר אין שליטען
מייט דיזיבען ווינס פערד,
אייהרע שלזיערען צושיטען
ווינס ווינטען אויף דער ערָה,
אנו זי יאנט דיזוינס ערָה.

ברכען גנט מיר אהער און וועקעטן מיר אונט.
טוייערען!
וועיסע פריד און דרייצען שליערען.
טמיין!
שפאנט אומס די פערד בי מיר אין הויף.

כבי דעם בלויען, בי דעם רווייטען,
שטעטילען פיעער פון קאמעין
ספאלט איזן שליער נאך א צוועיטען,
דרדריעצען — זעהסטו ווי איד בין —
אנוו זי ואראפטע זוי איזן קאמעין.

ההען, איהר ! פארשפארט די הויכע טויערערן,
געחת שלאפט, ווי הינד, איז איזיער שעה !
ומיין וויסע פרידר אין דרייצען שלויערערן
אייז איצט מיט פיר אוז אדרא.

שטיילער, שטיילער

שטיילער, שטיילער, רעדט ניט הויך !
 שטעהט געבוינען שווארץ און בלויַַה.
 איינגעבעוינען אין פיין
 שוויניגט און האלט דעם אטעם איין.

פֿוֹן דָּעֵר טִיפְּעָר נָאכְתָּ אֲרוֹוִים
 אָוָן פֿוֹן קִיְּנָעָם נִיט גַּעֲהָעָרטָם,
 וּוּעַט עֶר אָוִוָּף אַ וּוּיסָעָן פָּעָרָדָר,
 קָוָמָעָן שְׂטִיל צָו אָוּזָעָר הוֹוֵז.

פֿוֹן זַיְּן לְוִיטָעָרָעָן גַּעֲוִיכְּט
 אָוָן זַיְּן קָלָאָרָעָן, וּוּיסָעָן קָלִידָר
 וּוּהָעָן וּוּעַט אָוִוָּף אָוָן דַּי פְּרִירָדָר,
 פָּאָלָעָן וּוּעַט אָוִוָּף אָוָן זַיְּן לִיכְּטָמָט.

זַיְּיט נָאָר שְׂטִילָעָר, רָעַדְתָּ נִיט הוֹוֵז,
 שְׁטָעָהָט גַּעֲבוֹינָעָן, שוֹוָאָרָץ אָוָן בלויַַה.
 איינְגַעֲבוֹינָעָן אין פַּיְּן,
 שְׁטָעָהָט אָוָן האַלְטָט דַּעַם אַטְעָם איין.

אָוִיב מַעַן חָאָט אָוָן אַבְּגָעָנָאָרטָם,
 אָוָן מַעַן חָאָט אָוָן אַוְיסָגָעָלָאָכָט
 אָוָן דַּי נָאָנָצָע לְאָנָגָעָן נָאָכָט
 הָאָבָעָן מִיר אַוְמָזָיסָט גַּעֲוָאָכָט —

וועלען מיר און אונזער בראך
בווינגען זיך צום הארטען דיל
און מיר וועלען שווייגען שטיל,
שטיילען נאך און שטיילען נאך

זוייט-זושע שטיילען, רעדת ניט הויך!
שטעהט געכובינגען שווארייז און בלוייד.
איינגענבוינגען אין פיין פיין
שטעהט און האלט דעם אטעם איזן.

בלוייע אָווענד שטונדען.

טוייבענ-שטיילען, בלוייע אָווענד-שטונדען!
שפראイト פאר מיר מיין אָווענד טרויום צושפראיטער.
אייצטער גליהען ציטערדרוגען, רווייטער
מיינע שטיילע רוייזן — מיינע וואנדען.

אייצטער שטארבט איזן גאסען דער געפילדער,
טריט און ווערטער הילכען שטיילען, וויבער,
אוינגען בענקענדיג נאך אויגען, קוקען בלוייבער,
הענד איז הענד גדרויקטער, וועדען עפעם מילדרער.

אייצטער ווערט מײַן בענשאפט רוייט געצונדען,
הייסער ווערט מײַן בלוט, מיין אויגן ווערט ברוייטער!
אייצטער, אייצטער, ברענען דרויטער, דרויטער
מיינע דויטער רוייזן — מיינע וואנדען!

איך האב מיין מאמעע שווארטצע האר.

איך האב מיין מאמעע שווארטצע האר און גריינע אוינגען.
 מיין טאטטען איזידעלע און דינע הענד;
 און בלוט האב איך אוז, וואס זינגען און ברענט,
 זאם בלוט פון מיינען זיידעם, איזידען בי דעם דנייעפער;
 און אויפֿ מיין קאָפּ — די נעכט פֿאַרְבְּרָאַכְּטָעַ מיט חֲבָרִים
 אין בענヶשאָפּט נאָך דער צָארְטָעַר, דִּינְעָר לְזֶסֶט;
 און שאָרְפּעַ צְיוֹנָעָרְצִיכְעָנַם אויפֿ מיין בְּרוּסֶט
 פָּוּן אַ פֿאַרְמְרוּוִיטָעַר, צְיוֹנָעָרְצִיכְעָנַם פְּרוּי.

זוייט און ברײַט און אָפְּעָן...

זוייט און ברײַט און אָפְּעָן
 וועהט דער נעבעל קִיהְל,
 נאָלְדִּינְגּ בְּלוּ אָן שְׁטֵיל
 ווערט דער יַם אַנטְשָׁלָאָפְּעָן.

נאָלְדִּינְגּ-בְּלוּ גַּעַזְוַנְדָּעַן
 אוּפּ דער וּוּיְטָעַר טִיְּקָה
 שְׂוּוּמָט אַ זְעַנְעַלְשִׁיףּ,
 שְׂוּוּמָט אָנוּ וּוּעָרְטָפּ אַונְדָּעַן.

וּי אַ חַאְלְבָּעַר האָרְן
 די לְבָנָה, הַוִּיקָּה,
 עַלְעָנָה, קָאַלְט אָנוּ בְּלִיְּיךָ
 קוּקָט אַיְן יַם פֿאַרְלְאָרָעָן.

אין דיינע אויגען ווינט דער הערבסט.

אין דיינע אויגען זוינט דער הערבסט —
מיין הערבסט. דער נעלן און דער פאָרַק.
די וויטע פִּיעָרָעַן. די נאָכְט
און די געשריינט פֿוֹן דער שטאדט.

און דיינע אויגען זוינט די נאָכְט —
מיין יאָכְט. דער אלטער פֿאָרַק אָוֹן אַיַּה.
די וויטע פִּיעָרָעַן. די שטאדט,
און דאָרטען דיין פֿאָרְלָאָזָעַן קִינְד.

ווינטער אָוּונֶנד

וואָס טוט מען אין דעם לאָנְגָעַן אָוּונֶנד, ווינטער ? —
מען זיצט ביּום טיש. מען שוינוין. דער אָוּוּזָעַן בְּרַעֲנַט.
מען רוקט פֿאָרטְרָאָכְט די קָאָלְטָעַפְּעַן אָיַּן טִינְטָעַר.
מען שמייכָעַלְט פֿוּלַּי. מען רֵיבְכַּט די קָאָלְטָעַהָּעַט.
מען רֵיבְכַּעַט אָוּמְרוּהַיִּגְּן.

און אָוּ מעַן גִּיט אָ טְרָאָכְט, אָזּוּ זִיךְ, פֿוֹן די שְׁכְנִים,
אוּ יְעִירָרְרָהְתְ פֿוֹן לאָנְגָעַן שְׁוֹן אָיַּן זַיְן בְּעַט —
און אָוּ עַס שָׁאָרָעַן אָוּפְּךְ די טְרָעַפְּט זִיךְ טְרוּת פֿוֹן אַיְינְעַם,
וואָס קוּמַט פֿוֹן נָאָס אֲהִים אַלְיַיְן אָוּ שְׁפָעַט —
פֿאָרטְרָאָכְט מַעַן זַיךְ, הַמְ... הַמְ...

ווינטער.

פֿאָר מִיְנָע פֿאָרֶןְעַבְּלַטְע שְׁוִיבָעַן
הוֹבָעַן זִיךְרַעַר. הַעֲכָר,
הוֹיְכָע פֿאָרְשָׁנוּיְטָע דַעֲכָר,
הוֹיְכָע אָזָן זַילְבָּרְגָּעַן הוֹבָעַן.

פֿאָר מִיְנָע פֿאָרֶןְעַבְּלַטְע שְׁוִיבָעַשׂ
איְבָעַר דֵי הוֹיְכָע דַעֲכָר,
הוֹבָעַן זִיךְרַעַר, הַעֲכָר,
דוֹיכְלָאָה, וּזְזַילְבָּרְגָּעַן טַוְיבָעַן.

אין האפען

נוֹרְיוּע, מִידָע שְׁוִיפָעַן שְׁתַחְעָעַן אֵין דַעַם גְּרוּיָעַן האפען,
אַבְּגָעַבְּלַעַנְטָע פָּן דֵי יַמְ'עַן פְּרַעְהָלְבָעַן מַאְטָרָאָזָעַן,
נַלְאַנְצִין שְׁוֹאָרְצָע נַעֲנָרַן אָזָן פְּלִינְקָעַן וּזְדֵי דֵי אָפָעַן,
לְאַדְעַן אָזָס דֵי גְּרוּיָע שְׁוִיפָעַן אֵין דַעַם גְּרוּיָעַן האפען,
אוֹן דַעַר האפען הַילְכָטַן פָּן נַלְאָקָעַן, קִיְיטָעַן אָזָן גַּעַשְׁרִיָּעַן.

אוֹן אַדְרָטָעַן, פָּן דֵי רְוִיהָע וּוַיְנְטָעַן אוּפְּגָעַבְּלָאָזָעַן,
רוֹיָט וּזְזַילְבָּרְגָּעַן, אוֹיָף אַשְׁיְפָעַל זַעֲנָלָעַן קַלְיָינָעַן וּוְעהָעַן,—
איְינָעַר הָאָט זִיךְרַעַר אַפְּאָרְטוּיְטָעַר וּוַיְיט אֵין יִם נַעַלְאָזָעַן,
אוֹן פָּן דַעַרְטָעַן קַומְטַן דֵי נַאֲכָטַן אָזָן רְוִיהָע וּוַיְנְטָעַן בְּהַאֲזָעַן
אוֹן פָּן דַעַרְטָעַן צֹז דַעַם האפען נִיְיעַ שְׁיְפָעַן גַּעַהָעַן.

די לענדער און ימען.

די לענדער און ימען. די שטעדט און די ערטרער,
געזיבטער אונ שמייכלען און ווערטער. —
זוי זייןען אועעך פון מיר ערנגייז, א מאָל
איין עפֿעַם א וויטען טאָל.

איך זעה נאר דורך וויטערען נעל פארציזונען
צוווי קינדייש פארטרויערטע אוינען —
פארבלאנזעטע שעפסעלאה, שוואָרץינקע צוווי.
אוֹן עפֿעַם א ווילט פון שניי.

ל. מיכנֶר

מיימי אַנְגּוֹלִיאָ

וואָס אַיד טה אָוּ ווֹאָו אַיד בֵּין
ליינט דִּיּוֹן נָאמָעַן מִיר אַיִן זִין,
צָו דִּיּוֹן וּוְעוֹזָן וּוְילָד אָוּן שֻׁהָן,
פָּאַסְטָן דִּיּוֹן נָאמָעַן וּוּ אַ קְרָוָן.
— כִּימָי אַנְגּוֹלִיאָ —

וּוְעַן אַיד רַיְיד דִּיּוֹן נָאמָעַן אוּטָן,
שְׁוּוּעַבְתָּן דָּאַן פָּאָר מִיּוֹן בְּלִיכָּס אַרְוּתָן
הָאָרָן אוּגָנָן וּוְילָד אָוּן שְׁוֹאָרָעָן
אוּן אַ שְׁטִיםָעָן שְׁנִידָטָן מִיּוֹן הָאָרָעָן
— כִּימָי אַנְגּוֹלִיאָ —

זִינְט אַיד חָאָב דִּיּוֹן שְׁטִים גַּעֲהָרָטָן,
נָעה אַיד אָוּם אָזְנוֹ פָּאַרְקְלָעָרטָן,
עַפְעָם טָוָט אַיִן הָאָרָעָן אַ רִיטָן,
וּוְיִם אַיִן גָּאָט נָאָר וּוֹאָס מִיר אַיִן
כִּימָי אַנְגּוֹלִיאָ —

מיינע קינדער

וואָ אַ פֿינְד פֿאָרְטְּרָאָכְט אַיְז שְׁפִיעָלְעָן, זִיכְּסְטוּ בֵּי דָעַם וּוַיְגָעַל, יוֹנְגָעַל
מַאֲמָעַ.
אוֹן דִּין כְּלוּמֶרֶשֶׂט עַרְנְסֶט פְּנִים זַהַת אָוִיס קִינְדִּישׁ חַנְיוֹדָג אַזְוִי,
קִינְדִּישׁ חַנְיוֹדָג דָּעַר פְּנִים, אוֹן דִּי אַוְיְגָעַן קִינְדִּישׁ בְּלָוִי...
...

מוֹט אַ שְׁמִיכָעַל אַוִוִּיף דִּי לִופְלָאָךְ שְׁלָאָפְטָט דָּאָס קִינְד אַיְז וּוַיְגָעַל,
צִיְּיט אָוִיד, אַז דִּי קְלִיְונָעַ שְׁעהָנָעַ מַאֲמָע זָאָל שְׁוִין שְׁלָאָפְטָנוּ גַּעַהַז...
נָאָר דִּי קְלִיְונָעַ שְׁעהָנָעַ מַאֲמָע שְׁאָקָעָלֶט מִיט דָעַם קָאָפְ אַוִוִּיף נִיְזַן...
...

אַלְעַ גַּעַהַעַן מִיר אַחַיַּן...

מעַן הָאָט דְּרֻרְמָאָנְט אַ טְוִוְמָעַן פֿרִיְינְד...
אוֹן עַמְּיַץ הָאָט גַּעַזְגַּט? מִיר אַלְעַ גַּעַהַעַן דָּאָךְ אַחַיַּן...
גַּעַבְעַן מִיר מִיּוֹן קִינְד בָּאָרִיהָרֶט מִיּוֹן הָאָנָט —
וּוְאַחַיַּן?...
אַיךְ הוֹיְבָ דִּי אַוְיְגָעַן צַו דָעַם הַיְמָעַל אַוִוִּוף —
— אַחַיַּן...
פְּאָמָשֶׂט דָּאָס קִינְד דִּי הָעַנְטָט פָּאָר פֿרִיְיד:
— אַלְעַ, אַלְעַ, אַלְעַ, גַּעַהַעַן מִיר אַחַיַּן...
...

איך בין א נאסטט

איך בין א נאסטט

געטומען אויאט א וויל און קעהר שוין באולד צוריק...
מיט ליעבע פאלט אויאט אלעעם און אויאט אלעמען מיין בליך —
דעך בליך פון נאסטט...

און פיהרט די וועלט

זיך יושר'דיג צי ניט, די מענשען שלעכט צי גוט,
איך זעה און הער. און אויאט מיין ליפ א שמייכעל רוחט...
איך בין א נאסטט...

סְמִינָה

דער לויומענער גולדט.

אין מיטען נאָם, אין מיטען מאָרָס
האטס מען פון שטיין און לַיְם אַ בָּאוֹגֶ
אַ גּוֹלֵם אוֹיסְגּוֹבְּיוֹט.
מען האָט גַּעֲפַּאֲרַבְּט אַיְהָם וּוְיָם אַן גְּרָאָת,
מען האָט גַּעֲפַּאֲרַבְּט אַיְהָם רְוִיט,
בֵּיז ס'הָאָט אַ פָּאָרָב אַ פָּאָרָב פַּעֲרוֹוִישֶׁט
אוֹן דֵּי קָאָלְיָרָעָן אוֹיסְגּוֹמִישֶׁט
צָוָם גַּעֲלָעָן לַיְם צָוִירִיק.
דָּאוֹן האָט מען צָו דֵּי פִּים אוֹן העָנָה,
צָו פִּינְגָּנָּעָר, אַרְעָם, קְנִיחָה אַן לעַנְד
אַיְהָם צָוְגַּעַבְּנוֹנָדָעָן שְׁטוֹרִיך —

אוֹן וּוֹרָס'הָאָט גַּעֲוֹאָלָט האָט גַּעֲזִיגְעָן אַ שְׁפָרְיוֹקָעֵל
גַּעֲטָאָנְצָט אוֹן גַּעֲרוֹפְּעָן צָוָם גּוֹלֵם :
— אַט בָּאָלְד — מִיר פַּעֲכָאָפָּעָן פּוֹן שְׁטוֹרִיךְ נָאָר אַ שְׁטִיקָעֵל
זְאוּ אַונְזָעָר דָּער לְיִוְמְעָנָר גּוֹלֵם.

אט שטעהט ער אויף זיין הויכען ארט,
מייט שטדיימעל, פאות און א באָרד,
איין טלית איינגענדעקט,
דער שפֿיז פּוֹן באָרד אַרוֹף גַּעוּנְדָּט,
און די צוֹנוּפֿגּוּלְעַנְטָעַ הַעֲנָד
צום הַיּוּמִיל אַוְיְגּוּשְׁטָמָעַ.

אט שערט מען איהם די פאות אָפּ,
מען פֿאַסְטָם אַרְיִין איין הוֹט זַיִן קָאָפּ,
די אַקְסָעַל אֵין אַ רָּאָק,
אַ שְׂוּאָדְצָעַן שְׂנִיְּפָעַל צֻום פֿאַסְאָן,
בַּיּוֹם זַיִת אַ הַיּוּמְלִיבְּלוּעַ פֿאָהָן,
איין האָנָּד — אַ וְאַנְדָּרְדָּשְׁטָאָס,

און ווער עם פֿערכָּאָפּט איהם דער ערְשְׁטָעַר — דער לִיאָרִיםָט
מייט שמחה אַרוֹים צוֹ דַעַט עַולְמָן :
עם האָט זַיִךְ זַיִן הָאָרֶץ שַׁוִּין איין לְעַבְעַן דָּרְרוֹוָאָרִיםָט,
זָאָל לְעַבְעַן דער לִיּוּמְעַנְר גַּוְלָם !

דאָן קוּמֶט אַ מְחַנָּה זַיִךְ צְוַנוּוֹת,
מען צְיוּחָט די אַרְבָּעַל איהם אַרוֹוָת,
בֵּין אַקְסָעַל-כִּיּוֹן עַנְטְּבָלְיוֹוֹת,
איין האָנָּד אַ פֿאָהָן פּוֹן רְוִיטְעַן בְּרָאָנָּד,
און פּוֹן דָּעַר צְוּוּיְמָטָר פְּרִוּיְעַר האָנָּד
צְוֹנוּפֿגּוּדְרִיקָט אַ פּוֹיסְטָן,
בֵּין פּוֹן אַ וְוִינְקָעַל עַרְגְּעַנְזִוּדוֹאָו
אַ נִיּוֹעַ מְחַנָּה דְּקָמָט זַיִךְ צַוְּ
צַוְּ זַיִי מִוּט אַ גַּשְׁרוּי,
און צוֹ דָעַר בְּרָעַנְגְּדִיוּטָר פֿאָהָן

א צוּסְעָרְדְּיוֹוִיסֶעָ קַנִּיפֶטָ מַעַן אָז —
איַז — פָּאַכְּבָט עַר שָׂוִין מִיטָּ צְוּוֵי.

אוֹן וּוֹי נָאָר דַּי פָּאַהֲנָעַן פָּוּן לִיאָרִימָעַן וּוּעהָעַן,
דָּאָן שְׁרוּוֹת מַעַן אַרְוֹוִים צַו דָּעַם עַולְםָ :
— עַר גַּעַת שָׂוִין דַּי זְוִימָעַן פָּוּן פְּיֻעָר פָּעָרוּעָתָעַן —
וְאָל לְעַבְעַן דָּעַר לִיְמָעַנְדָּר גּוֹלָם !

דָּאָן קְוָמָעַן אָז פָּוּן וּוֹאָ אַלְאָנְדָּר
מִיט בּוֹנְטָעַן פָּאַהֲנָעַן אַיְן דָּעַר הָאָנָּה
גַּעַטְרִיּוּעַ אַלְעָרְלִיּוּעַ,
מִיט לְיַיְבָּ אָז אַדְלָעָרָ, וּוְאָלָא אָז בָּעָרָ,
אַיְן שִׁילְדָּר פָּוּן קְרִוִיצְיָגָעָן גַּעַוְועָרָ,
וּוְאָסָ פָּלָאַטְעָרָעָן פָּוּן זְיַיָּהָ,
אוֹן וּוּעָר עַס וּוּיָּה — דָּעַר קַנִּיפֶטָ אַיְחָם אָז
זְיַיָּה לְיַיְבָּ אָז אַדְלָעָר אַוְיְפָּזָ פָּאַהָן
אוֹן לְאַזְוָת עַמְּ הַעֲכָעָר וּוּעהָן,
בֵּין אַיְן דָּעַר דָּעַק פָּוּן פָּאַהָן אָז שִׁילְדָּר,
וּוְעָר אַיְנָגָזְנִצְעָן אַיְנוֹנָגְעָהִילָּטָ,
וּוֹי ס'וֹואָלָט נִיטָּ עַר גַּעַוְועָן.

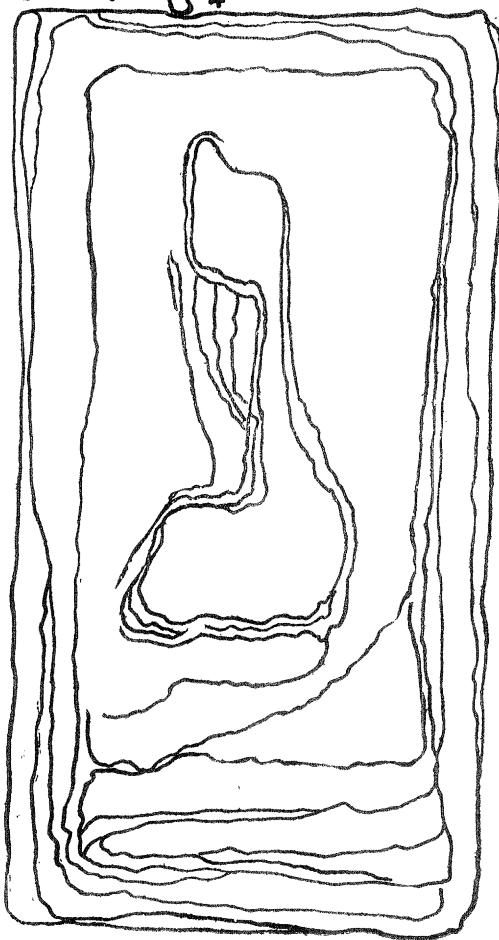
אוֹן וּוֹי נָאָר אַוְיַנְטָעַל צְוָפָאַכְּבָט דַּי פָּאַהֲנָעַן
לְוִיפֶט יַעֲדָעָרָעָר נַעַהַנְטָעָר צָוָמָ עַולְםָ,
דָּאָס גַּעַת עַר דַּי קְרִיוּודָעָס פָּוּן פָּאַטְעָרְלָאָנָּר מַאֲהָנָעַן —
וְאָל לְעַבְעַן דָּעַר לִיְמָעַנְדָּר גּוֹלָם !

אַיְן מִיטָּעַן גָּאָס, אַיְן מִיטָּעַן מַאָרָךְ
הָאָטָמָעַן פָּוּן שְׁטִיָּן אָז לִיְמָ אַבָּאָרָג

א גולם אויסגעבעויט,
 ווער ס'קומט אפרהיער קלויידט איהם אן,
 און שטעהקט אין האנד ארײַן זיין פאהן,
 צי וווײַט. צי בְּלוֹי, צי דוּיט,
 ווער ס'קומט דערנָאָך — דעם ערשותענס רײַסֶט,
 איז הענגט עט פֿוּן איהם שטיקערויז,
 פֿוּן פֿאהַגעַן, קלוייד און שיך,
 און אויב ס'פֿערבלִוִַיבְּט אַגְּאנְצְּעָר פָּאָם,
 דָּאָן קְוֵמָעַן אִינְגְּלָאָךְ פֿוּן דָּעַר נָאָט
 און רײַסֶט עט פֿאָר זִיך —

און די וואָס פֿערנִיְהָעַן מִיט לְאַטְעָם די לעכֶר,
 זַיְהָ רְיִסֶּעָן זִיךְ נְעַהַנְטָעַר צָוּם עַולְםָ,
 אָוּן יְדַעַּרְעָר מִיחַת זִיךְ צָוּשְׁרִיְעָן אַלְעַן הַעֲכֶר :
 סְיַיְזָ אַונְזָעָר לְאַגְּמַעְנָעָר גּוּלְמָ.

נִסְעָנוּ אֶת

א. ניסנְבֶּט

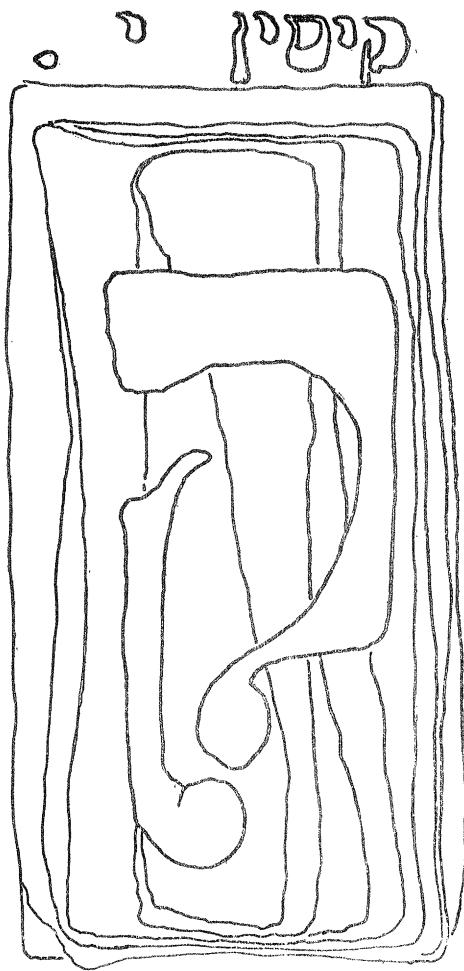
נוו יארק

רייזינג טורעטס און הימלען פון דוייה,
טומעל פון ווילדער טראםוויען,
שטיינער, וואס זענען צוילוינט דא אונ נאם,
גלאיך מיט די מענשען זוי שרוייען.

פייערען דארטען און פייערען דא.
אומעטום פייער און פייער;
האטרט כי רעם ברען פון דער שטאדרט ליגט דער יט,
פונקט ווי א הונט א געשדייער.

געשטאנען איז דער אמבליאנס

געשטאנען איז דער אמבליאנס בי'ם טראטואר;
צוויי מענשען האבען איז א בעטעל אלטערהייט אroiסנערטראאנען
או אונבעקאנטען, און אייהם שטיל ארײַנְגָּלִיָּונט איז וואנען.
די רעדער נומענע אַוּעַלְגָּעָקְיָהָלָת האבען זיך אווע דער ערָה.
און ס'חאָט קיין מענש אַפְּילָו ניט געוואָסָט וואס ס'חאָט געטראָפָעָן
עם זייןען גָּאָס אָזְזָעָן מענש איז מילדער, שטילער דוחינקייט געשלאָפָעָן
און לאָגָג געשטאנען איז די נוֹרָס בי'ם טיר אָזְזָיְתָּ פֿאָרְקָלָעָרט.

אַיִן הָעֲרָבֶת

איין הערבט

ס'וועט איין דיוו וועג נאך אויפגעהן ניט איין ליכט,
אוו רוחען וועלען ווען די מידע גליידער,
ס'וועט ניט אײַנְמָל פון ואונדערליךע ליידער
דיין הארץ זיין פול אוו לוייטען דיין גזעיכט.

דו וואַלְסַט גַּעֲקָעֵנְט אַ מִידָּע טוֹן דִּין פְּלִיכְטַּ
אוו איין דיוו היימאט אַומְקָעֵרָן זִיךְ וּוּיְידָר,
דו וואַלְסַט גַּעֲקָעֵנְט פָּאַרְבָּאָדָגָן צְוִישָׁעָן בְּרִידָר
דיין שׂוּעָרָן קָאָפְּ פָּוּן שְׂרָעְלִיכָּעָן גַּרְיכְּט.

דו וואַלְסַט גַּעֲקָעֵנְט אַ לְּיַעֲבָןְטַּ הארץ פְּאַרְטְּרוּיעַן
דעַם טְרוּיְעַרְ פָּוּן אַ שְׁעהַנְעָרְ וּוּיסְטָעַר וּוּלְטָמַן, —
איין דִּיר דָּעַר וּוּגַּזְזָעַן צְוִישָׁעָן הארץ פְּאַרְשְׁטָעַלְטַן.

דו וואַלְסַט גַּעֲקָעֵנְט דיין קָעְנִינְגְּרִיךְ דִּיר בּוּיְזָן, —
נאָר אַיבְּרִיךְ אַיְזָן דִּיר אַלְעַזְזָעַן וְאַסְטָמַן דו עַרְוּעָרְבְּסַטְמַן,
וְעוֹן סְקָלִינְגַּט אַרְזָם דִּיר אוֹן איין דִּיר דָּעַר הערבט.

לילות

זוי הנט קיין חיים ניט, זוי איז פעלד דער ווינט,
פונ זינט זוי איז פארטיריבען פון ג'ידערן.
זוי קומט איז שלאָפּ צום אונשולדיגען סינר.
און ס'שמייכעלט דאן דאס קינד און הערט זוי רעדען.

און ווינט דער ווינט וווען, און די נאכט איז בליינד,
דאָן בענקען מיר נאָך אונגעבעאנטער פרײַידערן.
זוי איז דער פינד פון זעטיגענדער וינה,
זוי ברעננט אונז טויט און לייטערענדער לֵידען.

נאָר דער, וואָס געהט מיט האָלֶב פארמאכטער אוינען
אייז ליכטט פון טאג, וווען זעהן זוי אויפֿן וואָהָר,
די וואָנדערשענען צויבערן פון נאכט.

זוי ווועט מיט ליעבע וווען צו איהם זיך בוינגען,
צואָוָאָרְפָּעָן אִיחָרָעָן לאָנגָען, לאָנגָען חזָר,
און ער ווועט זעהן די קעניגָן פון נאכט.

דער וועג

„פָּוֹן חָלוּם צָו חָלוּם“
ד'אָברוצי : „זָוְגָזָגָעָן“

דער באָרג נאָך זיוֹן קאָפּ איז די וואָלקעַנס פָּאָרְבָּאָרגָנט —
אלָז העכער איזן העכער אוֹן העכער.
אָרוֹיף געהט אָ רִיטָּעָר פָּאָרְשָׁטוּבִּיט אָון פָּאָרוֹזָאָרגָנט,
שער זוכט דעם פָּאָרְבָּאָרגָעָן בְּעֵבָר.

נאר שטראעם אנטקעגען איהם שיקט ריבעצעתל.
אוּ פִינְסְטָרְנִישׁ לְעַשֵּׂת זַיֵּךְ אֲשֶׁרְאָהָל נָאָר אֲשֶׁרְאָהָל
פָּאָרְלָאָרְעָן — פָּאָרְגָּעָסָן דַּעֲרָ הַיְוִילְגָּעָר גְּרָאָט —
אוּ מִיד וּוּרְטָם דַּעֲרָ מַוְתִּיגָּעָר רִוְטָעָר.

אֲ טָאָל פָּאָר אִיהם עַפְעָנָט זַיֵּךְ שָׁאָטָעָנְדִּינְגָּן גְּרוֹין —
אַלְיאַזְטִיפְעָר אָוּן טִיפְעָר אָוּן טִיפְעָר,
מִוּטָם פָּעָדָעָם פָּאָרְבָּאָרְגָּעָן צִיחָת אִיהם אָהָיָן
דָּאָס לְיִכְתּוֹן דָּעָם וּוּיְמָעָן לְזִיכְיָעָר.

פָּוּן טָאָג וּוּיְיד דָּעָם טָאָל האָבָעָן שָׁאָטָעָנָט פָּאָרְשְׁטָעָלָט,
אוּן סְבּוֹינְגָּעָן זַיֵּךְ פְּרִוְידְלִיךְ גְּעַצְעָלָט צַו גְּעַצְעָלָט, —
אוּן יְעַנְעָר גְּעַבְעַנְשְׁטָעָר, הַאַלְכְּ-לִיכְטִינְגָּעָר וּוּלָט
וּוּטָם רָוּחָעָן דַּעֲרָ מַוְתִּיגָּעָר רִוְטָעָר.

וּוּן סְפָּאָלָט דַּעֲרָ עַרְשְׁטָעָר שְׁנִי

דַּעֲרָ עַרְשְׁטָעָר שְׁנִי וּוּטָם בְּלִיבְכּוֹן אִיְבְּגָן נֵי פָאָר דִּיר.
דוּ שְׁטָעָהָסָט בְּיִם פָּעָנְסְטָעָר, טְוּסָט זַיֵּךְ נֵיְטָקִיְּן רִיהָר
דַּעֲרָ גְּעַבְעָל אִיזְטְּגָּרְבָּט, דַּי לְוַפְט אִיזְטְּגָּרְבָּט,
אָהָזָן אַוְפְּהָעָר שְׁוּעָרָעָר שְׁנִי פָּוּן גְּרוּיָעָן הַיְמָעָל פָּאָלָט.
דוּ וּוּרְסָט אַלְיוֹן זַיֵּךְ פְּרָעָמָד אַזְוָן אַלְטָט.
דוּ וּוּיְסָט, עַס וּוּטָם דַּעֲרָ שְׁנִי נֵיְטָקִיְּן אִיְבְּגָן פָּאָלָעָן.
וּוְיָל אִיְבְּגָן אִיזְטְּגָּרְבָּט נֵאָר דַּי אִיְבְּגְּנִיקִיְּט אַלְיוֹן.
בָּאָלָד וּוּטָם דַּי זָוָן אִין בְּלוּיָעָן חַיְמָעָל שְׁטָעָה
אוּן וּוּאָרְפָּעָן אִיהָרָע קְרָעְנְקָלְיְידְבָּלְיְיכָעָן, קְרָוּמָעָ שְׁטָרָאָלָעָן
אַוְיָהָזָן אַזְוָן בְּיִם, וּוּאָס שְׁטָעָהָעָן אִיְינְגָּהָיָלָט אִין וּוּיְסָט קִינְטָן.

י. קיסין

אָנוּ אַיִלְעָנוּ וּוּלְעָנוּ קִינְדָּעָר מֵיט אַ יּוֹבָעֶל שָׁאַלְעָנוּ,
צַו יְעַדְעָנוּ בְּעַרְגָּעֶל, וּוֹאָמָעָנוּ זַד שְׁלִיטַלְעָנוּ.
אָנוּ פּוֹגְלָעָנוּ וּוּלְעָנוּ אָוּמְפְּלָהָעָנוּ פָּאָרָלָאָרָעָן.
נָאָר דָו בִּיטָה דָעַם עֲרַשְׁטָעָן שְׁנִי וּוּ נִי גַּעֲבָאָרָעָן.
דוּ וּוֹיִסְטָם, עָרְקָוְמָט אָ�זָוּ זַיְוּן צִיטָטָפָּאָרְגָּעָחָטָם,
נָאָר אַיְוָגָג, עָרְוָוָעָט נָאָר אַיְוָגָג קָוָמָעָן וּוֹידָעָה,
אָנוּ דָאָךְ בִּזְוָטוּ פָּאָר אַיְהָם קִינְמָאָל נִיטָנְרִיט —
אוּזָוּ קָוְמָט אַוְיךְ דָעַר טְוִוָּת.

פָּאָרָאָנָעָן אַלְטָעָן, וּוּאָונְדָעָלִיכָע לְיֻעָדָעָה,
דוּ טְרָאָגָסָט זַיְוּ פָּוּן דִּיוּן קִינְדָּהִיט אָ�זָוּ דִּיוּן וּוֹיְטָעָן וּוּעָן,
אָ�זָוּ פְּנִיסְטָרָנִישׁ פָּאָרְשָׂוְוִינְדָעָן דִּיוּנָעָן גְּרוּיָעָ טָעָג,
נָאָר אַיְנָגָעָר, דִּיְצָעָנְדָעָן אָ�זָוּ לְיֻבָּעָר וּוּרָעָעָן יְעָנָעָן לְיֻעָדָעָה,
אוּנוּ גּוּטָאָזָוּ צַו דְּרָמָאָהָנָעָן זַיְדָאָזָוּ זַיְוּן,
וּוּעָן סְפָּאָלָט דָעַר עֲרַשְׁטָעָר שְׁנִי.

ני. יארק

אָ, עֲרַשְׁטָעָן, וּוּאָונְדָעָלִיכָטָעָן צְוּוֹשָׁעָן שְׁטָעָדָט !
דוּ הָעֲרַשְׁטָט מֵיט דִּיוּנָעָן בָּאָהָנָעָן אָנוּ פָּאָבָרִיקָעָן
אוּנוּ מְוַיְעָרָעָן, טְוּנְעַלְעָן, שְׁיְפָעָן, בְּרִיקָעָן,
דִּיוּן אַטָּעָם — דָאָמָפְּ אָנוּ עַלְעַקְטָרִיצְיָטָעָם.

דוּ צִיהָסָט אָנוּ צִיהָסָט צַו זַיְדָה וּוּ אַ מְאַגְּנָעָט,
אוּנוּ זְוִינְסָט וּוּ אַ וּאַמְּפִיר מֵיט דִּיוּנָעָן בְּלִיקָעָן.
בְּלִיְיךְ וּוּ דִּיוּן הַיְמָעָל, פְּלִיסָט פָּאָרְבָּי פָּאָבָרִיקָעָן
אוּנוּ מְוַיְעָרָעָן דִּיוּן הַאֲדָסָאָן אָ�זָוּ זַיְוּן בְּעָטָם.

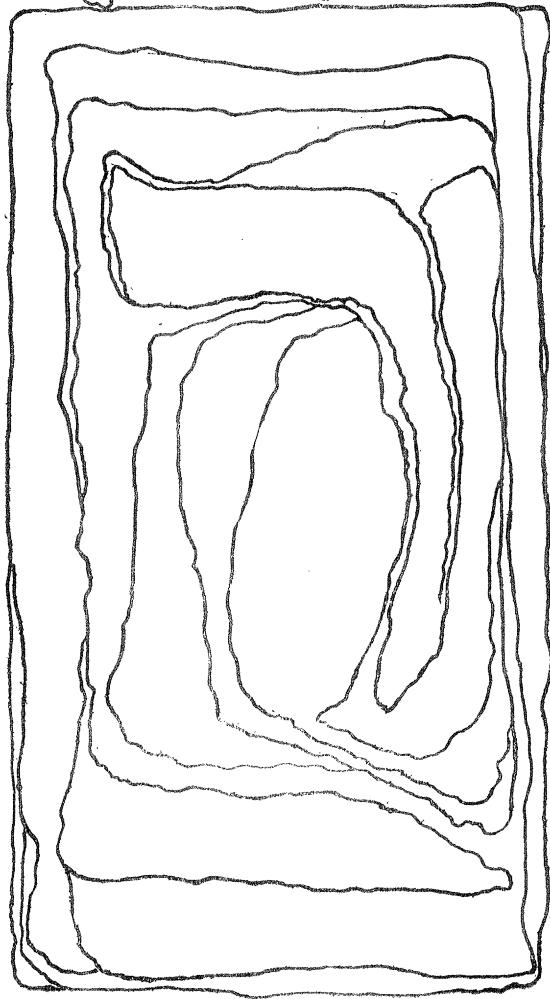
וואו ואונדרליך דיין צויבער און באירועונג!
וואו בליגד דיין מאן אויף דיין שטאל-הארטער ברוטט!
וואו האל דיין נאכט! ווי אונגעזוייט דיין לוסט!

וואו טיפ דיין תחומ פון טריינער און ענטויישונג!
וואו שעהן דיין הערבסטה, ווען הויך און פארבענרייך!
די פאליסאדען דראימלאן אויף דיין טיך!

דאם ליעד פון מoit

קומט אלע טרייסטלאזע צו מיר —
אייך וועל ערלייזען אייך.
פארארטילטעה, געקריציגטעה —
אייך וועל ערלייזען אייך.
קומט, ווערד ס'וואאלגערט זיך אין שטובי,
קומט, וועער בלינדר אין, שמוט און מואיב.
כ'בון דער סופ, פון אלץ דער סופ.
כ'ברענג פארגעטעןהייט און שלאָט.
צויישען זינער און באזינגטען,
און פארלירער אוןanganlikטען
ברענג איד מיחילה, מאיד איד שלום
חרוך א צויבערליךען חלום.
קומט אין מיינע אַרעַמֶּס, קומט:

רְאֵבֶן נָפְעַמְלָה מִזְמָרָה
בְּאַתְּ בְּאַתְּ בְּאַתְּ

מְאַרִים כָּזֹבָנֶפְּנֶלֶךְ

וּאֶלְתָּ וּוַיְמָן

א. דו, איז וועמעס שטארקער זוונער-ברומט
עם האבעו זיך צויזי אבגראנדען פאראײַינגעט:
די טיפקייט פון פאראקלערטען הימעל און
די שטיל פאַרוֹוִינְטָן טיפקייט פון דער ערְד:
איין וועמעס הארץ עם האט גענְרִינְט די זוּן,
אוֹן די לְבָנָה, וואֹו עַם האבעו העל געַנְלָאנְצָט
די שטערען, גאנְצָע זועַלְטָעַן אַחֲן אַ צָּל,
איין וועמעס הארץ עם האט גענְרִינְט דער מאַי
אוֹן וואֹו דֵעַם דָוְנָעָם בָּרוּם האט זיך צוֹמִישׁ
מיַט דֵעַם גַּעַטְשָׂוִוִּיטְשָׁעֵר פון דער נַאֲכְטִינְגָּל;
איין וועמעס וואָנדְעַר שטארקען לייד מען פִּיהְלָט
די אלְמַאְכָּט אַזְן די קְרָאָפְּטָטָן פון דער נַאֲמָוָר,
פְּרָאָפְּטָט, אָוְנְשָׁטְעָרְבְּלִיכְעָר, אַיך גִּיב דֵיר לְוִוּב,
אַיך פָּאֵל אַזְן שְׁטוּב אִיצְט פָּאֵר דִּיּוֹן שְׁטוּב אַזְן זַיְגָן.

פּוֹן יִשְׁעֵיה

ווערט שטארק, איהר שוואכע הענד, איהר מידע גליידער!
 איהר קניין שטרוייכלענדע, ווערט קראפטיג ווידער!
 זעהט, אייער גאט! ער קומט, ער טרעת דורך וועלטעה,
 זיך רעכענען, אייך העלפֿען און פֿאַרגֿעַלְטַעַן.
 א, דאמאלט וועלטן עפֿעַנְעַן זיך אַיְוָגַעַן,
 וואט זיינען יאהרענֶלאָנג געוווען פֿאַרְצְיוֹגַעַן,
 און די פֿאַרְשְׁטַאָפְּטַע אַוְיְרַעַן אָפְּעַן ווערטען;
 די בְּלִינְדְּרַע וועלטן זעהן, די טויבע הערעה.
 דער לאָמער, ווי א הירש ווועט דאמאלט שפֿרְינְגַען,
 ער צונג פּוֹן שטומען, זיסע לְיַעֲדָר וונגגען.
 און קוֹאַלְעַן אַיְן די וויסטַע טְרִיקְעַנְישַׁען,
 און קוֹאַלְעַן אַיְן די וויסטַע טְרִיקְעַנְישַׁען.

זונענְלִיכְט אָוּן לְעַרְבָּעַ קְלָאנְגַּן.

זונענְלִיכְט אָוּן לְעַרְבָּעַ-קְלָאנְגַּן
 פְּאַלְעַן פּוֹן דָּרַר הוֵיךְ צוֹאַמְעַן,
 עַס צוֹנִיסְעַן זיך אַיְן פְּלָאַמְעַן
 שְׁטוֹרָאָהָל אָוּן פְּרִיהְלִינְג אָוּן גַּעַזְעַגְן.

גָּאַלְד אָוּן טְרַעַלְעַן טְוַנְקַעַן אַיְן
 אַיְן אַ וּוֹאַנְדְּרִים פּוֹן כְּשֻׁוֹף,
 דָּעַם באַבְּלוּמְטַען פְּלָאַנְצְּעַנְדִּישַׁוֹב,
 אָוּן עַס שְׁמַעַקְעַן מִירַט אָוּן ווַיַּיַּן.

אין זיין האנד

בעקימערט און צוֹטְרָאָגַעַן בְּלִיֵּב אַיך שְׁמַעַתָּהּ,
וְאַוְ אַלְעַ וְעוֹגַעַן טִילַעַן זָהָר פָּאנָאנְדָעָר
פָּוּ אַוְיְבָעָן הָעָר אַיך שְׁרוּיָט אַשְׁטִימָע : „וְאַנְדָעָר !“
דאָר, גְּרוֹיסָעָר נָאָט, אַיך וְוַיִּם נִיטָּוּ וְאַוְ צָוַעַחַן !

עַס קְלָאָפֶט דָּאָס הָאָרִיך פָּאָר אַוְיְפָרָעָנוֹנָג אַוְן שְׁרָעָק,
פָּאָר נְרוּיָל אַוְן צְוֹוִיְפָּעָל גַּעַחַן אֲוִוָּס זַיְ קְרָעָפְטָעָן,
די מִירָע פִּים צָוָם קָאָלְטָעָן בָּאָדָעָן הָעָפְטָעָן,
נָאָר די גַּעַדְאָנָקָעָן שְׁוֹעָבָעָן וְזִוִּיט אָוּעָק.

אַיך פָּאָלָג דְּיוָה, מִינְן גַּעַבְיוּטָעָר אַוְן מִינְן חָאָר :
אַיך גַּעַה, וְוַיְיל אַיך קָעַן לְעַנְגָּעָר שְׁמַעַתָּן נִיט בְּלִיְבָעָן,
דוּ וְוַעֲסָט גַּעַוּוִים מִיךְ נִיט אַיְוָן אָוְנְגָּלִיך טְרִוְיְבָעָן,
נִיט לְעַנְקָעָן מִינְגָּעָטָר מִיר צָוַעַפָּאָהָר.

יונט ראנצניז

אין ביכליאטעך

א בוך אין האנט ; פון רארדיאטאר
דרער דאמפֿרְהוּיך אויַף די ברעמען ליגט ;
א לִוְיכְטָעֵר טראָב פון גָּסֶט דערטראנט זִיר ;
עם שלעפְּרט מִיד ; בין האָלָּב פָּאָרוֹוְיגְט.

עם שלעפְּרט מִיד. ווי דורך א לִיְוּעָנֶט
איינטאניג טרייפָּען ווערטער, רoid —
א בחור חז'ט די „גרָאָמָטִיךְ“
און זשומט פָּאָר זִיךְ אַלְזִיךְ שטילערהייט.

עם שלעפְּרט מִיד. אָן אָפְּגָעָצָעהָרטָע
פון פָּעָנְסְטָעֵר קָוְטָט אָרְיוֹן די גָּסֶט.
די קִינְדָּעָרָס גְּרִילְצָעָנְדָּע גַּעֲשָׂרְיוּעָן
פָּאָרְנָעְכְּלָעָן זִיךְ, אי ווִיךְ, אי בְּלָאָס.

און האָלָּבָע טָעָנָעָר, בְּלִיּוֹכָע פָּאָרְכָּעָן
פָּאָרוֹוְיקְלָעָן מִיד אין טָרוֹים אָנוֹ רְוִיךְ.
א בוך אין האנט ; די קָוְלוֹת שְׁטָאָרְבָּעָן,
אי ווִוִיט, אי נְעַבְּלָדִיג, אי ווִיךְ ...

דער עקאנטם.

אויפֿן הינטער-הויף — דער עקאנטם
מייט אויגגען אויפֿגעפלאַאמט און גרוים
און ציטערדיינע קני, שטעהט אַנגעבעוינען
צָו אַ מעקלערינט צושפּרײַטען שויַם.

ער אַטְעַמֶּט אַבְגַּעַחַקְתִּי; ער נִיט
אַ קְנִיפָּה דָּעַר מִיְּרַעַל אֵין אַ וּוֹיכְכֻּן אַרְטַּ
און זָגַטְתִּי אַ צְוּוֹיְטָעָר, נָאָר נִיט נָאָךְ זַיִן וּוֹירְדָעָ
און אַומְגַּעַלְוָמְפָעַרְטָעָן פָּאַרְשִׁיטָעָן וּוֹאַרטַּ.

און צָו דָּעַר וּוֹיְטָעָר, בְּלוּוּרְסְּקִירְדָּעָ
נִיט זַיִן הָאָרַץ אַ בּוֹיְגָן, אַ רְטִיסְ...
די שִׁיקְסָעָם לְאַכְּבָּעָן וּצְעַנְדָּגָעָ
מייט בְּרִיאַת צְוּשְׁפּרְיַיטָעָן פִּסְ.

דער לעצטער פָּעַרְדִּינָאנְד

פָּעַרְדִּינָאנְד, דָּעַר לעצטער הָעֲרַשְׂעָרָ,
קָעָנִינִי אֵין — בַּיּוֹם טִימְעַל נָוָה,
אַלְעָ אַזְּרוֹת אַוִּיסְגַּעַלְעַדְגַּטְ,
פָּוּן זַיִן חַיל — מַעַהַר קִיּוֹן שְׁפָוָרָ.

און דָּעַרְוּוֹיְלָ פָּוּן אַלְעָ זַיִטְעָן
רִיוּסְעָן שְׁכָנִים זַיִד צָום קְרִינְגָן.
יוֹנְגָעָ פָּעַלְקָעָר — שָׁאנְדָר אַונְ חַרְפָּה —
סְגַּלְסָטָן זַיִד זַיִי אַ לִיְּכָטָעָר זַיִגָּן.

און זוי רוקען אפ דעם גראונזע,
רייסען פאסען פון זיין לאנד. —
אין זיין שלאלפֿצִימָעֶר, דער קעניג
שטעחט און מאהַלְט וואָס אָוֵיפֿ דער וואָנֶר.

אוית די בליעכ ווענט פון חדַּר
שטעלט ער גאנצע מבחן אויס;
קיַראָסִירָעָן און הוֹזָאָרָעָן
רייטען פָּאַלְקָעָן-זָוִיָּן פָּאָרָאָוִיס.

הינטער זוי אַ וועלט פון שפּיוֹזָעָן
און דער ברִיאַטָּעָר ווַיּוֹטְקִיָּט בְּלִיאַט, —
דאָס רוקט זיך די אַינְפְּאַנְטָעָרָעָן
פָּוּן קָאָנָאנָעָן-חִיל גַּעֲשִׁיכָּט.

וְסִבְצִיג גַּעֲנָרָאַלְעָן צִיהָעָן
מיַט דַּעַם חִיל אַיְן דַּעַר שְׁלָאָכָּט.
איַבְּרָעָלְעָן שְׁטָעָהָט דַּעַר קַעַנְגָּן
פָּעָרְדִּינָאָנֶן — די העַבְּסָטָעָן מַאֲכָלָמָן...

וְאוֹנוֹנְדָּעָרְבָּאָרָעָן פָּאַזְיִצְיָאָנָעָן
שְׁאַבְּטָעָר אַיְן אַיְן אוּנְגָּנְבָּלִיךְ;
און דַּעַר שְׁוֹנָא אַיְן צְוָשָׁאָגָעָן,
און דַּאָס לְאָנֶר אַיְן פְּרִיְזָרִיךְ.

נַּאֲךְ דַּעַר שְׁלָאָכָּט צְעַהַלְטָעָר די הַלְּבָעָן...
עַס פָּאַרְדְּרִיסָט אִיחָר נַאֲךְ : צְוּפְיָעָל...
אוֹן די לְעַבְּדִינָעָן גַּעַבְּעָן
חִיסְטָעָר גַּאֲלָד אַוְן וַיְלַבְּעָר פְּיעָל.

רופא איזן אלטען גענעראל צו,
רייכט איהם קעניגליך די האנד;
טומט א צווויטען איז איז ארדען,
„אננאַ“ אויף א רווייטען באנד.

הונדרעם נייע שטעדט און לענדער
ברענגען צינזען צו זיין טראָן;
פֿאָר די אלטּע און אלמנות
וועט דערפּוֹן געהן א פֿענסיאָן.

נאָר אֶזְוִי ווי שטעדט און פֿאָלְקָעָן
אייז געמאָהָלָעָכִי אויף די ווענט,
מוֹז עַר זִיךְ אַלְיוֹן בָּאָדָּאָקָעָן,
דריקען זִיךְ אַלְיוֹן די הענט.

* * *

נאָכְטִי אַיְזִינָאָכְטִ אֶזְוִי בְּסֶדר,
יאָחָרָעַן לְאַנְגָּעָ נָאָכָּאָנָר,
פֿיהָרָת צָוֵם קְרִיגָּה אַזְוִיגְדִּי מְחֻנּוֹת
עַר, דָּעַר לְעַצְטָעָר פֿעַרְדִּינָאָנָה.

אוֹן עַר ווֹיִים נִיטִּ, אַז פֿאָרְטִילְיָגְט
איַז אַלְזִי, בִּזְוִי דָּעַר לְעַצְטָעָר מְזִוִּזְ;
אוֹז זִיךְ קְעַנְגְּלִיכְעָר טְרוּעָם
איַז אַשְׁוֹגְעִימְדָּהּוֹזְ.

דען צדיק'ס וועגען זייןגען זיכער...

דען צדיק'ס וועגען זייןגען זיכער,
דען רשע שטראיבעלט נאכאנאנד:
ווײַ וועלען, אוננטער איהפ זיך ווינגען
די בערגלעך און דאס פֿלאכע לְאנָד.

דען צדיק'ס שלאָפּ כארגעחט איזן פרידען,
נאָר פֿוֹל מײַט שְׂרִיךְ דעַם רְשֻׁעָס נאָכְטָמָן:
בַּיָּמִים בְּעַט צְוַעַפְעַנְטַן זֵיר אֶזְ אַבְּנוֹנִי:
שער לְיִנְטַן דֵּי גַּאנְצָעַ נאָכְטָמָן וּוּאָכְטָמָן...

אוֹן וּאָס עַר טְהוֹת אוֹן וּיְיַ עַר האַנדְעַלְטַן.
אַיִּהְם דּוֹכְטַן זֵיר אַלְזִין: עַר הַאַט גַּעֲרִיוֹת:
דען צדיק'ס טְרָאַט אַיזְ פֿעַסְטַן אוֹן זיכער —
בַּיָּמִים זִוְּיט אַגּוּטַר מְלָאָךְ שְׁפְּרִיוֹזֶט.

אַ שְׁלִיחַ וּוּעַט הַיִּנְטַן צַו דֵּיר קּוּמְעַן...

אַ שְׁלִיחַ וּוּעַט הַיִּנְטַן צַו דֵּיר קּוּמְעַן,
דָּסָס הַאָבָּא אַיךְ גַּעֲשִׁיקְטַּ אַיִּהְם צַו דֵּיר;
עַר בְּרַעַנְגַּט דֵּיר אַ זַּאְקַ מִיטַּ מְתָנוֹת —
פֿאַרְדִּיגְעַל פֿאָר אַיִּהְם נִיטַּ דֵּי מְוַר.

עַר בְּרַעַנְגַּט דֵּיר אַ זַּאְקַ מִיטַּ מְתָנוֹת —
אַיךְ הַאָבָּא זֵיר גַּעֲזַעַמְלַט, גַּעֲהִוִּת;
עַר וּוּעַט צַו דֵּי פִּים זֵיר לְיִוְנְגַּע, —
פֿאַרְשְׁעָהָם מִיּוֹן שְׁלִיחַ כָּאַטְשַׁ נִיט.

די סומע פון לויידען...

די סומע פון לויידען איז גראסער
 איידער די סומע פון גליק, —
 איזוי האט נזאנט א פילאסטאָפ
 מיט יאהרען און יאהרען צורייך.

די בואליעם פון לויידען פארשוווענקען
 דעם קינדרערשען אינגעַל פון גליק ;
 פון איזנוקעל בויז צו דעם זיין
 ציהט זיך פון לויידען א בריך.

די סומע פון לויידען איז גראסער
 איידער די סומע פון גליק ;
 די בואליעם פון לויידען פארשלינגען
 דעם קינדרערשען אינגעַל פון גליק.

דעָר תנא זאגט...

דעָר תנא זאגט : דעָר נאָן איז קוּזָן,
 דעָר מדבר האט קיין ברען,
 און ווי דו זאלטט ניט שפְּרִיאֹזָן שְׁנָעָן —
 וועסט שטָאָרְבָּעָן אוּפְּפָן ווען.

אָן בְּלִיּוּבָן וּוּעַט די שְׁהָנָע שְׁטָאָרָט,
 וּאָס גְּלָאָנָצָט אַיְן וּוּיְיטָעָן רְוִים
 פָּאָר דִּיר נָאָר אַ פָּאָרְפִּיהָרְעָנוּישָׁן,
 אַ לִינְגְּנָעְרִישָׁר טְרוּוּט.

קדשתשעניע.

טירען שרעקענדיג געשלאָבען,
בענטטער בלינד פאַראָהאנגען ;
שׂטילע טרייט און פרומע מינען. —

**האנצטטואט זיך די פראצעטסיע
דורך דער גאט געזיגגען ג
הענד פאליגנט אויף די הערצעה.
בכפוף ארבארנשווינגן.**

טרויט בוי טרויט איז די פראצעטיע
ביז דעם טיך געאנגען.
וועיסנער שניוי איז דארע בוילעה, —
הייליג נוואזונגנען.

ס'זיננט דער גלַח, די דיאקאנען,
ס'טומ דאס פאלק זיך קניין.
— פלויזיב האט ווער אויסגעשאָסן
ווּוֹיְסַט מִוּבָּשׁוֹן פְּלִיטָהּן.

וְיַעֲשֵׂר שָׁנִי אֶזְרָן וְיַעֲשֵׂר טָעֵן —
אֲוֹנוֹשׁוֹלְדּוֹוִיסְמָעַטּוֹבָעַן.
מְעֻנְשָׂעַן שְׁטָעָהָעַן שְׁטָוַיל בָּאַצְוּבָעַרטָּן:
אֲוֹנוֹשׁוֹלְדּוֹוִיסְמָעַטּוֹבָעַן...

וואם איז האב לאנגע נאכט גערופען.

וואם איז האב לאנגע נאכט גערופען
און מידע מעג איזומגעזומט —
הענט איבער מיר. — עס בוינט דעם צוועיגעל
די צויטינגע, די רײפֿע פרוכט.

זי ווינט זיך שועער. אַ קלײַנְד ווינטעל
וועט ווארפֿען זי צו מיינע פִּים.
דאך הענטן מיינע הענד פָּרגלייעווערטן;
וואם פָּאלט אלֵין, דאס איז ניט זים.

און וויאטער מיינע אוינען זוכען
דורך מידע, זונענדיגע טעב.
וואם איך וועל איז די טעג טוּן רופֿען —
ניט שיק מיר צו, נאט, אויפֿ מײַן וועגן.

אַ שׂוֹאַרְצָעַ נָאַכְתָּ.

אַ שׂוֹאַרְצָעַ נָאַכְתָּ. דער זײַנְד וויזט
די צוועלפֿטשׁ שעה, די האָלְבָע נָאַכְתָּ.
איך לִיג אַין בעט, אַין האָנד אַ בָּוּד;
בַּיּוֹם בעט אַ מִישׁעַל מִיט אַ לאָמֶפּ.
צּוּפּוּסָעַס לִינְט די גְּרוּיעַ קָאַז.
די גְּרוּיעַ קָאַז, זי אַיז שׁוֹן אַלְט
אווי ווי איך אַון אָפְּשָׁר מעהָר.
זי אַיז מִין פְּרִיְינְד, זי עַסְטַּפּן האָנד
און דְּרֻעְמָלַט אַין אַפְּטַּמְּ אַוְיַּח מִין שָׁוִים.

און אויף דער נאכט, ווען ס'פֿינְסְטֶרֶט זיך,
 זוכט זיך פֿאָרְגְּנְבָּט אויף מײַן בעט
 און לֵיָונְט צְוֹפּוּסְעָנָס זיך אָוּעָק
 בַּיִּי מַיְיָנְעָ פִּים אָוּן וּזְאָרְעָמְטָ זַיִּי.
 מַיִּין פּוֹסְזְיוֹל פִּיהְלָט, וְוי ס'בְּלָאָזָט זיך אויף
 אַיְהָרָ קְלִיְּנָעָם קָעְצִישׁ קָרְעְפָּעָרְלָ
 אָוּן פְּאַלְטָ צְוִיקָּ צְוָנוֹתָ: מִיר וּוּרְטָ
 אֵי גּוֹטָ, אֵי אָוְנָהִימְלִיךְ אָזִי...
 ..

וּוִים אַיְזָ דִּי עָרְד...

וּוִים אַיְזָ דִּי עָרְד אָוּן גַּעֲפָרָאָרָעָן,
 עַס צִיהָט זיך דָּרָעָ וּוּנָן וּוּ אַשְׁנָוָר,
 אָן אַיְינְצִינְגָּעָר פְּלָעָק אָוְיָפָּ דָּרָעָ וּוּיְסְקִיטָּ
 פָּאָר וּוּיְאָרְסְטָעָן וּוּיְטָ פּוּזְעָט אַפּוֹהָ.

בְּלֹוי אַיְזָ דִּי לְוַטָּ אָוּן דָּרָעָ הַיְמָעָלָ :
 אָן אַיְינְצִינְגָּעָר פְּלָעָק אָוְיָפָּ דָּאָסָ נְלֹויָ :
 פָּוּ שְׁנִי הָאָט זיך פְּלָוְצִים דָּרְרוּחָבָעָן
 אַיְזָ לְוַטָּעָן אַגְּרוּיְשָׂוֹאָרְצָעָ קְרָאָתָ.

שְׁטִילָ דָּרָעָ פָּאָרְפָּאָנָעָר טִירָ אַיְזָ,
 אָוּן שְׁטִילָ אַיְזָ אָוְתָ בָּאָרָגָ אָוּן אָוְיָפָּ מְאַלָּ :
 פָּוּ נָאָתָעָטָעָן דָּרְפָּעָל דָּרְהָעָרָט זיך :
 אַ מאָן שְׁוַלְטָ דָּאָס וּוּיְבָ אָוְיָפָּן קָוָלָ.

פּוֹן דָּעֵר סְעִירֵיעַ „אַרוּם מִיהָלֶל“

1.

אַ קְלָאָרָעָר טָאגּ.

אַ קְלָאָרָעָר טָאגּ. אַיִן זָנוּנִישִׁין
דַּי קְלוּסְטָעַר-צְלָמִים נְלָאָנְצָעַן?
אָוֹן זָנוּנִ-פְּלָעַקְעַן אֹוִוָּה דַּי וּוּנְנָה,
דַּי וּוּוִיסְ-גַּעֲפָאָרְבְּטָעַ, טָאנְצָעַן.

עַם קְלָאָפְּעַן רַעֲדָעָר, הַיְּרוֹזָעַן פָּעָר,
עַם קְוּמָעַן פָּוּהָרָעַן, וּוּנְגָעַן;
רַעֲדָר פּוּיְעָר פִּיהָרָת אַיִן שְׁטָאָרְטָמַ אָרִיַּין
זַיְינַן אַפְּגָנָשְׁפָּאָרְטָמַ פָּאָרְמָעָנָן.

זַיְיַי פִּיהָרָעַן קָעַלְבָּעַר, הַיְּהָנָעַר, הַיְּ
אָוֹן תְּכֹוָהָא צַוְּ פָּאָרְקוּפְּעַן;
דַּי שְׁטָאָרְטָלְילִיטַ וּוּאָרְטָעַן שְׂוִין אֹוִוָה זַיְיַי
בַּיְיַי טִירָעַן אָוֹן בַּיְיַי הוּיְפָעַן.

2.

בַּיְיַי יְעָדָעַן טְוַיְעָר שְׁטָעַהָט אַ וּוּאָגּ...

בַּיְיַי יְעָדָעַן טְוַיְעָר שְׁטָעַהָט אַ וּוּאָגּ,
בַּיְיַי יְעָדָעַר וּוּאָגּ — דַּרְיוּ אִידָעַן;
רַעֲדָר עַרְשָׁטָעַר כָּאָפְטָמַ דַּאָם פָּעָר בַּיְמַ צְוִים
אָוֹן שְׁלָעַפְטָמַ צַוְּ זַיְדָ צְוּפְרִידָעַן.

דעָר צוּוִיתָעָר עַפְעַנְטָא אַוִיכָּפָע דָעַם זָאַט
אוֹן פְּרוֹאַוּט אַ וְוַיְיַזְצְּקִיְּעַן ;
דעָר דְּרוֹיטָעָר לְוַיְפָט צָוֵם שְׂטָאַדְטִינְגָּר
אַ גְּמַלְתִּיחָסֵד לְיוֹעֵן .

דיַ וְוַיְוַבָּעָר הַעֲנָדָלָעָן אוֹיךְ נִיטְשְׁלַעַכְתָּן ;
זַיְ קְוִיפָעָן וּוְאַלְוָעָל, טִיעָר,
נְעַקְוִיפָט הַאַטְמָה וּוְעָר אַ הַוָּהָן אַוִיכָּפָע שְׂמָאַלָּץ
אוֹן וּוְעָר אַ הַוָּהָן אַוִיכָּפָע אַיְיעָר .

.3

אוֹן לְאַנְגָּה האַטְמָה זַיְךְ ...

אוֹן לְאַנְגָּה האַטְמָה זַיְךְ דָעַר וּוְעַגְעַנְ-צָוָג
אוֹן אַחַן אַ שִׁיעָר גַּעַצְוִינְגָעַן .
דעָר הַימָּעָל הַיְנָגָט אַיְ וְוַיְמָט אַיְ בְּרוּיטָן ;
עַם בְּלֻעַנְדָט דִי זָוֵן דִי אַוְגָעָן .

ער פִּיהָרֶט אַ גַּוִּי אַ שְׁוּוֹאַרְצָעָר רִינְדָר
בַּיּוֹם וּוְאַגְעָן אַוִיכָּפָע אַ שְׁטְרִיקָעָל .
אַ מְעַקְלָעָר קְוָמָט אוֹן שְׁטָעַלְט אַיְהָם אַפְּ ;
„וְוַאֲסָם וּוְלְסָטוּ פָּאָרְן שְׁטִיקָעָלָל ?“

ער טָאָפָט דִי רָאֹזָא אַיְוָטָעָר אַוִים
אוֹן פְּרָעָגָט אַיְהָם : „וְוַיְפִילְיַזְהָרָעָעָג ?“
„צָעהַל אַיְבָעָר“ — עַנְטָפָעָר אַב דָעַר גַּוִּי —
„דִי קָאָרְבָּעָן אַוִיכָּפָעָן הַאָרָן .“

אין רעטטארטן

ס'איז גוט אין רעטטארטן צו זיצען
 א שבתידנאכט וואו בי א וואנד,
 א פרענידער בי א לעצטען טישעל,
 די ניט דערטרונק'גע נלאו אין האנד.

עם קליינגען ולזער, גאנפעל, מעסער,
 עם קליננט די טיר, דער רגנסטער ;
 דער קעלגער אנגגעטווין אין וויסען,
 מיט לוייבט טרייט איזילט הין און הער.

און מענשען געהען, מענשען קומען,
 די נאסטיר קלינגעלט נאכאנדר ;
 און טישלעך וווערען פול און לירונג, —
 אט קליבט פון מיש צוונויף א האנד.

א מירעל שטעלט זיך אויפט צום שפינגעל
 באטראכט א ווילע איהר געיגט.
 און אלז פאמירט ווי אין א חלום
 פארשייערט, מילד און אומגערכט.

די טיר שפֿרִינְגַט אויף, עס קומט צופְּלוֹיעָזָן
 א קאלטע כוואלייך פון דער גאם ;
 א איד ברענט ציימונגען א פֿעְקָעֵל,
 די וווערטער ערשת פון דורך, נאך גאם.

עם פֿלאַטְעָרְעָן די נײַע בּוֹיְגָנִים
 א פֿעְנָמֶט פֿאַלְטָה הוֹלְבָּג אויף דער ערָה.

און בי א דרייטען טישעל — אײַנְעֶר
רערט עפֿעַס אַוִיפֿגֶּעֶרֶעֶט אָוּן שׁוּוּרֶט.

א בָּחוֹר קָוָמֶת צָו צָו מֵיָּן טִישָׁעֶל
און זַעַצְתָּ זַיְךָ בְּרִיאְטוֹלֶעֶד בַּי מֵיָּן זַוִּיט;
דָּעִיצְעָהֶלֶט: עַס גְּרִינְדֶּעֶט זַיְךָ אַ צַּיְוָונֶג
מֵיָּן לְאַפְּ אַיְזָן טְוִיזְעָנֶט מַיְוָילָעֶן זַוִּיט: --

אַיְדָן זַעַחָא אַמְּיהָלֶן. אַ פּוֹלָעֶ גְּנוּסֶן;
צַוְוִי שְׂטִינוֹנֶר מְאַחַלְעָן מַעַלְעָן אַוִּיפֿ בְּרוּט;
אַ שְׂוֹרָה אַוִיפֿגֶּלֶי יְזָטָעֶן זַעַלֶעֶד;
סְּחָאַלֶט יְעַדְעָרֶן גְּנוּ זַיְן זַאְקָ נְעַרְיוֹתֶן.

דָּעֶר טָאַטָּע גַּעַתְּפָט פָּאָרָאוִים. דָּעֶר מַיְלָנְעֶר
גַּעַתְּפָט הַיְנָטָעֶן מִיְּטָן אַ מַעַטְעָל נַאֲךָ
און גַּעַתְּפָט פָּוּן יְעַדְעָן זַעַקְעָל „מַעַטְעָל“ —
אַ גַּוְטָעֶר אַנְהָוִיב אַוִּיפֿ דָּעֶר וְאֲךָ.

דאָם לְעַבְעָן קְלַאַפְּט אַיְזָן פּוַיְקָעָן...

דאָם לְעַבְעָן קְלַאַפְּט אַיְזָן פּוַיְקָעָן,
דָּעֶר טְוִיט, עַר פְּלִיסְטָעֶרֶט שְׂטִילֶן;
דָּאָךְ וּוּעַמְעָן סְלַאַדְרָט דָּעֶר טְוִיט אַיְזָן,
דָּעֶר גַּעַתְּפָט אַוּן טְרַאַכְט נִיטָּ פִּיעָלֶן;

דָּעֶר לְאַזְוֹת דִּי טְעַנְצָ אַוּן לְאַמְפָעָן
און פּוֹלָעֶ בְּעַכְעָר שְׁטָעָהֶן,
און שְׁוִיְינְגֶנְדָּרִיךְ זַיְךָ זַעַגְעָנֶט:
מַעַן מַזְוָן, מַעַן מַזְוָן דָּאָךְ גַּעַתְּ...

מיינע ים/ען זייןגען שטילע...

מיינע ים/ען זייןגען שטילע,
מיינע שיפען געהן זויט;
מיינע שיפען וועלען קומען
אין דער רעכטער ציט.

נאט פיתרט זוי אויך שטילע וועגען —
נאט וויסט דאך די וועגען גוט ; —
וואס-זשע האב אויך זיך צו זארגען,
סיעוועט שוין אלץ זיין גוט

פֿאָר אַיְיך...

פֿאָר אַיְיך די פֿופֿצִיג עַהֲרָעַן-לוּפֿעֶר,
דָּעֵר נִיט פֿעַרְדִּינְטָעֶר, הַוְיכָעָר לוֹבִּיב ;
פֿאָר אַיְיך די בְּלָוְמָעַן-יוּכְּבָּע וְעוֹגָעָן ;
פֿאָר מַיר — דָּעֵר זָמְדִּין וְעוֹג, דָּעֵר שְׁטוּב.

פֿאָר אַיְיך די גְּרוּמָגָע חְדִידִיט,
מִיט טִישָׁעָן, בְּעַטְעָן רִיךְ גְּנָרִיט ;
פֿאָר מַיר — מִיט בְּלָוְט באַשְׁפְּרִיצְטָע לְיַעְדָּעָר,
פֿאָר מַיר — אַהֲנָטָע פֿאָרְקָאָן מְוִיט.

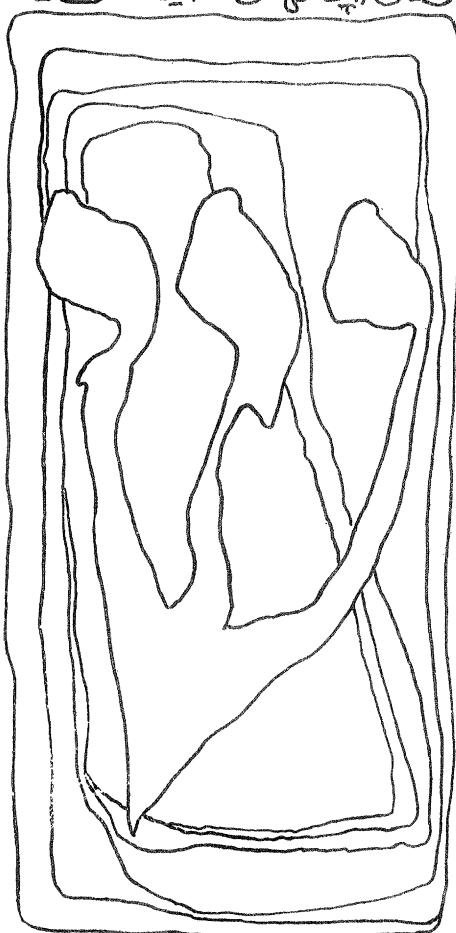
פֿאָר אַיְיך אַלְאָנָגָע קִיְּט פָּוּן יַאֲהָרָעָן
אוֹן וּוּאוֹלְטָאָג אוֹן צְוּפְּרִידְעָנָחִיט ;
פֿאָר מַיר מִיט בְּלָוְט באַשְׁפְּרִיצְטָע לְיַעְדָּעָר ;
פֿאָר מַיר — וּוּרְ זְוִוִּיס... די אַיְבָּגְּנָקִיּוֹט.

איך געה איז וועגן...

איך געה איז וועגן... איז מיינע אויגגען
 קווולט איז א טרעד בפאלד נאץ א טרעד.
 דער זאכדר אויף מיינע פים איז שוער.
 עם הענטט מיין קאָפַ אַראָבענְזֶיגַען.

עם שיינט די זוּן ; די לופט איז טַרְוקָעַן,
 נאָר פִּיכְבַּט דער זאַכְדֵּר אוֹיפַּט מיינע פִּים.
 מיר איז אי טַרְויְעַרְגִּים, אי זַיְסַ...
 אָנוּ נַאֲכַאַנְאַנדּ די אַקְסְּלָעַן צַוְּקָעַן...

מִזְרָחַ שְׁמַע
פָּנָא קָשָׁת

כ. י. [תְּנוֹאָלֶה]

א שטילע פריד ליגט...

א שטילע פריד ליגט גאלדינג אויף די פעלדר —
די מעג זי זיינען אזי זוניג-לייכטיג.
פאלנגאכטען — פורפורנע מיט טיבע הימלאן
די אלטע פארמ-הייזעלע אזי ציכטיג.

אין גאנבען גאלדנע טרייקענט זיך די שפע
פון נײַס פרישע שמעקענדינע ברויטען.
עם טרייקענען אין זו די געלע קירבעם,
און שווארכצע טרויבען קרויזעלע זיך אויף פלויטען.

די רויטע זוינטער-עפעל אויף די בוימער
זוי לויוכטען פריש-באהויכט דער זו אנטקעגען.
און ס'צייהו זיך, פארדיעקט מיט ברוינע בלעטער.
די אלטע, רויטע, גריין-פארנראוטע וועגען.

עם הייכט מיט פרישען ברויט. מיט ווינו און עפעל
און טרויריג-היימליך אלטע בוימער זשומען.
און ס'האבען גאלדנע און שטילע פרידען
מיין טרויעריגען הארץ אַרְוָמְגַנְנוּמוּן.

אין אנהויב זייןען זי געווועזען...

אין אנהויב זייןען זי געווועזען לוייטער, וווײט,
די רונדר שנייקונגען וואס אויפֿן קומט —
וואס זיינען וויס און רונד די ברוסטנע פון דעם מירעלן,
וואס האט פון זינד נאך קינמאָל ניט געווואסט.

דענאה, אין אויגנטט, זייןען זי געוווארטען ראו —
די זון האט הים נעקושט ווי מיט איהר לינט —
וואו עס איז רازינג אין דער ערשותער לייעבע
דאָס קלארע, צארטע מירעלישע געוויכט.

און אייצטער שטעהן זי איז גאנצען דונקעלברויין,
און טרוימען וווײטער נאָך פון וויס און ראו :
זוי זוינען שטיל איז שטילען לייכט די ברוינע קעפֿ
אַראָבְּנָעָלָזָעָן שׂוּעָר צָם גַּלְעָן גַּרְאָן.

די קינדער זייןען אַנְגַּעַלְאָפָעָן...

די קינדער זייןען אַנְגַּעַלְאָפָעָן פון דער נאָס
מיט פִּיכְתָּעַ לאָקָעָן אָנוֹ צְבוֹלִיצְטָע אַוְינָעָן :
מיט זוי צוֹאָמָעָן אִיז אַ נְרוּוֹטָעַ לייעבע פרײַיד
פון דְּרוּסְטָעַ אִינְסָטָעַ צִימָעָר אַנְגַּעַלְאָפָעָן.

די בעקלעדי גַּלְהָעָן זוי די עַפְּעָלְקָאָלְט אָנוֹ רְוִוִּיט.
די שטאלענע אָוֹ בְּלַאֲנָקָעַ גַּלְיטְּשָׁעַ קָלְינָגָעָן.
געשוינְדרָע פִּיסְלָעַד טְרָאָמְפְּלָעַן אוֹיפֿן דֵּיל,
איין קָוְלָכָעַ ווַיְלָדָאָס צְוּוֹיְטָעַ אַיְבָּעָרְוִוִּינָגָעָן.

עם שלאנט מיט שטראמען לעבען יונגע און פריש —
אט האבען זיז איזומגעאט דער מאמען:
אייז קעהפל טוליעט זיך צום צויזיטען ווי א קראאנץ,
און אלע ריזען, פליינדרען צויזמאן.

אקטואבער

לעכטטע לייכטינע פרויה מארגנעם פון אבשטארבענדערן זומער...
ס'אייז שטיל אוון קלאר איזום אוון שטיל אוון קלאר אוין אויפ'ן הארצען
עם אטעמעט אוין די בזומט דעם ברישען קאלטען ריח
פונ שואוואצער ערוד, וואס איזו מיט פערעלען-דיטוי באשאטען —
דעעם ריח פון צפויולטען געלען נראז איזו בוימער-פייכטיקיט.
עם זונקען טיפ דיז פים איין קופער-זרויטע, בראנזען-ברוינע בעלעניען,
וואס דרישען שטיל אוון זאנטפツ צי ריטם פון דיין פוסטראט.
אוון קרוםע, בלאסע שטראלען נלאאנצען אויף די שטילע בעלעטער,
אוון פולע בעלעטער פלאקטערן אוון ציטערן אוין לומטען —
אוון פאלען אויף דיין קאמפ, אויף דינען שולטערן...
עס הייננט די זוּ דָא ערנצעַז וְאוֹ אִין וְוַאלֵַד צוֹוישַׁעַן בוַוִּימֶעַר,
פארהילט אין מאטער, וויסגע, נבעעלידנען וואלקען.
אוון קרוםע, בלאסע שטראלען נלאאנצען אויף די שטילע בעלעטער,
פארכויטעלען מעחד די שפיצען פון די רויט-געפלעקטמע בוַוִּימֶעַר;
בעראוען חעל די היינגלעַד וְשָׂוָרָאוּנוּנַעַם, ווֹי קאראלאען,
בעזעצעט מיט טראפען פערעלען פון בנגניעניטוי.

אויפ'ן זילבערנעם שניי

אויפ'ן זילבערנעם שניי פון'ם פארק
פאלאט א שטראזהליגער גריינ-בלווער גלאאנץ:
יעדר בויים מיט זיין שאטען בויים זיין,
יעדר צוויגן איז פון בלומען א קראאנץ.

אויפ'ן זילבערנעם פארק שלאפט די נאכטָה
שועבט איהר דוחיגער אטעס איז לופטָה.
קלינגען שטיילע א צוויגן איז א צוויגן,
zieht פון סאסנינג נאדרלען דער דופטָה.

איין דער זילבערנער שטיילקייט פון פארק
הערט זיך נאר ווי עס פלאצט וואו דער איין.
צוויגן איז בויים, נאכט איזן קלאנגן איזן פערלאנג
שטעהען שטיילע פערגלווערט איין וויס.

די בלומען דופטען איזוי פריש

די בלומען דופטען איזוי פריש איין צימשר
איון בוינגען זיך פון דער קראטאלעגער וואזען;
איזעלכע פרישעה, לעבערגונג, רוייטהע,
איון וויסצע, סאממעטען, בללאגע.

איין גאט איין ווינטער: ס'שיט דער שניי,
פערדיעקט מיט זילבער אלץ איין בלויין שימער:
עם שמעקט מיט שניי, מיט ערסטען שניי מיט פרישעה, —
איון דא איין איזוי וואראם, ליעב איין צימשר.

עם זוינען זיך פאמעליך די גאנדרינען.
עם זוינען זיך די שטיפע פרישע בלומען.
אוו זעה, אויף דיאנע זוייטע באקען זוינען
צוו依 בליהענדינע בלומען אויבגעקומען...

פֶּרְאָרָעַל שְׂטַחַת

דו טראגטט דאס האָרַץ

דו טראגטט דאס האָרַץ איז דינגע שטיילע אויגניע¹
בְּאֲשֶׁר עָנְדִים אָוֹם — אָז וְאַלְכָטָט דְּעַמְּמָאָנָעָן מֵיד
אָז מִיְנָעַ שְׂעוּרָעַ זִינָה, וְאָס שְׂטוּרָאָפָעַן זִינָה,
אָז הָאָכָעַן שְׂוִין זִינָה שְׂטַאָלְצָעַן קָאָפּ גַּעֲבָ�נָעַן.

צי בין איך ווערט דען דינגע שטיילע אויגניע?
מיין זעל איז אָזָוִי הָוָנָגָרִין נָאָךְ זִינָה,
אוֹן סְ'וּעַט נִישְׁתָּאָיְנָעַר נָאָךְ וְוי דו אָצִיפָה,
אָרוּמְגָעָהן מִיטָּן קָאָפּ אָרָאָבָּגָעָבָ�נָעַן. —

אוֹן דו וועסט טִיף איז דיר דעם צער באַהָאַלְטָעַן
אוֹן שְׂוֹוִיְגָעַן שְׂטִיל, אוֹן אַיְדָעַל זִינָה אוֹן גָּוָט,
בֵּין עָר וְוַעַט אָוּסְטְּרִינְקָעַן דִּיר סְ'אָנְצָעַ בְּלוֹט.

אוֹן נָעָמָעַן וּוְעַלְקָעַן אִינְגָם הָאָרָצָעַן דֻּעַם קָאַלְטָעַן. —
דו “אַיּוֹב” מִיטָּן קָאָפּ אָרָאָבָּגָעָבָ�נָעַן,
אי בין איך ווערט דען דינגע שטיילע אויגניע? —

מִלְּאָמָּלָט

ז'ויט

3	פַּאֲרוֹוָאָרֶט	—	
15	אוּיְעָרְבָּאָה, אָפְרִים	—	
	נָעַם.	1888	
19	אַיְזָלָאָנָד רָאוּבוֹן	—	
	נָעַם.	1884	
29	אַלְּ. נָוִרִיך	—	
	נְבָרִיאָל נְרָאָפְשָׁטִיָּה,	נָעַם.	1885
33	אָפְרָאָנָעָל, מ.	—	
	דָּעַם.	1917	
37	בִּיאַלָּאָסְטָאָצְקִין, ב. ז.	—	
	נָעַם.	1891	
40	בְּשָׂרְנָאָר, א.	—	
43	גַּאֲלָה, חָרְמָאָן	—	
	נָעַם.	1888	
49	דִּיאָנוֹ, א. מ.	—	
	נָעַם.	1883	
51	דְּרָאָפְקִין, צִילְיוּע	—	
	דָּעַם.	1917	
56	הַאֲלָפָעָרָן, מ. ג.	—	
	נָעַם.	1886	
61	וּוֹאָרְשָׁע מִשָּׁה	—	
	נְעַשְׂטָאָרְבָּעָן אֵינוֹ עַלְמָעָר פָּנוֹ 24 יְאָחָר אֵינוֹ 1912. אֵין 1913 זִיְינָעַן		
	עַרְשִׁיעָנָעַן זִיְינָעַן אַיְבָעָרְגָּעָלְבָּיְבָעָנָעַ שְׁרִיפְטָעַן אַוְנְטָעָרָן נָאָמָעָן "וּוְעָן".		
	גָּעָן פָּנוֹ אַ נְשָׁמָה".		

זיוויט		יְהוֹאש	—
67	—	נָעַם.	1870
71	—	יְפָה, יוֹסֵף	—
75	—	לְאַנְדּוֹוי, זִישָׂא	—
		נָעַם.	1889
87	—	קָאַפְּיָה, בָּה.	—
		נָעַם.	1888
90	—	לְוָדוֹוִינְג, רָאוּבּוֹן	—
		נָעַם.	1895
99	—	לְיוֹוֹוִיךְ הַאלְפֶטְרָעַ	—
		נָעַם.	1888
111	—	לְיעָסּוֹן, אָ.	—
		אָ. וּוֹאַלְפָטָם נָעַם.	1870
112	—	לְיעַלְעַם, אָ.	—
		אָ. נְלָאנְגָּה נָעַם.	1889
117	—	מָאנִי לִיבָּה	—
		מָאנִי לִיבָּה בְּרָאַהֲנִיסְקִי.	נָעַם.
125	—	מִילָּעָה, גָּה.	—
		נָעַם.	1888
128	—	מְלָחָם	—
		נָעַם.	1888
135	—	נִיסְעָנוֹזָאן, אָ.	—
		נָעַם.	1897
139	—	סִיסּוֹן, יָם.	—
		נְעַכְּרָעָוָן אַיִן	1886
147	—	רָאוֹזְעַנְפָּעָה,	מָאַרְוִים
		נָעַם.	1862
150	—	רָאַלְגִּינִיךְ, יוֹסֵף	—
		נָעַם.	1879
167	—	שְׁוֹוָאַרְאַי, יָם.	—
		נָעַם.	1885
172	—	שְׁמַטָּאָק,	פְּרָאַדְעָל